

BIULETYN JUBILEUSZOWY

Polskiego Towarzystwa Tłumaczy
Przysięgłych i Specjalistycznych
TEPIS

Nr **93**

Jesień/zima
2020/2021

1. Od redakcji

KRONIKA PT TEPIS

2. Konferencja PT TEPIS – XXXIV Warsztaty Przekładu Prawniczego i Specjalistycznego, online, 17-18 października 2020 – podsumowanie, mowa laudacyjna Prezes Honorowej dr Danuty Kierzkowskiej, program, prelegenci, relacje z warsztatów w sekcjach językowych, gratulacje od Eulity i OVG, podziękowania od uczestników konferencji, ankieta pokonferencyjna
3. Laureat nagrody PT TEPIS – LAUR TŁUMACZA 2020
4. Wyróżnieni odznaką Za Zasługi dla PT TEPIS
5. Porozumienie o Współpracy z Katedrą Prawa Rzymskiego UJ
6. Spotkanie noworoczne 15 stycznia 2021, online
7. Wspólna inicjatywa stowarzyszeń tłumaczy w sprawie uwzględnienia tłumaczy przysięgłych w rozporządzeniu regulującym drugi etap szczepień przeciwko COVID-19 – 26 stycznia 2021
8. Kolejna wspólna inicjatywa stowarzyszeń zrzeszających tłumaczy dotycząca ochrony tytułu zawodowego „tłumacz przysięgły” – pismo do Ministra Sprawiedliwości z 22 lutego 2021.

DOSKONALENIE ZAWODOWE

9. Webinaria – wrzesień 2020 – luty 2021

PROBLEMY PRAKTYKI ZAWODOWEJ

10. Sprawozdania Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości za lata 2018 i 2019
11. Precedensowy wyrok polskiego sądu w sprawie wykorzystania tłumaczeń maszynowych w procesie profesjonalnego przekładu oraz sprawowania nadzoru jakościowego nad procesem tłumaczeniowym przez biuro tłumaczeń, autor: Wojciech Wołoszyk
12. PT TEPIS w obronie tłumaczki

WAŻNE PISMA

13. Pismo PT TEPIS z 27.08.2020 do Ministra Sprawiedliwości w sprawie strategii na kolejny okres i odpowiedź z 25.09.2020
14. Odpowiedź Ministerstwa Cyfryzacji z 21.09.2020 w sprawie podpisu elektronicznego
15. Pismo w sprawie projektu nowelizacji ustawy o Rzeczniku MŚP z 12.10.2020
16. Pismo do Prezesa Rady Ministrów z 12.01.2021 w sprawie objęcia tłumaczy programem pomocy w celu zminimalizowania negatywnych skutków pandemii
17. Pismo do Ministra Sprawiedliwości z 12.01.2021 w sprawie objęcia tłumaczy programem pomocy w celu zminimalizowania negatywnych skutków pandemii
18. Pismo w sprawie członkostwa PT TEPIS w Radzie Przedsiębiorców przy Rzeczniku MŚP – 15 stycznia 2021
19. Odpowiedź MRPiT z dnia 13.02.2021 na pismo PT TEPIS do premiera

ZAPOWIEDŹ XI WALNEGO ZGROMADZENIA CZŁONKÓW PT TEPIS

20. Zawiadomienie o XI Walnym Zgromadzeniu Członków PT TEPIS

21. Porządek obrad XI Walnego Zgromadzenie Członków PT TEPIS

POŻEGNANIA

22. Żegnamy Panią Helenę Ostyk-Narbutt i Panią Barbarę Górecką

SPRAWY CZŁONKOWSKIE

23. Gratulujemy tytułu nowemu członkowi ekspertowi

24. Gratulujemy tytułu nowym członkom zwyczajnym

25. Witamy nowych członków nadzwyczajnych

Koleżanki i Koledzy, Drodzy Członkowie i Sympatycy PT TEPIS!

Miniony 2020 rok, ogłoszony przez Radę Naczelną naszego Towarzystwa Rokiem Dwóch Jubileuszy – 30-lecia PT TEPIS i 100-lecia zawodu tłumacza przysięgłego w niepodległej Polsce – rok, w który wchodziliśmy z optymizmem i dumą z powodu tych jubileuszy i trzech dekad działalności PT TEPIS na rzecz tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych, szybko, bo już w marcu, postawił przed nami szereg trudnych zadań i wywołał wiele zmian.

Wszyscy musieliśmy się zmierzyć z nowymi wyzwaniami i zagrożeniem związanym z COVID-19. Zmienialiśmy styl życia, pracy i społecznego funkcjonowania. Wszyscy – jedni szybciej, inni wolniej, niezależnie od wieku – musieliśmy się przyzwyczaić do życia i pracy także w świecie wirtualnym.

Rada Naczelna szybko przystosowała się do pracy zdalnej i przestawiła działalność szkoleniową z formy stacjonarnych szkoleń na webinaria. Zmierzyła się także z dużym wyzwaniem – przygotowania Konferencji Jubileuszowej w formie zdalnej, gdyż wszechobecna pandemia i zagrożenie COVID-19 nie pozwoliły nam na realizację pierwotnych planów.

Konferencja Jubileuszowa PT TEPIS, której poświęcamy znaczną część tego numeru, przypominając przebieg sesji plenarnej i relacjonując towarzyszące wszystkim Konferencjom PT TEPIS Warsztaty – tym razem już XXXIV Warsztaty Przekładu Specjalistycznego, została przyjęta przez uczestników Konferencji z zadowoleniem i uznaniem, za które dziękuję w imieniu wszystkich organizatorów.

Podczas Konferencji ogłosiliśmy listę osób, którym Rada Naczelna – na wniosek Komisji Odznaczeń Towarzystwa – przyznała Odznakę za Zasługi dla PT TEPIS, a także poinformowaliśmy, że czekamy na informacje od wszystkich wojewodów, aby ogłosić, komu zostały przyznane na wniosek PT TEPIS Krzyże Zasługi: Brązowe, Srebrne i Złote, Medale za Długoletnią Służbę i Medal Stulecia Niepodległości. Niżej podpisana, przewodnicząca Kapituły nagrody PT TEPIS – Laur Tłumacza, miała przyjemność ogłosić werdykt Kapituły i tegorocznego zwycięzcę, którego sylwetkę znajdą Państwo na dalszych stronach Biuletynu.

Zmienioną z powodu pandemii formułę przybrało także spotkanie noworoczne 2021, organizowane corocznie przez Radę Naczelną w naszej wspaniałej siedzibie w centrum Warszawy. Tym razem zamiast tradycyjnej lampki wina i rozmów spotkaliśmy się wirtualnie, aby wysłuchać wykładu, który miał nas zainspirować do wykorzystywania pełnej MOCy naszych własnych możliwości, również w czasie pandemii.

Jak zwykle znajdą Państwo i w tym numerze Biuletynu ślad działalności Rady Naczelnej w postaci pism i odpowiedzi na nie, informacji o ważnej decyzji Rady dotyczącej wsparcia obrony naszej Członkini

w postępowaniu przed Komisją Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości (KOZ). Publikujemy także sprawozdania KOZ za rok 2018 i 2019. Znajdą też Państwo pisma do władz z wnioskami o objęcie tłumaczy pomocą publiczną czy szczepieniami przeciw COVID-19. Zaprzestanie przez Ministerstwo prac Zespołu do przeglądu i oceny funkcjonowania uztp nie zwalniało nas z podejmowania inicjatyw, do których przystępowały organizacje zrzeszające tłumaczy.

Zorganizowanie Walnego Zgromadzenia w tym samym czasie co Konferencji, przerosło możliwości Rady Naczelnej, która podjęła decyzję o przedłużeniu kadencji do końca lutego 2021 roku i zaprosiła Członków na Walne Zgromadzenie dnia 5 marca br. z nadzieją, że wiele osób będzie chciało włączyć się w działania na rzecz Członków PT TEPIS i całego środowiska tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych.

W imieniu Zespołu Redakcyjnego życzę interesującej lektury i mam nadzieję, że w październiku 2021 roku będziemy mogli się spotkać w optymistycznych nastrojach podczas kolejnej Konferencji PT TEPIS i XXXV Warsztatów Przekładu Specjalistycznego. Wcześniej widzimy się jedynie wirtualnie podczas XI Walnego Zgromadzenia Członków PT TEPIS.

Zofia Rybińska

prezes

wiepodlega

KRONIKA PT TEPIS

KONFERENCJA PT TEPIS – XXXIV Warsztaty Przekładu Prawniczego i Specjalistycznego, online, 17-18 października 2020r.

W dniach 17 i 18 października 2020 roku odbyła się w trybie zdalnym Konferencja Jubileuszowa PT TEPIS z okazji 30-lecia działalności Towarzystwa oraz 100-letniej historii zawodu tłumacza przysięgłego w niepodległej Polsce. Konferencję otworzyła prezes Towarzystwa, **Zofia Rybińska**, która wyraziła żal z powodu konieczności zrezygnowania z tradycyjnej formy tak oczekiwanego jubileuszowego wydarzenia, bez możliwości bezpośredniego spotkania z uczestnikami konferencji. Na wstępie pani prezes powitała zaproszonych gości: dra Bolesława Cieślaka, naczelnika Wydziału Tłumaczy Przysięgłych w Ministerstwie Sprawiedliwości, pana Tomasza Kota, wiceprezesa Krajowej Rady Notarialnej, przedstawicielki Instytutu Lingwistyki Stosowanej UW – współorganizatora konferencji: dr hab. Annę Jopek-Bosiacką, dyrektor ILS-u, prof. Małgorzatę Tryuk, dr hab. Agnieszkę Leńko-Szymańską, dr Annę Szczęsny, dr hab. Łucję Biel oraz dr Zofię Kozłowską. Szczególne słowa skierowała do dr Danuty Kierzkowskiej, obecnie Prezes Honorowej, a wcześniej prezes ośmiu kadencji, inicjatorce i *spiritus movens* naszego Towarzystwa. Podziękowała też za udział w jubileuszowym spotkaniu prezesom organizacji zrzeszających tłumaczy, przedstawicielom uczelni wyższych, prelegentom, prezesom kół terenowych oraz członkom i sympatykom PT TEPIS, a także wszystkim uczestnikom konferencji.

Następnie Zofia Rybińska przypomniała pokrótce historię PT TEPIS od założenia organizacji w

PT TEPIS - 30 LAT DZIAŁALNOŚCI

Od 30 lat
Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych
TEPIS

- * **dba o interesy** tłumaczy przysięgłych
 - inicjatywa powołania grupy roboczej > *Zespół do przeglądu i oceny ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego*
 - wspólna z STP inicjatywa integracji środowiska tłumaczy
- * **postuluje:**
 - potwierdzenie w ustawie, że zawód tłumacza przysięgłego to zawód zaufania publicznego
 - * utworzenie samorządu tłumaczy przysięgłych

1990 roku – początkowo pod nazwą Polskie Towarzystwo Tłumaczy Ekonomicznych, Prawniczych i Sądowych – oraz przedstawiła główne cele i osiągnięcia Towarzystwa, jego działalność w Polsce i na forum międzynarodowym, ważne inicjatywy podejmowane na rzecz społeczności tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych, z których najważniejsze to powołanie w 1998 roku

studiów podyplomowych w Instytucie Lingwistyki Stosowanej UW w zakresie kształcenia tłumaczy przysięgłych (IPSKT), stworzenie Zespołu do przeglądu i oceny ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, zakończone sukcesem starania o urealnienie stawek wynagrodzenia za tłumaczenia poświadczane, a także działalność w zakresie doskonalenia zawodowego, organizowanie licznych konferencji, warsztatów, repetytoriów i kursów, a w tym szczególnym pandemicznym roku – webinarów, których odbyło się już ponad dwadzieścia. Na zakończenie swojego wystąpienia Zofia Rybińska zwróciła uwagę na wyzwania, jakim

Towarzystwo będzie się starało sprostać w najbliższej przyszłości, i zapewniła, że będą kontynuowane działania na rzecz oficjalnego uznania zawodu tłumacza przysięgłego za zawód zaufania publicznego oraz na rzecz powołania samorządu zawodowego.

W dalszej części w imieniu współorganizatora konferencji zabrała głos **dr hab. Anna Jopek-Bosiacka**, która przedstawiła zarys historii Instytutu Lingwistyki Stosowanej UW, najstarszej i najbardziej renomowanej w Polsce instytucji kształcącej tłumaczy, która dba o najwyższy poziom edukacji dla tłumaczy pisemnych i ustnych, a od 1998 roku, w ramach IPSKT – wraz z PT TEPIS – kształci przyszłych tłumaczy przysięgłych. Instytut dąży do zagwarantowania edukacji na najwyższym poziomie, dostosowuje program dydaktyczny do zmieniającego się świata – poza oczywistymi kompetencjami ściśle językowymi kształci u przyszłych tłumaczy takie umiejętności jak sprawne korzystanie z nowych rozwiązań technologicznych, umiejętność pracy w zespole, czy zarządzanie procesem tłumaczenia. Dyrektor ILS-u zwróciła uwagę na bogatą tradycję ILS w dziedzinie badań naukowych związanych z przekładem, m.in. nad terminologią, tłumaczeniem pisemnym i ustnym, w tym sądowym, tłumaczeniem środowiskowym, unijnym, audiowizualnym i literackim, a także wyraziła przekonanie, że działalność naukowa i dydaktyczna Instytutu nie byłaby możliwa bez współpracy z organizacjami zawodowymi, takimi jak PT TEPIS. Taka współpraca pozwala na rozpowszechnianie wiedzy o zawodzie tłumacza, konieczności przestrzegania zasad

PT TEPIS - 30 LAT DZIAŁALNOŚCI

Od 30 lat

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych
TEPIS

promuje wśród tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych

* wiedzę o zawodzie

* ideę świadczenia usług w sposób profesjonalny, etyczny
i odpowiedzialny zgodnie z wypracowanym przez PT TEPIS

Kodeksem zawodowym tłumacza przysięgłego

aktywnie wspiera tłumaczy w wypełnianiu ustawowego obowiązku
doskonalenia kwalifikacji zawodowych

i w rozwiązywaniu problemów członków PT TEPIS

etyki zawodowej oraz ochronie praw zawodowych i własności intelektualnej tłumacza.

Założycielka i Prezes Honorowa PT TEPIS, **dr Danuta Kierzkowska**, która w obszernym artykule zamieszczonym w Biuletynie nr 92 podsumowała ogromny dorobek naszego Towarzystwa, tym razem skupiła się na zaprezentowaniu autorów tego sukcesu – członków założycieli, autorów licznych referatów, redaktorów i autorów publikacji wydanych pod auspicjami PT TEPIS. Prezentację pani Prezes Honorowej zamieszczamy na kolejnych stronach Biuletynu.

Na naszej jubileuszowej konferencji nie mogło zabraknąć wykładu na temat historii zawodu tłumacza przysięgłego w Polsce, czego podjęli się wspólnie **dr Bolesław Cieślik** i **dr hab. Artur Kubacki, prof. UP**, członkowie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzania egzaminu na tłumacza przysięgłego. Profesor Kubacki z Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie zapoznał nas pokrótce z ustawą z 16 lipca 1920 roku, która zapoczątkowała rozwój zawodu tłumacza przysięgłego, a następnie z dalszymi kluczowymi aktami prawnymi dotyczącymi naszej profesji z lat 1928, 1953, 1968, 1987 aż do roku 2004. Dowiedzieliśmy się, m.in. o wymogach dla kandydatów na „tłumaczy przysięgłych”, sposobach ich ustanawiania, treści składanej przysięgi w zależności od wyznania i zasadach wynagradzania na przestrzeni minionych stu lat. W dalszej części dr Bolesław Cieślik nakreślił historię prac nad aktualnie obowiązującą UZTP z 2004 roku, na mocy której funkcja tłumacza przysięgłego zyskała rangę samodzielnego zawodu, którego przedstawiciele świadczą usługi na rzecz całego społeczeństwa. Przypomniał warunki i tryb nabywania prawa wykonywania zawodu na mocy omawianej ustawy, obowiązki tłumacza przysięgłego i jego odpowiedzialność zawodową.

Na zakończenie pierwszej części sesji plenarnej wiceprezes Krajowej Rady Notarialnej, **rej. Tomasz**

Kot przedstawił ciekawy i bogato zilustrowany referat o charakterze historyczno-prawnym poświęcony rozwojowi polskiego języka prawnego od prawniczej staropolszczyzny po nowoczesny język prawa. Podkreślił, że ewolucja tego języka nie byłaby możliwa bez udziału tłumaczy, którzy przekładali na język polski obce źródła prawa, m.in. austriacką

częścią powszechną ustawę cywilną czy Kodeks Napoleona. Prelegent skupił się na licznych „cudzoziemskich” wpływach na polski język prawa.

Wykład zatytułowany „Nowe media a norma frazeologiczna” wygłosiła **dr hab. Katarzyna Kłosińska**, językoznawczyni i popularyzatorka kultury języka polskiego, która dociekliwie sprawdza „co w mowie piszczy”. Pani profesor przeanalizowała zjawisko zmienności frazeologii w stosunku do normy językowej, a dla lepszego zrozumienia tematu wskazała różnice między czasami przedcyfrowymi, zwanymi „czasami książki”, czyli logosferą, kiedy słowo było nośnikiem przekazu i odbioru, a obecnym czasami, określanymi jako ikonosfera, kiedy głównym nośnikiem przekazu jest obraz. Przeanalizowała rzeczywistość komunikacyjną nowoczesnego społeczeństwa, w której zdolność do myślenia abstrakcyjnego ulega osłabieniu, co w konsekwencji powoduje, że trudno jest zachować frazeologizmy w ich kanonicznej postaci. Czy to już koniec związków frazeologicznych rozumianych jako jednostki o ustalonej formie i leksyce?

Kolejna prelegentka, **dr Anna Szczęśny**, przekazała nam „Kilka uwag o kształceniu tłumaczy pisemnych”. Nawiązując do poprzedniego wykładu, potwierdziła, że w związku z szybkim postępem technologicznym, masową informacją i prymatem ikonosfery nad logosferą uległy zmianie priorytety nauczania przyszłych tłumaczy. Obecnie głównymi zadaniami w tym zakresie są wsparcie merytoryczne, wskazanie drogi, uczenie odróżniania „ziarna od plew”, fake newsów od

rzetelnej informacji, podkreślanie znaczenia samokształcenia ustawicznego i umiejętności współpracy.

O badaniach nad eurolektem, czyli unijną odmianą języka polskiego, i jego wpływem na polski język prawny opowiedziała **dr hab. Łucja Biel** z Instytutu Lingwistyki Stosowanej UW oraz inni uczestnicy projektu Eurofog: **Dariusz Koźbiał, Katarzyna Wasilewska**. Zaprezentowano interesujące wyniki kompleksowych badań nad polskim eurolektem, które miały na celu nie tylko dogłębne zrozumienie procesów i czynników kształtujących tę nową odmianę języka, lecz także przeanalizowanie wpływu eurolektu na polszczyznę po akcesji Polski do Unii Europejskiej.

Eurolekt

- **Hybrydowa** odmiana języka administracyjnego powstająca w instytucjach UE
- Odmiana **współtworzona przez tłumaczy** (translator-mediated)
- Eurolekt ma 24 równoległe „**lustrzane**” realizacje w językach urzędowych UE; duży wpływ EN i FR
- Skomplikowany **wieloetapowy i wielojęzyczny** proces tworzenia i tłumaczenia tekstów – „**filtrowanie**” tekstu przez różne języki

Joanna Miler-Cassino, wiceprezes PT TEPIS, zaproponowała interaktywne warsztaty poświęcone nurtującej nasze środowisko tematyce zawodu zaufania publicznego oraz zachęciła do

6 KRYTERIÓW ZAWODU ZAUFANIA PUBLICZNEGO

1. PRAWIDŁOWE I ZGODNE Z INTERESEM PUBLICZNYM WYKONYWANIE ZAWODU, W TYM PIECZA NAD NALEŻYTYM WYKONYWANIEM ZAWODU I SZCZEGÓLNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB WYKONUJĄCYCH ZAWÓD ZAUFANIA PUBLICZNEGO
2. UDZIELANIE ŚWIADCZEŃ NA RZECZ OSÓB FIZYCZNYCH W RAZIE WYSTĄPIENIA POTENCJALNEGO LUB REALNEGO ZAGROŻENIA DÓBR O SZCZEGÓLNYM CHARAKTERZE
3. STARANNOŚĆ I DBAŁOŚĆ PRZEDSTAWICIELI OMAWIANYCH ZAWODÓW O INTERESY OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z ICH USŁUG ORAZ ZAPEWNIENIE OCHRONY GWARANTOWANYCH PRZEZ KONSTYTUCJĘ PRAW PODMIOTOWYCH JEDNOSTEK
4. SZCZEGÓLNE KWALIFIKACJE NIEZBĘDNE DO WYKONYWANIA ZAWODU, W TYM FORMALNE WYKSZTAŁCENIE I DOŚWIADCZENIE, REKOJMIA NALEŻYTEGO I ZGODNEGO Z INTERESEM PUBLICZNYM WYKONYWANIA ZAWODU, PRZESTRZEGANIE NORM DEONTOLOGII ZAWODOWEJ
5. POZYSKIWANIE INFORMACJI OSOBISTYCH I DOTYCZĄCYCH ŻYCIA PRYWATNEGO OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG PRZEDSTAWICIELI ZAWODU ZAUFANIA PUBLICZNEGO ORAZ ZACHOWANIE TAJEMNICY ZAWODOWEJ
6. WZGLĘDNA SAMODZIELNOŚĆ WYKONYWANIA ZAWODU

wspólnego zastanowienia się, czy wykonywany przez nas zawód spełnia wymagane kryteria. Uczestnicy zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zawód tłumacza przysięgłego jest zawodem zaufania publicznego i jakie cechy powinny wyróżniać tego typu zawody. Następnie prelegentka dokonała przeglądu niektórych źródeł prawa pod kątem omawianej problematyki i przeanalizowała kryteria wymagane dla takiego zawodu. Po tym wystąpieniu zostaliśmy niemal wszyscy przekonani, że atrybuty naszego zawodu pokrywają się z przesłankami pozwalającymi zaliczyć zawód tłumacza przysięgłego do kategorii zawodu zaufania publicznego.

Interesujące rozważania o istocie pracy tłumacza przysięgłego zaprezentował **Marek Kądzielski**, tłumacz przysięgły języka angielskiego i wykładowca akademicki, a też doradca biznesowy i trener biznesu. W swoim wystąpieniu zatytułowanym „Istota pracy tłumacza przysięgłego” starał się udowodnić, że celem pracy tłumacza przysięgłego jest zagwarantowanie bezpieczeństwa obrotu prawnego.

Na zakończenie pierwszego dnia sesji plenarnej zabrał głos **Paweł Gugąła**, adwokat i tłumacz przysięgły języka niemieckiego, który poświęcił swój wykład zagadnieniu postępowania przed Komisją Odpowiedzialności Zawodowej widzianemu z perspektywy obrońcy. Z uwagi na ograniczenia czasowe i fakt, że problemy odpowiedzialności zawodowej wielokrotnie już były poruszane na naszych konferencjach, mecenas Gugąła skupił się na nieporuszonym dotąd wątku. Szczegółowo omówił kluczowe z perspektywy obrony tłumacza artykuły UZTP: artykuł 24 o wszczęciu i prowadzeniu postępowania, z odniesieniem do artykułu 28, który odsyła do kodeksu postępowania karnego.

W niedzielę 18 października 2020 roku kontynuowaliśmy sesję plenarną w godzinach przedpołudniowych. Jako pierwsza zabrała głos pani **Agnieszka Nowińska**, tłumaczka konferencyjna i przysięgła języka angielskiego, prezes Polskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych (PSTK), która bazując na swoim ogromnym doświadczeniu nakreśliła sytuację związaną ze zdalnym tłumaczeniem ustnym w czasie pandemii, omówiła plusy i minusy pracy online, a także przedstawiła nowoczesne rozwiązania technologiczne, takie jak huby, platformy czy zoom.

Paulina Leśniak, tłumacz przysięgły języka niemieckiego i prezes Zachodniopomorskiego Koła PT TEPIŚ, spojrzała na problematykę tłumaczeniową okiem ekonomisty, prezentując referat pt. „Tłumaczenie – usługa niematerialna”. Zainteresowała się zagadnieniem, jakie miejsce zajmują

tłumaczenia w gospodarce narodowej, przeanalizowała rynek usług ze szczególnym naciskiem na usługi niematerialne, jakimi są – jak wykazała – świadczone przez nas usługi tłumaczeniowe.

Na zakończenie sesji plenarnej zmieniliśmy całkowicie tematykę dzięki prelegentce **Magdzie Niemczuk-Kobosko**, z wykształcenia nauczycielowi języka angielskiego, a obecnie certyfikowanemu tutorowi i trenerowi. Poznaliśmy 7 nawyków skutecznego działania wg Stephena R. Covey'a ze specjalną dedykacją dla „zmęczonych tłumaczy”. Trenerka przeprowadziła nas przez wszystkie „nawyki”, czyli przez fazy rozwoju osobistego, współdziałania z innymi i etap odnowy: fizycznej, umysłowej, społecznej i duchowej. Ten ostatni, o wdzięcznej nazwie „ostrzenie piły”, wywarł na uczestnikach chyba największe wrażenie.

Godziny popołudniowe drugiego dnia sesji plenarnej przeznaczone zostały na warsztaty w sekcjach językowych: angielskiej, niemieckiej, francuskiej, rosyjskiej, ukraińskiej, azjatyckiej, hiszpańskiej i włoskiej.

Uczestnicy konferencji mogli też wziąć udział w dwóch pokonferencyjnych warsztatach bonusowych. Pierwszy z nich poprowadziła **dr Edyta Grotek**, która zaproponowała warsztat o zarządzaniu czasem pod dowcipnym tytułem „O tempora, o traductores! Czas w pracy tłumacza”. Omówiła zagadnienia planowania i budżetowania czasu pracy tłumacza i przekonała nas, że umiejętne zarządzanie czasem ma szczególne znaczenia podczas pandemii.

Natomiast 21 października **Anna Kotarska**, przedstawicielka krajowych służb publicznych w programie European Language Resource Coordination (ELRC), zaproponowała tematykę wielojęzyczności i technologii językowych w Unii Europejskiej. Omówiła główne inicjatywy wskazane w programach „Cyfrowa Europa” i „Horyzont Europy”.

Konferencja Jubileuszowa została bardzo dobrze oceniona przez uczestników, którzy docenili jej wysoki poziom merytoryczny, urozmaiconą tematykę, sprawną organizację, uroczystą i miłą atmosferę. Do zobaczenia za rok!

Opr. Małgorzata Andrzejewska

Danuta Kierzkowska

TRZYDZIESTOLECIE DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W TOWARZYSTWIE TEPIS (1990-2020)

Mowa laudacyjna wygłoszona zdalnie podczas
Jubileuszowej Konferencji PT TEPIS w dniu 17 października 2020 r.

Trzydziestolecie Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS wymaga nie tylko podsumowania dorobku, lecz przede wszystkim wyrażenia uznania dla jego Autorów. Z okazji Jubileuszowej Konferencji PT TEPIS takie uznanie wyrażam również wobec jej Prelegentów, którzy - podejmując trud wystąpienia - dołączyli do gremium tłumaczy i osób służących szlachetnej idei pogłębiania i szerzenia wiedzy o sztuce przekładu. Wszystkim im należy się wdzięczność za trud wkładany w realizację tego szczytnego zadania statutowego Towarzystwa TEPIS przez minione trzydzieści lat.

W pierwszym rzędzie na takie uznanie zasługują Członkowie Założyciele, spośród których najbardziej aktywni stanowią trzon obecnych władz TEPIS-u. Należą do nich prezes Zofia Rybińska oraz członkowie Rady Naczelnej: wiceprezes Joanna Miler-Cassino, wiceprezes dr Marta Czyżewska, sekretarz generalny Ewa Dmyterko i przewodnicząca Kolegium Doskonalenia Zawodowego, były wieloletni przewodniczący KDZ Janusz Poznański, wieloletni przewodniczący Kolegium Ekspertów dr Edward Szędziolorz, pełnomocnik ds. Kół Krystyna Kołodziej oraz zawsze aktywne Koleżanki: Anna Setkowicz-Ryszka, Małgorzata Andrzejewska, Anna Halczak i Ewa Kościalkowska-Okońska. Wspominamy ciepło z tej okazji byłych członków władz, którzy nas opuścili na zawsze: śp. Ludwikę Górna, śp. Tomasza Rakka, śp. Ryszarda Dulinicza, śp. Władysława Żeleńskiego i śp. Juliana Maliszewskiego.

Na uznanie zasługują też aktywni Tepisianie: Mieczysław Żochowski, Anna Michalska i Anna Labe oraz Paweł Gugąła, Witold Wójcik, Grażyna Zajączkowska i Urszula Deja. Ze szczególnym szacunkiem wspominam zasłużone i ciągle aktywne,

wieloletnie członkinie władz TEPIS-u: Elżbietę Łyszkowską, Teresę Skrodzką, Barbarę Bosek, Dorotę Staniszewską i Elżbietę Gołębiowską.

Wielce zasłużonymi w akcjach doskonalenia zawodowego są oczywiście prezesowie Kół terenowych: Paulina Leśniak, współzałożycielka i wieloletnia prezes (pierwszego w kraju) Zachodniopomorskiego Koła PT TEPIS w Szczecinie, dr Ryszard Ziobro jako założyciel i wieloletni prezes Dolnośląskiego Koła PT TEPIS we Wrocławiu, jego równie wytrwały następca - prezes Jerzy Ogonowski, oraz obecny prezes - Dominik Mikołajczyk, dr Aleksandra Podgórnica-Musil jako prezes Górnośląskiego Koła PT TEPIS w Bytomiu, Monika Mostowy jako prezes Małopolskiego Koła PT TEPIS w Krakowie, następczyni nieodżałowanej matki, dr inż. Marii Metzler – założycielki i wieloletniej prezes krakowskiego Koła, Karolina Sacha jako prezes Podlaskiego Koła PT TEPIS w Białymstoku i następczyni swojej matki Krystyny Sacha – założycielki Koła, oraz dr hab Aleksandra Matulewska, prof. UAM, jako założycielka i prezes Wielkopolskiego Koła PT TEPIS w Poznaniu.

Niebagatelną rolę w procesie doskonalenia zawodowego tłumaczy specjalistycznych w Polsce odgrywały stale kontakty ze stowarzyszeniami tłumaczy krajów ościennych. Doceniając ich znaczenie, TEPIS starał się uhonorować zasługi liderów organizacji międzynarodowych: Międzynarodowej Federacji Tłumaczy FIT: sekretarzowi generalnemu FIT - René Haeseryna i jego następczyni - Liese Katschinki, Międzynarodowego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych AIIC – Christiane Driesen, oraz założyciela Europejskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Sądowych EULITA – dr Ericowi Hertogowi, nadając im godność Członka Honorowego PT TEPIS, którą otrzymali również prezesi i wybitni członkowie stowarzyszeń tłumaczy z Anglii, Austrii, Holandii, Czech, Słowacji, Niemiec i Rosji: śp. Albin Tybulewicz, Christine Springer, Joanna Ziemska, Louise Rayar, Eva Gorgolowa, Andrej Rady, Andre Lindemann, Leonid Gurevich i Rudolf Georkyan. Dziękujemy za ich wieloletnią, owocną współpracę z PT TEPIS.

Znamiennym Członkiem Honorowym był dla nas śp. Witold Straus, członek założyciel i wiceprezes Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich, jak również śp. Zygmunt Stoberski, wspierający nas auspicjami Międzynarodowej Organizacji Unifikacji Neologizmów Terminologicznych.

Jubileusz trzydziestolecia TEPIS-u zobowiązuje nas do wyrażenia szczerzej wdzięczności naszym Członkom Honorowym, takim jak: były wiceminister sprawiedliwości, dr Józef Musioł - instytucjonalny "Ojciec TEPIS-u", były wiceminister sprawiedliwości dr Bohdan Zdziennicki i sędzia Bogusław Gruszczyński (MS) oraz śp. dr hab. Andrzej Jerzy Wojciechowski z URM. Za wspieranie nas w problemach warsztatowych nadaliśmy tytuł Członka Honorowego sędzi Jolancie Marek, która przez wiele lat do dnia dzisiejszego nie opuszcza nas w potrzebie.

Pamiętamy również o tych Członkach Honorowych, którzy przez lata zapewniali nam stały kontakt ze środowiskiem akademickim, na czele z Panią Prof. Barbarą Z. Kielar (ILS UW), nie zapominając o tych zasłużonych, którzy nas przedwcześnie opuścili – o śp. Prof. Andrzeju Kopczyńskim (ILS UW), o śp. Prof. Eugeniuszu Piontku (IPM UW), o śp. Prof. Jadwidze Koniecznej-Twardzikowej (UŚ, UJ) i o śp. Prof. Krzysztofie Hejwowskim.

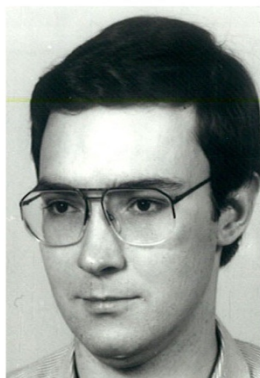
Z okazji Jubileuszu wypada nam wyrazić uznanie Autorom referatów

wyłoszonych podczas spotkań tłumaczy na wszystkich naszych Forach, Warsztatach, Repetytoriach i Konferencjach tłumaczy, jak również tym, którzy zadbali o uwiecznienie treści tych wystąpień, aby móc je przekazywać w postaci drukowanych zbiorów pokonferencyjnych. Są to Koleżanki i Koledzy, którym jesteśmy winni wdzięczność. Poniżej wymieniam nazwiska Redaktorów zbiorów i Autorów referatów w porządku chronologicznym.

POLSKIE FORUM PRZEKŁADU PRAWNICZEGO 1991

Warszawa, Unitranslex - Wydawnictwo PT TEPIS, 1991

Zbiór referatów ogłoszonych 13 kwietnia 1991 r. w salach warszawskich Sądów przez przedstawicieli nauki i praktyków zawodu tłumacza prawniczego.

Marek Gizmajer, redaktor: absolwent UW, tłumacz przysięgły języka angielskiego, tłumacz prawniczy, autor publikowanych przekładów prawnych, dziennikarz i społecznik.

Autorzy artykułów: Barbara Z. Kielar (UW), Jerzy Pieńkos (UW), Bogusław Zakrzewski (MSZ), Zygmunt Grosbart (UŁ), Lech Jaworski (Kanada), Dyskutanci: Ryszard Dulicz, Tomasz Rakk, Danuta Kierzkowska (TEPIS).

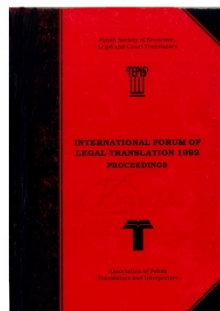
DEKLARACJA PIERWSZEGO POLSKIEGO FORUM PRZEKŁADU PRAWNICZEGO

- 1. Przekład prawniczy jest działalnością na wysokim poziomie intelektualnym o charakterze interdyscyplinarnym.*
- 2. Dokonywanie przekładu prawniczego wymaga stałego kształcenia specjalistycznego.*
- 3. Poprawność przekładu prawniczego może być określona wyłącznie na podstawie uznanych norm metodologicznych, terminologicznych i formalno-prawnych.*
- 4. Stworzenie norm przekładu prawniczego leży w interesie tłumaczy, obywateli i rządów krajów zainteresowanych sprawnym obrotem prawnym z zagranicą.*

Warszawa, 13 kwietnia 1991 r.

INTERNATIONAL FORUM OF LEGAL TRANSLATION 1992

Warszawa, TEPIS Ltd., 1992

Joanna Miler, redaktor: tłumacz przysięgły i prawniczka j. angielskiego, autorka publikowanych przekładów prawnych, glosariuszy terminologii UE i innych.

Autorzy artykułów: René Haeseryn (FIT), A. Clarke (Translation Service EC), Liese Katschinka (AIIC) Zofia Weisswasser (Austria), Witold Skowroński (STP, UAM), David C. Williamson (Anglia), Barbara Kielar (UW), Bruno Libert (EC Translation Service EC), Ellen Moerman (Anglia), Barbara Paczyńska-Lahme (EAST), Louise Rayar (Holandia), Dorota Staniszewska (TEPIS), Stuart Elgrod (Izrael), Danuta Kierzkowska (TEPIS), Rudolf Georkyan (Rosja).

Forum Przekładu Prawniczego i Sądowego zostało zorganizowane w dniach 9-10 maja 1992 r. przez PT TEPIS we współpracy z STP pod auspicjami: Międzynarodowej Federacji Tłumaczy (FIT), Międzynarodowej Organizacji Unifikacji Neologizmów Terminologicznych (MOUNT), Międzynarodowego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych (AIIC) i Pełnomocnika Rządu RP ds. Integracji Europejskiej.

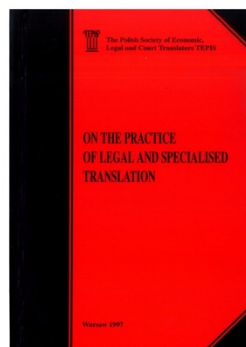
Dwa kolejne Fora odbyły się w latach 1994 i 1996 w Warszawie, natomiast z inicjatywy FIT czwarte Forum PP odbyło się w 1998 roku już pod auspicjami Międzynarodowej Federacji Tłumaczy w Austrii (Graz), dając początek nowemu zwyczajowi urządzania każdego kolejnego Forum w innym kraju. Tradycja zwoływania przez FIT cyklicznego Międzynarodowego Forum Przekładu Prawniczego i Sądowego trwa do dziś. Następne Fora odbyły się m.in. w Poznaniu, Paryżu, Magdeburgu, Winterthur, Tampere, Belgradzie i Limie.

ON THE PRACTICE OF LEGAL AND SPECIALISED TRANSLATION

Warsaw, TEPIS Publishing House, 1997.

Papers from the Third International Forum of Legal and Specialised Translation organised in cooperation with the Postgraduate School of Translators and Interpreters at the Jagiellonian University, held in Cracow on 7-8 September 1996.

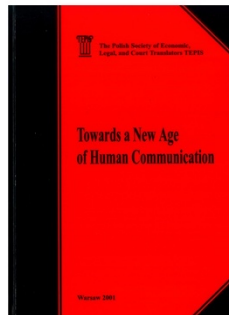
Zofia Rybińska, redaktor: tłumacz przysięgły języka angielskiego, autor zbiorów tekstów paralelnych i publikowanych przekładów prawnych.

Autorzy artykułów: Yves Gambier (Finlandia), Geoffrey Samuelsson -Brown (Szwecja), Albin Tybulewicz (Anglia), Teresa Bałuk-Ulewicz (UJ), Leonid Gurevitch (Rosja), Patrick Nigel Chaffey (Norwegia), Joannis Manganaras Grecja), Katerina Martonova (Czechy), Anna Szkodzińska (PL), Dorothea Ackermann (Niemcy), Małgorzata Tryuk (UW), Anna Taczalska (PL), Marzena Perek (PL), Marta Kaperka (UJ), James Hartzell (UŁ).

O NAUCZANIU PRZEKŁADU

Warszawa: Wydawnictwo TEPIS, 2000

Anna Setkiewicz, redaktor: tłumacz przysięgły j. angielskiego, autorka publikowanych przekładów prawnych i artykułów o tłumaczeniu.

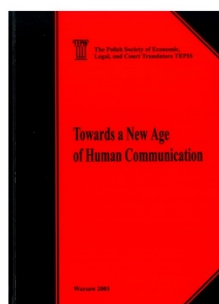
Autorzy artykułów: Jerzy Brzozowski (UJ), Leon Zaręba (UJ), Krystyna Modrzejewska (UOp), Paweł Płusa, Adrianna Kowalska, Maria Piotrowska, Zofia Kozłowska (UW), Aniela Korzeniowska (UW), Alicja Petrus, Stefan Sikora, Anna Dolata-Zaród, Klaudyna Hildebrandt (UW), Olga Glebowa (WSJOE), Małgorzata Tryuk (UW), Teresa Tomaszewicz (UAM), Danuta Kierzkowska (TEPIS).

Wymienione wyżej referaty zostały wygłoszone na konferencji pt. „Metdologia nauczania przekładu“ zorganizowanej w Krakowie przez PT TEPIS, Instytut Filologii Romańskiej UJ i Podyplomowe Studia dla Tłumaczy UJ w dniu 30 maja 1998 r.

TOWARDS A NEW AGE OF HUMAN COMMUNICATION

Warszawa, Wydawnictwo TEPIS, 2001

Papers from the 5th International Forum and the 2nd European Congress of Legal and Court Translation held in Poznań on 15-17 September 2000.

Danuta Kierzkowska, redaktor: tłumacz przysięgły j. angielskiego, autor przekładów i publikacji o teorii i praktyce tłumaczenia.

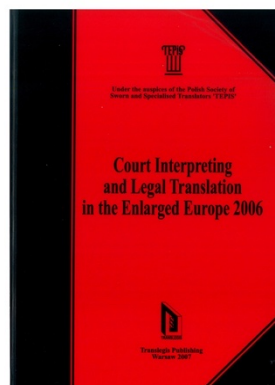
Autorzy artykułów: Liese Katschinka (FIT), Karel Rozsypal (Czechy), Olga Burukina (Rosja), Tharwat M. El-Sakran (Zjednoczone Emiraty), Elena de la Fuente (Francja), Ioannis Manganaras (Grecja), M. Abdel Hadi (Szwajcaria), Milena Horalkova (Czechy), Anna Konieczna (TEPIS), Danuta Kierzkowska (TEPIS), Rudolf Georkyan (Rosja), Walter Cairns (Anglia), David Williamson (Anglia), Teresa Bałuk-Ulewiczowa (UJ), Rafał Szubert (UWr), Yacine Benachenhou (Francja).

V Międzynarodowe Forum Przekładu Prawniczego i Sądowego odbyło się pod hasłem: "U progu nowego wieku komunikacji międzyludzkiej". Było to piąte (i ostatnie z czterech zorganizowanych w Polsce) Forum, które TEPIS zorganizował w Poznaniu we współpracy ze Szkołą Tłumaczy i Języków Obcych przy UAM pod dyrekcją Witolda Skwrońskiego oraz z udziałem pracownika STiJO - Tomasza Żebrowskiego, pod auspicjami FIT z osobistym udziałem Liese Katschnki. Uczestnikami byli przedstawiciele takich krajów jak: Anglia, Czechy, Francja, Grecja, Rosja Szwajcaria, Zjednoczone Emiraty. Owocne obrady zakończyły się opracowaniem 8-punktowej deklaracji z postulatami nawiązania stałej współpracy z wszystkimi najważniejszymi organizacjami międzynarodowymi zajmującymi się prawem człowieka do rzetelnego procesu, takimi jak ONZ, Rada Europy, Komisja Europejska i UNESCO.

COURT INTERPRETING AND LEGAL TRANSLATION IN THE ENLARGED EUROPE 2006

Warsaw, Translegis Publishing, 2007.

Papers from the Warsaw International Forum held on 23-25 August 2006.

Danuta Kierzkowska, redaktor: TP i autor publikacji o tłumaczeniu jw.

Autorzy artykułów: Sieglinde Pommer (Austria), Andrzej Klimkowski (EU), Louise Rayar (Holandia), Regina Laiapea (Estonia), Agnes Jantsits (Węgry), Dorota Staniszewska (TEPIS), Rita Martynowski-Depestel (Belgia), Katarzyna Kaszyca (W. Brytania), Tomasz Borkowski (EuroTermBank), Tania Fajfar (Słowenia), Paweł D. Madej, Olga A. Burukina (Rosja), Aleksandra Matulewska (UAM), Joanna Grzybek (PL), Łucja Biel (UW).

Piąte Międzynarodowe Forum pod nazwą "Tłumaczenie sądowe w rozszerzonej Europie" zgromadziło uczestników z nowoprzyjętych krajów: Estonii, Litwy, Łotwy, Węgier i Słowenii oraz z Anglii, Austrii, Belgii, Iraku, Holandii i Rosji. Forum zakończyło się odezwą do rządu Iraku i państw sprzymierzonych o docenienie roli tłumaczy i zapewnienie im bezpieczeństwa pracy w warunkach wojennych.

NEW TASKS FOR LEGAL INTERPRETERS AND TRANSLATORS IN THE ENLARGED EUROPE

Warszawa, The Polish Society of Sworn and Specialised Translators TEPIS, 2014.

Papers from the international conference organised by the Polish Society of Sworn and Specialised Translators TEPIS in cooperation with the Austrian Association of Certified Court Interpreters ÖVGD and the UNESCO Chair for Translation Studies and the Intercultural Communication of the Jagiellonian University, the Institute of Applied Linguistics of the University of Warsaw, under the auspices of EULITA and FIT, held in Kraków on 4-5 April 2014. **Danuta Kierzkowska**, redaktor: jak wyżej.

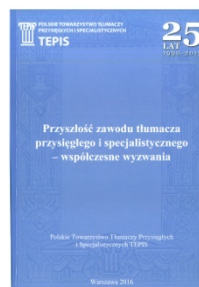
Autorzy artykułów: Sally Bailey-Ravet: (European Court of Human Rights in Strasbourg), Patrick Twidle (European Court of Justice), Liese Katschinka: (EULITA, Christine Springer, Harald Lacom, Joanna Ziemska (ÖVGD), Danuta Kierzkowska, Joanna Miler-Cassino (TEPIS), Magda Olesiuk (PL), Karolina Nartowska (Austria), Iwona Imioło (PL), Sonja Stankowski (Germany), Alexandra Sedunkova (Czech Republic), Kerstin Eisenreich (Germany), Paulina Klotz (Austria), Miodrag M. Vukcević (Serbia), Anastasios Ioannidis (Greece), M. Sourvinou, P. Karagiannidi, E. Sakkas, S. Tsoukalas, (Greece), Louise Rayar (Netherlands), Rudolf Georkyan (Russia), Muhammad Y Gamal (Australia), Katarzyna Filgasova (Czech Republic), Sergiy Tyupa (UJ), Anna Jopek-Bosiacka (UW), Daniele Orlando & Federica Scarpa (Italy), Esther Vázquez y del Árbol (Spain), Hanka Błaszowska (UAM), Aleksandra Matulewska, Karolina Gortych-Michalak (UAM), Marta Skorek (UW), Sue Leschen (UK).

Na zdjęciu: **Zarząd Małopolskiego Koła PT TEPIS w Krakowie 2014**

PRZYSZŁOŚĆ ZAWODU TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO I SPECJALISTYCZNEGO – WSPÓŁCZESNE WYZWANIA

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Prziśięgłych i Specjalistycznych TEPIS 2016.

Dr Marta Czyżewska, redaktor: TP j. niemieckiego, autorka publikacji o praktyce i teorii tłumaczenia, TEPIS, UW

Dr hab. Aleksandra Matulewska, prof. UAM, redaktor: TP j. angielskiego, autorka publikacji o praktyce i teorii tłumaczenia, TEPIS, UAM.

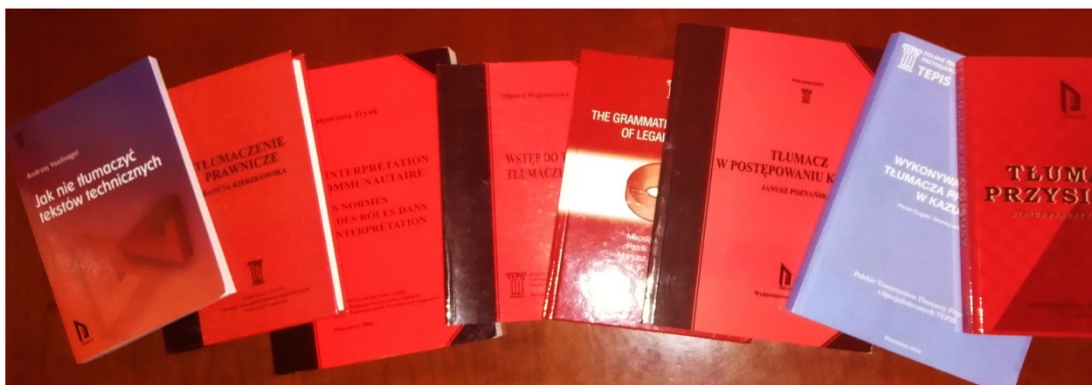
Autorzy artykułów: Lucja Biel, Karolina Nartowska, Iwona Anna Ndiaye, Robert Skoczek, Eryk Stachurski, Mariusz Górnicz, Magdalena Majchrzyk, Maria Gołębiewska i Katarzyna Popek-Bernat, Steve Terrett, Teija Gumilar, Yuki Horie i Paula Trzaskawka, Paulina Kozanecka, Aleksandra Matulewska, Emilia Wojtasik-Dziekan, Hanka Błaszowska, Artur Dariusz Kubacki, Róża Zielnik-Kołodzińska, Grażyna Anna Bednarek, Łukasz Gos-Furmankiewicz, Barbara Bosek, Krzysztof Hejwowski, Danuta Kierzkowska, Katarzyna Liber, Aneta Sapeta, Patrick Monod-Gayraud.

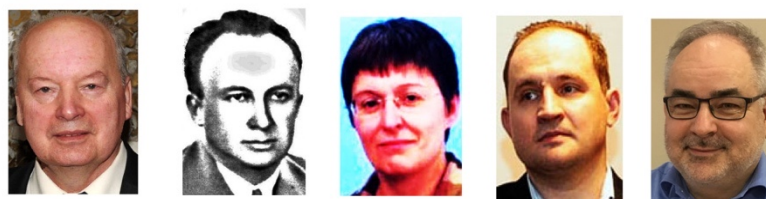
Konferencja była zorganizowana z okazji Jubileuszu XXV-lecia PT TEPIS

AUTORZY PUBLIKACJI DLA TŁUMACZY POD AUSPICJAMI PT TEPIS

Janusz Poznański, Olgierd A. Wojtasiewicz, Małgorzata Tryuk, Patrik Ambrus, Miroslav Bazlik, Mariusz Bęćlowski, Bolesław Cieślak, Marian Baranowski, Tomasz Borkowski, Hanna Husak, Danuta Kierzkowska, Anna Michalska, Dorota Staniszevska, Andrzej Voelnagel, Jan Wawrzyńczyk, Jacek Zieliński, oraz Paweł Gugąła i Monika Antosik-Bandurska.

AUTORZY ZBIORÓW DOKUMENTÓW PARALELNYCH WYDANYCH POD AUSPICJAMI PT TEPIS

Barbara Antonowicz-Włazińska, Barbara Bosek, Anna Michalska, Barbara Górecka,
Irena Grątkowska, Danuta Kierzkowska, Artur D. Kubacki, Anna Kuźnik, Beata Podleśny, Janusz
Poznański, Zofia Rybińska, Teresa Skrodzka, Natalia Vassilenko.

LINGUA LEGIS 1994-2014

Czasopismo specjalistyczne pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Tłumaczy
Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS

Prof. dr hab. BARBARA Z. KIELAR, opiekun naukowy
Danuta Kierzkowska, redaktor naczelny, numery 1-22, 1994-2014

AUTORZY ARTYKUŁÓW W "LINGUA LEGIS" Nr 1-22

Profesorzy, m.in.: Olgierd A. Wojtasiewicz, Barbara Z. Kielar, Franciszek Grucza,
Jan Lewandowski, Jan Błeszyński, Andrew Chesterman, Krzysztof Hejwowski, Julian
Maliszewski, Małgorzata Tryuk, Artur D. Kubacki, Łucja Biel, Aleksandra Matulewska.

Tłumacze praktycy, m.in.: Marian Baranowski, dr Ewa Betańska, dr Mariusz Bęćłowski, dr Tomasz Borkowski, dr Marta Czyżewska, Urszula Deja, Ewa Dmyterko, dr Mariusz Górnicz, Agnieszka Hein, Izabela Jędrzejowska, dr hab. Anna Jopek-Bosiacka, dr Danuta Kierzkowska, Anna Konieczna, Jolanta Kowalska-Durazzano, Krystyna Kołodziej, Anna Labe, Paulina Leśniak, Andrzej Leśniak, Karolina Nartowska, Janusz Poznański, Luise Rayar, Christine Springer, Philip E. Steele, David Williamson, dr Bogusław Zając, Joanna Ziemska, dr Tomasz Żebrowski.

LINGUA LEGIS w latach 2015-2020

Czasopismo specjalistyczne Instytutu Lingwistyki Stosowanej UW
pod auspicjami
Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS

Dr hab. ANNA JOPEK-BOSIACKA

redaktor naczelna "Lingua Legis" jako czasopisma ILS UW
Treść artykułów zawartych w numerach 23, 24, 25, 26 i 27
jest dostępna online pod adresem

www.lingualegis.ils.uw.edu.pl

Przez trzydzieści lat wszyscy wyżej wymienieni dzielili się wiedzą ze swoimi koleżankami i kolegami po fachu, zarówno podczas spotkań w Warszawie, jak i w Kołach PT TEPIS. Zarówno ci, których referaty zostały wydane drukiem, jak i ci, którzy przekazywali ich treść we wszelkich innych formach. Chwała Im za podjęcie tego szlachetnego trudu.

W tej historycznej chwili chciałabym uświadomić moim Koleżankom i Kolegom tłumaczom, że zawsze, korzystając ze swojej wiedzy "o przemianianiu słów", bierzecie udział w odwiecznym procesie poszukiwania recepty na "idealne tłumaczenie". Tak jak kiedyś alchemicy poszukiwali złota, przemieniając różne substancje. Ta obrazowa analogia natchnęła mnie do spisania własnych refleksji na temat doświadczeń zawodowych jako praktyka i teoretyka tłumaczenia. W ten sposób powstała moja najnowsza książka pt. "Alchemia zawodu tłumacza", którą postanowiłam dedykować moim Przyjaciołom, z nadzieją, że wkrótce trafi do Ich rąk.

Tymczasem życzę Towarzystwu TEPIS co najmniej stu lat dalszej, wspaniałej, dynamicznej działalności, zaś wszystkim Krzewicielom Wiedzy o sztuce tłumaczenia - moim Przyjaciołom – satysfakcji z nieustanego poszukiwania "recepty na złoto" w naszym trudnym fachu.

Anna Halczak

Anna Setkiewicz-Ryszka

Joanna Miler-Cassino

Zofia Rybińska

Marta Czyżewska

Ewa Dmyterko

Małgorzata Andrzejewska

Krystyna Kotodziej

Edward Szędzielnor

Ewa Kościółkowska-Okońska

Janusz Poznański

**POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY
PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH TEPIS
XXX-lecie: 1990-2020**

Organizacja pożytku publicznego
Członek Międzynarodowej Federacji Tłumaczy FIT
Członek Europejskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Sądowych EULITA
Ustawowy współpracownik Ministra Sprawiedliwości
Statutowy obrońca praw tłumaczy i ich godnego statusu prawnego
Autor i propagator zasad Kodeksu zawodowego tłumacza przysięgłego
Współpracownik uniwersytetów i uczelni polskich i zagranicznych

Mieczysław Żochowski

Anna Michalska

Anna Labe

RADA NACZELNA X kadencji
prezes PT TEPIS – Zofia Rybińska
wiceprezes – Joanna Miler-Cassino
wiceprezes – Marta Czyżewska
sekretarz generalny – Ewa Dmyterko
skarbnik – Anna Setkiewicz-Ryszka
członkowie – Małgorzata Andrzejewska, Anna Halczak, Krystyna Kotodziej,
Ewa Kościółkowska-Okońska, Janusz Poznański, Edward Szędzielnor

Paweł Gugala

Urszula Deja

KOMISJA REWIZYJNA: przewodniczący – Mieczysław Żochowski
członkowie – Anna Labe, Anna Michalska

SĄD KOLEŻEŃSKI: przewodniczący – Paweł Gugala
członkowie – Urszula Deja, Witold Wójcik, Grażyna Zajączkowska

Witold Wójcik

PREZES HONOROWY: Danuta Kierzkowska

Grażyna Zajączkowska

KOŁA PT TEPIS
Zachodniopomorskie Koło PT TEPIS w Szczecinie – prezes Paulina Leśniak
Dolnośląskie Koło PT TEPIS we Wrocławiu – prezes Dominik Mikołajczyk
Małopolskie Koło PT TEPIS w Krakowie – prezes Monika Mostowy
Górnośląskie Koło PT TEPIS w Bytomiu – prezes Aleksandra Podgórnjak-Musil
Podlaskie Koło PT TEPIS w Białymstoku – prezes Karolina Sacha
Wielkopolskie Koło PT TEPIS w Poznaniu – prezes Aleksandra Matulewska
Zagraniczne Koło PT TEPIS w Zurichu – prezes Beata Sadziak

Paulina Leśniak

więcej na stronie: www.tepis.org.pl

Aleksandra Podgórnjak-Musil

Dominik Mikołajczyk

Aleksandra Matulewska

Danuta Kierzkowska

Karolina Sacha

Monika Mostowy

Beata Sadziak

PROGRAM
KONFERENCJI JUBILEUSZOWEJ
która organizowana jest wspólnie
z Instytutem Lingwistyki Stosowanej
Uniwersytetu Warszawskiego
w 100-lecie zawodu tłumacza przysięgłego
i 30-lecie PT TEPIS
17-18 października 2020 roku
na platformach ClickMeeting i ZOOM

niepodległa

SOBOTA - SESJA PLENARNA:

- od 08.30 Rejestracja
- 09.15-09.45 **mgr Zofia Rybińska, dr hab. Anna Jopek-Bosiacka** – Otwarcie
- 09.45-10.00 **dr Danuta Kierzkowska** – *Wystąpienie Prezes Honorowej*
- 10.00-11.00 **dr Bolesław Cieślik, dr hab. Artur D. Kubacki, prof. UP** – *Historia zawodu tłumacza przysięgłego*
- 11.00-11.45 **rej. Tomasz Kot** – *U obcych źródeł polskiego języka prawnego*
- 11.45-12.00 przerwa
- 12.00-13.00 **dr hab. Katarzyna Kłosińska** – *Nowe media a norma frazeologiczna*
- 13.00-13.45 **dr Anna Szczęsny** – *Kilka uwag o kształceniu tłumaczy pisemnych - podstawy kompetencji zawodowych*
- 13.45-14.30 **dr hab. Łucja Biel, mgr Dariusz Koźbiał, mgr Katarzyna Wasilewska**
Eurolekt – jak tłumacze kształtują unijną odmianę polskiego języka administracyjnego?
- 14.30-15.00 przerwa
- 15.00-15.45 **mgr Joanna Miler-Cassino** – *Tłumacz przysięgły – zawód zaufania publicznego?*
- 15.45-16.30 **mgr Marek Kądziałski** – *Istota pracy tłumacza przysięgłego*
- 16.30-17.15 **mec. Paweł Gugala** – *Postępowanie przed Komisją Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości – z perspektywy obrońcy*

NIEDZIELA – SESJA PLENARNA

- od 09.00 Rejestracja
- 09.30-10.15 **mgr Agnieszka Nowińska** – *Zdalne tłumaczenie ustne (RSI) – obietnice i fakty*
- 10.15-10.45 **mgr Paulina Leśniak** – *Tłumaczenie – usługa niematerialna*
- 10.45-11.15 **mgr Magdalena Niemczuk-Kobosko** – *7 nawyków szczęśliwego tłumacza*
- 11.15-11.30 Zakończenie sesji plenarnej
- 11.30-12.00 przerwa

XXXIV WARSZTATY PRZEKŁADU SPECJALISTYCZNEGO

SEKCJE JĘZYKOWE

11.45-12.00 Rejestracja

SEKCJA ANGIELSKA – Ewa Dmyterko

- 12.00-12.45 **mgr Katarzyna Zajda** - *Rynek finansów w pigułce. O sektorze fin., bankach, ubezpieczeniach...*
- 12.45-13.30 **mgr Wojciech Wołoszyk** - *Szanse, wyzwania i zagrożenia związane z wykorzystaniem tłumaczeń maszynowych w tłumaczeniach prawniczych*
- 13.30-14.15 **dr Ewa Kościałkowska-Okońska** - *Rozterki tłumacza medycznego*
- 14.15-14.45 przerwa
- 14.45-15.30 **mgr Dorota Staniszevska-Kowalak** - *Tłumaczenie poświadczone – tekst i kontekst*
- 15.30-16.30 **dr Agata Kocia** - *Hedge accounting (rachunkowość zabezpieczeń)*
- 16.30-17.15 **dr hab. Aleksandra Matulewska, prof. UAM** - *Między precyzją a generalizacją. Kilka słów o problemie przekładu polsko-angielskiego języków specjalistycznych zanurzonych kulturowo*

SEKCJA AZJATYCKA - Paulina Kozanecka

- 12.00-12.20 **dr Yuki Horie** - *Problematyka przekładu Le Petit Prince (Mały Książę) na język japoński*
- 12.20-12.40 **dr Bogdan Nowicki** - *Przekład „Znachora” aut. T. Dołęgi-Mostowicza na język wietnamski*
- 12.40-13.00 **dr Martyna Kokotkiewicz** - *Niekonsekwencje w tłumaczeniu tureckich osobowych nazw własnych na język polski - analiza przykładów literackich*
- 13.00-13.20 **mgr Jakub Królczyk** - *Tłumaczenia prawne w języku wietnamskim - teoria oraz praktyka)*
- 13.20-13.40 **mgr Paulina Kozanecka** - *Chińska terminologia medyczna z zakresu prowadzenia ciąży*
- 13.40-14.00 dyskusja podsumowująca i zakończenie sesji

SEKCJA FRANCUSKA – Barbara Bosek

- wystąpienie odwołane**
- 13.20-14.15 **mgr Dorota Bruś** - *Le cadre juridique et les particularites de l'acte d'avocat*
- Dr. Pascal Echout** - *Vaccinations, certificats de vaccination et prevision sur le vaccin contre coronavirus*
- 14.15 -14.30 przerwa
- 14.30-15.30 **mgr Marta Paleczna** - *75 lat później. Jak opowiadać o niemieckim obozie koncentracyjnym w Polsce cudzoziemcom*
- 15.35-16.55 **dr Piotr Pieprzyca** - *Problem ekwiwalencji terminów z zakresu polskiego i francuskiego prawa zobowiązań - analiza wybranych przypadków*
- 16.55-17.25 **mgr Anna Kapral** - *L'expérience et le role de l'expert traducteur – interprète dans une procédure pénale en France*
- 17.25-18.00 **Commandant Luc Garidi** - *Travail aux cotés des interprètes*
(wystąpienie do potwierdzenia)

SEKCJA HISZPAŃSKA – Ewa Urbańczyk-Piskorska

- 12.00-12.30 **dr Agata Kornacka** - *Apuñalar, acuchillar, abofetear... Palabras que dejan cicatrices*
- 12.30-13.00 **mgr Dorota Twardo** - *Żółty i czerwony: terminologia FIDIC w polskiej i hiszpańskiej wersji językowej*
- 13.00-13.30 **mgr Anna Poławska** - *Tłumaczenie dokumentów z rejestrów stanu cywilnego krajów hiszpańskojęzycznych*
- 13.30-14.30 pytania do prelegentów i przerwa
- 14.30-15.00 **mgr Aleksandra Karasiewicz** - *Wybrane problemy terminologiczne z zakresu tłumaczenia konstytucji chilijskiej na język polski*
- 15.00-15.30 **mgr Alicja Serafin** - *Traductor(a) vs la Propiedad Intelectual en la UE - o tłumaczeniach z zakresu unijnego prawa własności intelektualnej na przykładzie rozstrzygnięć EUIPO w Alicante*
- 15.30-16.00 **mgr Ewa Urbańczyk, dr Katarzyna Popek-Bernat** - *Aspekty normatywne związane z użyciem gerundio w hiszpańskim języku prawniczym w ujęciu przekładowym*
- 16.00-16.30 **mgr Piotr Jarco i dr Paulina Nalewajko** - *Self-publishing po hiszpańsku i tłumacz-agent literacki*
- 16.30-17.00 pytania do prelegentów

SEKCJA NIEMIECKA - dr Marta Czyżewska

- 12.00-13.00 **mgr Beata Sadziak** - *Ślub i rozwód w Szwajcarii*
- 13.00-14.00 **dr Magdalena Łomzik** - *Polskie nazwy świadczeń dla rodzin z dziećmi w tłumaczeniu*
- 14.00-14.15 przerwa
- 14.15-15.15 **dr Edyta Grotek** - *Stylometria w służbie tłumacza. O spójności tekstu wyjściowego i docelowego na przykładzie tłumaczenia przez język trzeci*
- 15.15-16.15 **mec. Konrad Champera (SDZLEGAL SCHINDHELM)** - *Niemieckie umowy handlowe - aspekty praktyczne*

SEKCJA ROSYJSKA – Janusz Poznański

- 12.00-13.00 **dr Larysa Kołobkova** - (Federacja Rosyjska, Kaliningrad) – *Современная русская речь – лексико-грамматические предпочтения, część II*
- 13.00-13.45 **mgr Natalia Wasilenko** - *Typowe klauzule umowne w polsko-rosyjskim obrocie gospodarczym*
- 13.45-14.00 przerwa
- 14.00-14.45 **dr Edward Szędzielorz** - *Czy rosyjskie świadectwo to polskie świadectwo? Z praktyki translatorskiej*
- 14.45-15.30 **mgr Janusz Poznański** - *Fałszywi przyjaciele tłumacza – terminy homonimiczne w polskim i rosyjskim prawie karnym*
pytania, dyskusja

SEKCJA UKRAIŃSKA – mgr Daryna Soldatenko

- 12.00-13.00 **mgr Lilia Kucharska** - *Polska i ukraińska terminologia dotycząca reformy decentralizacyjnej i samorządu terytorialnego*
- 13.00-14.00 **mgr Daryna Soldatenko** - *Polska i ukraińska terminologia z zakresu ubezpieczeń*
- 14.00-14.15 przerwa
- 14.15-15.15 **dr Marta Zambrzycka** - *Odmiana imion i nazwisk w tłumaczeniach polsko-ukraińskich i ukraińsko-polskich*
- 15.15-16.15 **mgr Kateryna Ferdyn** - *Tłumacz przysięgły podczas czynności notarialnych na przykładzie najczęściej spotykanych przypadków w praktyce tłumacza przysięgłego (umowy sprzedaży udziałów, pełnomocnictwa, umowy spółki)*

SEKCJA WŁOSKA – Małgorzata Andrzejewska i Łukasz Berezowski

- 12.00-13.30 **dott. Roberto Privitera** - *Postępowanie zabezpieczające w prawie cywilnym oraz karnym Włoch i Polski: struktura, podobieństwa i różnice, podstawowe pojęcia oraz pułapki przekładu*
- 13.30-13.40 przerwa
- 13.40-15.10 **mgr Agnieszka Michalska-Rajch** - *Warsztat tłumaczenia prawniczego: podstawowe pojęcia z zakresu prawa wekslowego w tłumaczeniu tekstów polskich i włoskich*
- 15.10-15.20 przerwa
- 15.20-16.50 **adw. Joanna von Boetticher** - *Nowa terminologia prawna i prawnicza w prawie handlowym i prawie pracy w związku ze zmianami legislacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie epidemii COVID 19 na przykładach polskich i włoskich aktów prawnych*
- 16.50-17.00 przerwa
- 17.00-18.30 **mgr Łukasz Szubiński** - *Warsztat tłumaczenia ustnego: tłumaczenia liaison i a vista z obszaru cyfryzacji*
- 18.30-18.35 przerwa
- 18.35-20.05 **dr hab. Agnieszka Woch, prof. UŁ** - *Warsztat tłumaczenia medycznego: dokumentacja medyczna i choroby zakaźne*

Wszyscy uczestnicy konferencji będą mogli wziąć udział w „bonusowych” warsztatach:

poniedziałek 19 października 2020

18.30-20.00 **dr Edyta Grotek** - *O tempora, o traductores! Czas w pracy tłumacza*

środa 21 października 2020

18.00-18.45 **mgr Anna Kotarska** - *"Zjednoczeni w wielojęzycznej Europie. Rola technologii (do potwierdzenia) języka w realizacji praw człowieka, obywatela i konsumenta."*

Organizatorzy zastrzegają możliwość zmian w programie konferencji.

WYSTĄPIENIA NA JUBILEUSZOWEJ KONFERENCJI PT TEPIS W DNIACH 17 -18 PAŹDZIERNIKA 2020 ROKU

SESJA PLENARNA

Zofia Rybińska – tłumacz przysięgły języka angielskiego, prezes PT TEPIS od 2014 roku, członek założyciel PT TEPIS, członek ekspert; autorka publikowanych przekładów tekstów prawnych i prawniczych, artykułów, glosariuszy i zbiorów tekstów paralelnych; nauczyciel tłumaczenia prawniczego w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego (od 1998 r.) oraz wykładowca gościnnie na innych uniwersytetach i uczelniach; była współprzewodnicząca i członek Komitetu Tłumaczenia Sądowego i Prawniczego Międzynarodowej Federacji Tłumaczy FIT (2009-2018), wiceprezes Europejskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Sądowych EULITA (2009-2017).

dr Danuta Kierzkowska – Inicjatorka powstania i pierwsza prezes PT TEPIS (1990-2014), była redaktor "Biuletyn TEPIS", czasopisma Lingua Legis (1994-2014), redaktor naczelna Wydawnictwa Translegis (1990-2020) oraz autorka publikacji dla tłumaczy.

Jubileuszowa mowa laudacyjna pt. "Trzydziestolecie Doskonalenia Zawodowego w Towarzystwie TEPIS (1990-2020)"

Wystąpienie będzie przeglądem form doskonalenia zawodowego PT TEPIS w latach 1990-2020.

dr Bolesław Cieślik – naczelnik Wydziału Tłumaczy Przysięgłych w Ministerstwie Sprawiedliwości. Prawnik, germanista, tłumacz przysięgły języka niemieckiego. Od 2005 r. członek, a od 2013 r. zastępca przewodniczącego Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzania egzaminu na tłumacza przysięgłego. Autor publikacji na temat statusu prawnego tłumacza przysięgłego w Polsce..

dr hab. Artur D. Kubacki, prof. UP – Kierownik Katedry Językoznawstwa Niemieckiego Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie oraz czynny tłumacz przysięgły języka niemieckiego. Autor lub współautor 15 książek z zakresu przekładoznawstwa oraz glottodydaktyki, a także ponad 120 artykułów, recenzji i tłumaczeń z dziedziny przekładu specjalistycznego oraz jego dydaktyki, ze szczególnym uwzględnieniem przekładu terminologii z zakresu prawa i ekonomii. Od 2005 r. członek Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych oraz od 2007 r. konsultant, a następnie od 2013 r. członek Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzania egzaminu na tłumacza przysięgłego. Biegły w zakresie juryslingwistyki przy Sądzie Okręgowym w Krakowie. Aktywny działacz na rzecz środowiska tłumaczy przysięgłych. Od 1997 r. właściciel Biura Tłumaczeń KUBART w Chrzanowie.

Historia zawodu tłumacza przysięgłego w Polsce

W referacie przedstawimy historię zawodu tłumacza przysięgłego w Polsce od 1920 roku do chwili obecnej. Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę w 1918 roku władze zaczęły dążyć do stworzenia

jednolitego systemu prawa, szczególnie prawa cywilnego i karnego, dla wszystkich odzyskanych ziem. Pierwszym aktem prawnym dotyczącym tłumaczy, w którym jest mowa o ich wynagradzaniu, była ustawa z dnia 16 lipca 1920 r. zmieniająca ustawę o postępowaniu karnem dla b. zaboru austriackiego (Dz.U. Nr 67 poz. 453). Nakazano w niej stosować wobec tłumaczy odpowiednie przepisy odnoszące się do znawców (dziś: biegłych). Natomiast pierwszym aktem wykonawczym dotyczącym tłumaczy było rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 7 sierpnia 1920 r. w przedmiocie wynagrodzenia świadków, znawców i tłumaczy w postępowaniu karnem (Dz.U. Nr 75 poz. 515). Rozporządzenie to regulowało taryfę wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych w Polsce. W pierwszej części referatu skupimy się na funkcji tłumacza przysięgłego jako pomocnika procesowego sądu po drugiej wojnie światowej do 2004 r., w drugiej zaś części omówimy jego status od chwili uchwalenia obecnie obowiązującej ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. od 25 listopada 2004 r. (t.j.: Dz.U. z 2015 r. poz. 487).

rej. **Tomasz Kot** – notariusz w Krakowie, Wiceprezes Krajowej Rady Notarialnej,

U obcych źródeł polskiego języka prawnego

W konsekwencji rozbiorów, na przełomie XVIII i XIX wieku wprowadzano na ziemiach polskich nowe systemy prawne. Austriacka powszechna ustawa cywilna, Kodeks Napoleona i landrecht pruski zastąpiły źródła prawa staropolskiego. Instytucje nowego prawa, odmienne od znanych prawu staropolskiemu, musiały znaleźć swoje określenia w języku polskim. W konsekwencji zarzucono tradycyjną polszczyznę prawniczą, opartą na prawie staropolskim. Nowoczesny polski język prawniczy, powstały staraniem polskich tłumaczy obcych źródeł prawa, zastąpił prawniczą staropolszczyznę. Szczególnie tłumaczenie pojęć prawniczych wymaga znajomości zakresów pojęć w różnych systemach prawnych, często swoiście w nich definiowanych. Ten szczególny moment w rozwoju polskiego prawa oraz języka polskiego wydaje się warty przypomnienia w gronie tłumaczy przysięgłych, codziennie podejmujących ryzyko znalezienia właściwego słowa i odpowiedzialność za skutki takiego wyboru.

dr hab. Katarzyna Kłosińska – językoznawca, pracownik naukowy w Instytucie Języka Polskiego Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Zainteresowania badawcze: kultura języka polskiego, semantyka i leksykologia, także lingwistyka kulturowa, język polityki, socjolingwistyka. Przewodnicząca Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN. Popularyzatorka wiedzy o języku (autorka felietonów językowych w Programie III Polskiego Radia, kierownik Obserwatorium Językowego UW, prowadząca Poradnię Językową PWN)

Nowe media a norma frazeologiczna

Na współczesną komunikację językową wpływ ma wiele czynników, które nie istniały lub nie były istotne przed przełomem cyfrowym, np. rozpad uniwersum kulturowego, polifunkcyjność komunikacyjna, ekspansja intymności, tworzenie się neoplemion. Sprawiają one, że zaciera się społeczne poczucie granic normy językowej, a nawet samego istnienia tejże. Dotyczy to w szczególności normy frazeologicznej. Jak bowiem wskazuje nawet pobieżny ogląd

tekstów, użytkownicy języka odtwarzają związki frazeologiczne w różnych formach – bardziej lub mniej zbliżonych do postaci kanonicznej. Należy zatem zastanowić się nad kształtem normy frazeologicznej, pojęciem błędu frazeologicznego i statusem innowacji frazeologicznej. W artykule stawia się tezę o istnieniu wielu norm językowych bazujących na różnych systemach wartości użytkowników języka. W tak skonstruowanym bycie normatywnym sytuowałby się nie tradycyjnie postrzegany związek frazeologiczny (jako byt o stałej formie), lecz frazeologizm jako element nieustannie zmieniającej się (dopasowywanej do sytuacji komunikacyjnej) siatki frazeologicznej.

dr Anna Szczęsny – wykładowczyni w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego, od wielu lat prowadzi zajęcia z tłumaczeń pisemnych i ustnych. Wśród jej zainteresowań szczególnie miejsce zajmuje onomastyka translatoryczna. Jest tłumaczką pisemną i konferencyjną języka rosyjskiego, specjalizuje się w przekładzie tekstów z dziedziny kultury, historii i szeroko rozumianej humanistyki.

Kilka uwag o kształceniu tłumaczy pisemnych - podstawy kompetencji zawodowych

W moim wystąpieniu podzielę się refleksjami na temat podstawowego przygotowania tłumaczy, swoistej propedeutyki tłumaczenia pisemnego na język polski, wiedzy i umiejętności niezbędnych na początku drogi zawodowej, a zarazem komplementarnych wobec bogatej oferty nowoczesnych technologii. Odwołam się do swoich doświadczeń translatorskich i dydaktycznych – te ostatnie znalazły swój wyraz w podręczniku napisanym wspólnie z doktor Zofią Kozłowską.

dr hab. Łucja Biel, Dariusz Koźbiał, Katarzyna Wasilewska

Instytut Lingwistyki Stosowanej
Uniwersytet Warszawski

Eurolekt – jak tłumacze kształtują unijną odmianę polskiego języka administracyjnego?

Polski eurolekt jest względnie nowym zjawiskiem językowym – hybrydową odmianą języka polskiego stosowaną w kontekście unijnym i powstającą w wyniku tłumaczenia (Biel *forthcoming*). Celem wystąpienia jest przedstawienie wyników projektu *Polski Eurolekt*, w ramach którego prowadzono kilkuletnie badania korpusowe nad unijną odmianą języka polskiego, analizując cztery gatunki tekstów (akty prawne, orzeczenia, sprawozdania administracyjne oraz rządowe strony internetowe dla obywateli). Badania obejmowały ewolucję eurolektu, jego zróżnicowanie zewnętrzne, tj. czym eurolekt różni się od polszczyzny urzędowej, jego zróżnicowanie wewnętrzne w obrębie poszczególnych gatunków, a także nasilenie pewnych zjawisk charakterystycznych dla przekładu (cf. Biel 2018, Biel, Koźbiał i Wasilewska (2019), Koźbiał (2018, 2019, w druku), Wasilewska 2018). W ramach wystąpienia zaprezentujemy specyfikę eurolektu i jego hybrydowość, pokazując, jak tłumacze kształtują unijną odmianę języka polskiego.

Bibliografia

Biel, Łucja 2018. „Lexical bundles in EU law: The impact of translation process on the patterning of legal language.” W: Stanisław Goźdz-Roszkowski, Gianluca Pontrandolfo (red.) *Phraseology in Legal and Institutional Settings: A Corpus-based Interdisciplinary Perspective*. Abingdon: Routledge, 11–26.

-
- Biel, Łucja, Dariusz Koźbiał i Katarzyna Wasilewska. 2019. „The formulaicity of translations across EU institutional genres: A corpus-driven analysis of lexical bundles in translated and non-translated language.” *Translation Spaces* 8 (1): 67–92.
- Biel, Łucja. *forthcoming*. „Eurolects and EU Legal Translation.” W: Meng Ji, Sara Laviosa (red.), *The Oxford Handbook of Translation and Social Practices*.
- Koźbiał, Dariusz. 2018. „Przymyki w wyrokach unijnych i krajowych – analiza korpusowa dystrybucji i funkcji przymyków prostych, złożonych i wtórnych.” *Comparative Legilinguistics*, 35, 89–119.
- Koźbiał, Dariusz. 2019.. „Epistemic Modality: A Corpus-Based Analysis of Epistemic Markers in EU and Polish Judgments.” *Comparative Legilinguistics* 41 (w druku).
- Wasilewska, Katarzyna. 2018. „Frekwencja oraz funkcje przymyków złożonych i wtórnych w sprawozdaniach administracyjnych.” *LingVaria* 13(25).
-

Joanna Miler-Cassino – tłumacz przysięgły języka angielskiego, członek ekspert PT TEPIS, wiceprezes Towarzystwa TEPIS od 2008 r., absolwentka Wydziału Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego, Podyplomowych Studiów Europejskich na Uniwersytecie Warszawskim i Uniwersytecie Maastricht oraz Podyplomowych Studiów Menedżerskich na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, tłumaczka specjalizująca się w przekładzie tekstów prawnych, prawniczych i finansowych prowadząca własną kancelarię tłumacza przysięgłego od roku 1995. Autorka publikowanych przekładów tekstów z tych dziedzin, autorka i współautorka glosariuszy z zakresu prawa europejskiego i rynków kapitałowych. Wykładowca przekładu prawnego i prawniczego w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego oraz gościnnie na innych uniwersytetach.

Tłumacz przysięgły zawodem zaufania publicznego?

Celem prezentacji jest przybliżenie uczestnikom konferencji koncepcji zawodu zaufania publicznego w polskim porządku prawnym poprzez odpowiedź na pytania, czym jest zawód zaufania publicznego, jakie są atrybuty zawodów zaufania publicznego oraz czy zawód tłumacza przysięgłego spełnia przesłanki zawodu zaufania publicznego.

Marek Kądzelski – paralegal i konsultant biznesowy, tłumacz przysięgły języka angielskiego i wykładowca akademicki. Absolwent studiów doktoranckich z zakresu ekonomii i zarządzania w Akademii Leona Koźmińskiego, gdzie obecnie studiuje prawo. Ukończył filozofię i lingwistykę stosowaną na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie studiował również chemię. Trener biznesu certyfikowany przez Schenk Institute.

Jest członkiem-ekspertem Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS. Prowadzi zajęcia na studiach podyplomowych dla kandydatów na tłumaczy przysięgłych. Posiada rekomendację Europejskiej Izby Arbitrażowej do tłumaczenia dokumentów postępowania koncyliacyjnego według przepisów Komisji Międzynarodowego Prawa Gospodarczego ONZ oraz do tłumaczenia oficjalnych dokumentów Unii Europejskiej.

Jako tłumacz pracuje dla czołowych polskich i międzynarodowych kancelarii prawnych, firm doradczych, w tym Wielkiej Piątki, przedsiębiorstw high-tech, banków, koncernów farmaceutycznych,

firm deweloperskich, agencji ONZ, podmiotów sektora rządowego oraz klientów prywatnych. Asystował przy największych transakcjach na rynku nieruchomości, a także w sektorze informatycznym, telekomunikacyjnym i farmaceutycznym. Brał udział w rozmowach akcesyjnych, przetargach dla przemysłu zbrojeniowego, postępowaniach antymonopolowych przez Komisją Europejską.

Działa również jako doradca biznesowy dla najmniejszych podmiotów rynkowych, specjalizując się w zagadnieniach mikroekonomii i zarządzania. Wydał poradnik dla przedsiębiorców jednoosobowych *Wolny strzelec*.

Istota pracy tłumacza przysięgłego

Przedmiotem mojego wystąpienia jest omówienie istoty pracy tłumacza przysięgłego. Główną tezą referatu jest, że celem pracy tłumacza przysięgłego jest zapewnienie bezpieczeństwa obrotu prawnego. W tym znaczeniu jest to cel identyczny, co cel zawodu notariusza na gruncie systemu prawa polskiego. Tłumacz przysięgły realizuje ten cel zachowując niezmienniki przekładu, którymi są wartości logiczne zdań tekstu źródłowego oraz relacje logiczne pomiędzy nimi. Tłumacz osiąga to dzięki zastosowaniu translacji prawdziwościowej. Stawianych tez dowodzę przy zastosowaniu metod analizy porównawczej i logicznej analizy języka.

adw. Paweł Gugala – adwokat, tłumacz przysięgły języka niemieckiego, wykładowca IPSKT w Warszawie. Wspólnik kancelarii SG LEGAL Sierota Gugala sp. j. Członek ekspert TEPIS. Współautor publikacji „Wykonywanie zawodu tłumacza przysięgłego w kazusach”.

Postępowanie przed Komisją Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości – z perspektywy obrońcy

Postępowanie przez Komisją Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych jedynie szcątkowo uregulowane jest w Ustawie o zawodzie tłumacza przysięgłego, która odsyła do stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego. Celem referatu jest przybliżenie poszczególnych etapów postępowania dyscyplinarnego oraz wskazanie środków umożliwiających podjęcie skutecznej obrony.

Agnieszka Nowińska – Prezes Polskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych PSTK, tłumaczka konferencyjna i przysięgła języka angielskiego (Kraków) ze szczególną specjalizacją w obsłudze biznesu i przemysłu. Długoletnia wykładowczyni Podyplomowych Studiów dla Tłumaczy Konferencyjnych UJ i kierownik sekcji angielskiej (2006 – 2010), Podyplomowych Studiów dla Tłumaczy Tekstów

Specjalistycznych UJ i Podyplomowych Studiów dla Tłumaczy Przysięgłych WSE w Krakowie. Jej misja to dalsza integracja środowiska tłumaczy, budowanie marki PSTK i promowanie dobrych praktyk i standardów współpracy tłumaczy konferencyjnych z klientami.

Zdalne tłumaczenie ustne (RSI) – obietnice i fakty

W rzeczywistości przedpandemicznej **ustne tłumaczenie zdalne (RSI)** było promowane przez organizatorów wydarzeń i niechętnie widziane przez tłumaczy. Rzeczywistość pandemiczna powiedziała „Sprawdzam”. W moim wystąpieniu opowiem o zdalnym tłumaczeniu ustnym w praktyce po 6 miesiącach pracy zdalnej, przedstawię jego zalety i wady dla tłumaczy i organizatorów, sposoby rozliczania i dostępne na rynku rozwiązania – huby/zoom/ platformy. Opowiem także o standardach i zaleceniach wykonywania zdalnych tłumaczeń ustnych przygotowanych przez organizacje branżowe (w tym Polskie Stowarzyszenie Tłumaczy Konferencyjnych) i potencjalnym oddziaływaniu rozwiązań zdalnych na rynek tłumaczeń ustnych przysięgłych.

Paulina Leśniak – tłumacz przysięgły języka niemieckiego, prezes Zachodnio-pomorskiego [wcześniej Pomorskiego] Koła PT TEPIS w Szczecinie, właścicielka Biura Tłumaczeń Tekst-Translator w Szczecinie, wykładowca Szkoły tłumaczeń i specjalistycznych języków obcych [wcześniej Szkoła Tłumaczy] Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego (2014 r. – 2019 r.), m. in. współautorka tłumaczenia na język niemiecki kodeksu handlowego, a następnie redaktorka tłumaczenia kodeksu spółek handlowych, organizatorka i współorganizatorka krajowych i zagranicznych akcji doskonalenia zawodowego dla tłumaczy (od 1992 r.)

Tłumaczenie – usługa niematerialna

W historii ekonomii proces wytwarzania, który nie przynosił materialnych rezultatów, tradycyjnie był wykluczony z obszaru zainteresowania ekonomistów. Obecnie badacze mnożą definicje i interpretacje pojęcia usług, a także dokonują ich klasyfikacji i typizacji. Usługi odgrywają coraz ważniejszą rolę w gospodarce narodowej i handlu międzynarodowym. Podczas prezentacji zostaną opisane cechy usług oraz usługi tłumaczeniowe, jako usługi niematerialne na rynku obrotu gospodarczego.

Magda Niemczuk-Kobosko – jest z wykształcenia nauczycielem języka angielskiego po UW (miała też krótki epizod tłumaczeniowy), ukończyła studia podyplomowe w zakresie coachingu, jest certyfikowanym tutorem i trenerką w programie „7 nawyków skutecznego działania” wg. S. Covey’a. Prowadzi też własną firmę szkolącą nauczycieli i młodzież

Przez 20 lat pełniła funkcję nauczyciela, wychowawcy, a potem pełnomocnika dyrektora do spraw rozwoju uczniów w warszawskim 2 Społecznym LO, gdzie była odpowiedzialna za wdrożenie programu tutoring (coachingu edukacyjnego) dla uczniów aplikujących na uczelnie w Wielkiej Brytanii i USA. Współautorka pierwszej w Polsce publikacji na temat tutoring pracowała też jako Master Mentor w warszawskiej Akademeia High School. Pasjonuje ją edukacja i rozwój. Mama dwóch dorosłych córek, właścicielka zmiennej liczby kotów (ostatnio dwóch). Joginka, animatorka slow-joggingu, zwolenniczka minimalizmu, interesuje się filozofią zen, ajurwedą, terapią w jodze. Minimalistka - lubi mniej mieć, a bardziej być.

7 Nawyków Skutecznego Działania dla (zmęczonych) Tłumaczy

„7 nawyków skutecznego działania” jest jednym z najpopularniejszych programów szkoleniowych na świecie, w ciągu ostatnich kilku 25 lat wzięło w nim udział kilkadziesiąt milionów osób na całym świecie. Szkolenie rozwija umiejętności i kształtuje postawy oraz ma wymierny wpływ na rezultaty naszej pracy. Poprawia skuteczność, wzmacnia relacje, ułatwia komunikację i sprzyja skupieniu na priorytetach. Jednym słowem – „7 nawyków” to doskonała propozycja dla każdego, kto chce podnieść skuteczność, zapanować nad chaosem w życiu i po prostu... być szczęśliwym człowiekiem. W ramach wykładu chcę zaproponować Państwu szybki spacer przez 7 nawyków i pokazać uniwersalną siłę programu.

Nawyk 1: Bądź proaktywny.

Czyli jak zachować czynną postawę wobec prywatnych i zawodowych wyzwań, radzić sobie w trudnych sytuacjach życiowych i zawodowych.

Nawyk 2: Zaczynaj z wizją końca.

Czyli jak stawiać i realizować cele, budować konsekwencję w dążeniu do nich. Jak planować własny rozwój zawodowy i osobisty i podnosić kompetencje.

Nawyk 3: Rób najpierw to, co najważniejsze.

Czyli jak wyznaczać priorytety, działać pod presją wielu zadań, planować, pracować z kalendarzem, oraz jak koncentrować się na realizacji najważniejszych zadań, i nie odkładać ich na później.

Nawyk 4: Myśl w kategoriach wygrana-wygrana.

Czyli jak budować ducha drużyny, krzewić współpracę i współodpowiedzialność za ważne zadania.

Nawyk 5: Najpierw staraj się zrozumieć, potem być zrozumianym.

Czyli jak otwarcie się komunikować, słuchać z szacunkiem, wyrażać poglądy w sposób nieinwazyjny.

Nawyk 6: Twórz synergię.

Czyli jak rozpoznać i wykorzystać różnorodny potencjał w sobie. Uczenie rozpoznawania ich mocnych stron i obszarów do rozwoju. Jednym słowem: różnice jako źródło inspiracji i innowacji.

Nawyk 7: Ostrz piłę.

Czyli jak się mądrze regenerować i zachować zdrową równowagę między życiem prywatnym i profesjonalnym w czterech sferach: fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej i duchowej.

SEKCJA ANGIELSKA

Katarzyna Zajda – absolwentka Wydziału Filologii Angielskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Od 2000 roku jest tłumaczem przysięgłym języka angielskiego oraz aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS. W 2003 roku po zdaniu z wyróżnieniem egzaminu przed komisją Związku Banków Polskich uzyskała tytuł dyplomowanego pracownika bankowego. Od ponad 20 lat pracuje w międzynarodowej instytucji finansowej i zajmuje się tłumaczeniami z takich dziedzin jak bankowość, audyt czy ubezpieczenia. 21 października 2017 r. została odznaczona Oznaką za Zasługi dla PT TEPIS. Fascynuje się językiem włoskim i kulturą Italii.

Rynek finansów w pigułce. O sektorze fin., bankach, ubezpieczeniach...

W ramach prezentacji omówione zostaną podstawowe terminy rynku finansów i sektora finansowego. Przedstawiona zostanie rola podstawowych instytucji sektora oraz podstawowe produkty bankowe i ubezpieczeniowe, w tym koncepcja bancassurance. Dodatkowo, na podstawie umowy ISDA, podane zostaną podstawowe terminy dotyczące giełdowych produktów pochodnych.

Wojciech Wołoszyk – prawnik-lingwista w Trybunale Sprawiedliwości UE, Europejskim Banku Centralnym i Międzynarodowym Trybunale Karnym w Hadze. Biegłym sądowny przy Sądzie Okręgowym w Gdańsku i Warszawie w zakresie juryslingwistyki (język angielski).

Współzałożyciel i prezes IURIDICO Legal & Financial Translations sp. z o.o. Członek zarządu Związku Pracodawców Branży Tłumaczeniowej

POLOT. Członek Kolegium Ekspertów PT TEPIS.

Szef polskiego zespołu biorącego udział w międzynarodowym projekcie opracowania wielojęzycznego słownika terminologii prawniczej: The World Law Dictionary Project by Translegal. Autor publikacji z zakresu problematyki terminologicznej w tłumaczeniach prawniczych oraz aspektów prawnych funkcjonowania branży tłumaczeniowej, a w tym praw własności intelektualnej i zamówień publicznych. Bloger i szkoleniowiec.

Popularyzator korzystania przez tłumaczy specjalistycznych z portalu społecznościowego LinkedIn.

Szanse, wyzwania i zagrożenia związane z wykorzystaniem tłumaczeń maszynowych w tłumaczeniach prawniczych

Tłumaczenia maszynowe budzą u jednych strach i odrazę, u innych nadmierny entuzjazm. Niektórzy widzą w nich zapowiedź końca zawodu tłumacza, inni żyją iluzją, że maszyna z człowiekiem nie może się równać.

Jak jest naprawdę? Tłumaczenia maszynowe to nowe narzędzie, którego musimy nauczyć się odpowiednio używać – bez szkody dla jakości przekładu i poufności danych.

Na bazie doświadczeń i eksperymentów zespołu IURIDICO opowiem w jakich obszarach tłumaczeń prawniczych silniki MT najlepiej się sprawdzają i faktycznie zwiększają wydajność, a w jakich – w obecnym stanie techniki – ich wykorzystanie to strata czasu. Poruszona zostanie również kwestia dopuszczalności stosowania systemów MT przy realizacji kontraktów dla administracji rządowej, kancelarii prawnych i instytucji finansowych w kontekście cyberbezpieczeństwa i zachowania poufności danych.

Podjęta zostanie próba odpowiedzi na pytanie czy korzystanie z systemów do tłumaczeń maszynowych w praktyce tłumacza prawniczego ma sens.

Podane zostaną przykłady dobrych i złych praktyk na gruncie stosowania tłumaczeń maszynowych w tłumaczeniach specjalistycznych zilustrowane przykładami z praktyki biegłego sądowego i szefa zespołu realizującego kontrakty dla polskiej administracji rządowej i organów UE.

dr Ewa Kościółkowska-Okońska – absolwentka filologii angielskiej na UAM w Poznaniu. Adiunkt w Katedrze Językoznawstwa Eksperymentalnego UMK w Toruniu, dydaktyk przekładu z wieloletnim doświadczeniem oraz redaktor *Rocznika Przekładoznawczego*. Absolwentka podyplomowych studiów w Szkole Tłumaczy i Języków Obcych UAM w Poznaniu, podyplomowych studiów w zakresie prawa angielskiego prowadzonych przez British Law Centre/ Cambridge University na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu oraz studiów podyplomowych w Akademii Trenera Biznesu. Autorka wielu publikacji z dziedziny przekładoznawstwa. Tłumacz przysięgły i symultaniczny. Od 1998r. prowadzi własną firmę świadczącą usługi tłumaczeniowe i szkoleniowe. Korektor językowy tekstów naukowych. W swojej praktyce zawodowej zajmuje się tłumaczeniem tekstów z różnych dziedzin medycyny (konferencje naukowe, dokumentacja medyczna, itd.), prawniczych oraz szeroko pojętej humanistyki. Członek Rady Naczelnej Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS.

Rozterki tłumacza medycznego

Tłumaczenie tekstów medycznych obejmuje cały szereg różnego rodzaju dokumentów (np. dokumentację urzędową związaną z obrotem produktami leczniczymi i wyrobami medycznymi, teksty medyczne o charakterze edukacyjno-informacyjnym czy też dokumentację medyczną dotyczącą stanu zdrowia pacjenta). Wyzwaniem dla tłumacza jest więc specjalistyczna terminologia oraz konieczność posiadania i ciągłego pogłębiania wiedzy związanej z dziedziną, co wiąże się z doskonaleniem posiadanych (i rozwijanych) kompetencji. Tłumacz tekstów medycznych to nie tylko ekspert w kwestiach językowych, ale również osoba, na której spoczywa odpowiedzialność za ostateczny produkt procesu tłumaczeniowego, a więc adekwatny treściowo i terminologicznie tekst. W prezentacji przedstawione zostaną wyzwania i wymagania, którym musi sprostać tłumacz tekstów medycznych.

Dorota Staniszewska-Kowalak – tłumaczka, autorka tłumaczeń i książek na temat tłumaczenia, redaktorka i leksykografka w wydawnictwie naukowym PWN, nauczycielka akademicka różnych uczelni działająca również w dziedzinie popularyzacji wiedzy o tłumaczeniu, wieloletni członek władz TEPIŚ, w ubiegłej kadencji Wiceprezes Towarzystwa

Tłumaczenie poświadczane – tekst i kontekst

Wykład przedstawia obserwacje i wnioski wypływające z okoliczności, które determinują tłumaczenie, występując jednak poza tekstem. Kładzie akcent na potrzebę określenia zasadniczych czynników zapewniających prawidłową komunikację za pomocą tłumaczenia, jak: prawidłowo zdefiniowany nadawca i prawidłowo zdefiniowany odbiorca oraz prawidłowo wybrany sposób przekazu. Autorka ilustruje ogólne zasady przykładami zaczerpniętymi z sytuacji zaobserwowanych przez siebie w procesie tłumaczenia i nauczania tłumaczenia.

dr Agata Kocia – doktor nauk ekonomicznych Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, absolwentka studiów MBA w Suffolk University w Bostonie oraz studiów licencjackich w Auburn University w Alabamie. Wieloletni dydaktyk rachunkowości oraz analizy sprawozdań w jęz. polskim i angielskim. Wykonuje również tłumaczenia ekonomiczne i korekty tekstów akademickich z zakresu rachunkowości.

Hedge accounting (rachunkowość zabezpieczeń)

Hedge accounting (rachunkowość zabezpieczeń) is applied when company invests in hedge instruments used to protect against various kinds of risk. Company can purchase instruments such as future or forward contracts, options or swaps in order to protect against interest rate risk, foreign exchange rate risk or credit risk. In hedge accounting hedge instruments are not recorded as financial instruments but instead are shown off the balance sheet in notes to financial statements. On the other hand, the balance sheet position which is protected by the instrument is shown directly on the balance sheet. Increased risk is compensated by the hedge instrument. In order to apply hedge accounting rules, the company must fulfil certain criteria, of which congruency with the protected position is crucial. If it is not, hedge accounting rules cannot be applied, yet instead hedge instrument must also be shown directly on a financial statement.

dr hab. Aleksandra Matulewska, prof. UAM – absolwentka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydziału Neofilologii, Instytutu Językoznawstwa (mgr językoznawstwa i informacji naukowej w 2000 r., doktor nauk filologicznych w zakresie językoznawstwa ogólnego w 2005 r., doktor habilitowany w zakresie językoznawstwa stosowanego w 2014 r.). Jest tłumaczką, członkiem rzeczywistym Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich (STP) oraz członkiem ekspertem Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIŚ. Jest kierownikiem Zakładu Legilingwistyki i Języków Specjalistycznych (Instytut Językoznawstwa, Wydziału Neofilologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza). Od 2003 roku uczy tłumaczenia ustnego i pisemnego na studiach magisterskich i podyplomowych. Prowadzi szkolenia dla Departamentu Tłumaczeń Parlamentu Europejskiego w Luksemburgu, Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich w Warszawie oraz Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIŚ w Warszawie. Do 2018 roku opublikowała trzy

monografie jednoautorskie oraz jedną wieloautorską na temat polsko-angielskiego tłumaczenia prawniczego, jeden podręcznik i ponad 70 artykułów poświęconych tłumaczeniu specjalistycznemu (w szczególności prawnemu). Brała udział w ponad 100 konferencjach i warsztatach. Jako profesor wizytujący wygłaszała wykłady na uniwersytetach w Szwajcarii, Korei, Moskwie, Francji, Wielkiej Brytanii, Chinach. Jej zainteresowania badawcze obejmują przekład specjalistyczny (w szczególności prawniczy), języki specjalistyczne i ich cechy (język prawa, logistyki, łowiectwa), problemy przekładu terminologii zanurzonej kulturowo i systemowo, parametryzację terminologii specjalistycznej na potrzeby przekładoznawstwa.

Między precyzją a generalizacją. Kilka słów o problemie przekładu polsko-angielskiego języków specjalistycznych zanurzonych kulturowo

Wystąpienie dotyczy problemu przekładu języków specjalistycznych, które w istotny sposób związane są z kulturą danego obszaru językowego i z tego względu opisują specyficzną rzeczywistość, która może być mało znana lub całkowicie nieznaną w innych obszarach kulturowych. Takie języki przysparzają tłumaczom wielu problemów, gdyż wymagają ciągłego porównywania terminologii i ustalania ekwiwalentów. W procesie przekładu często dochodzi też do utraty znaczeń pragmatycznych. Autorka analizuje przykłady takich terminów i wyciąga wnioski dotyczące strategii translatorskich.

SEKCJA AZJATYCKA

dr Yuki Horie – Uniwersytet im. Adam Mickiewicza w Poznaniu Instytut Orientalistyki.

*Problematyka przekładu *Le Petit Prince* (Mały Książę) na język japoński*

Przedmiotem niniejszego wystąpienia jest przedstawienie różnic na poziomie ekwiwalencji terminów w japońskim tłumaczeniu francuskiej noweli pt. *Mały Książę* (*Le Petit Prince*) Antoine'a de Saint-Exupéry'ego. *Mały Książę* został po raz pierwszy przetłumaczony na język japoński w 1953r. przez Arou Naito i opublikowany przez Wydawnictwo Iwanami Shoten Publishers. Od tego czasu Iwanami Shoten Publishers zmonopolizowało wyłączne prawo do jej japońskiego tłumaczenia. Ponieważ prawo autorskie do tłumaczenia Naito wygasło 22 stycznia 2005r., nowe wersje jego tłumaczenia zostały opublikowane po kolei przez kilka wydawnictw. Obecnie w Japonii istnieje ponad 20 wersji tłumaczeń *Le Petit Prince*. W swoich badaniach autorka przedstawia charakterystyki 10 wersji tłumaczeń i porównuje rodzaje oraz cechy ekwiwalencji stosowanej zgodnie z podziałem zaproponowanym przez Šarčević; wyróżnia ona ekwiwalencję bliską, częściową i zerową.

dr inż Bogdan Nowicki – Uniwersytet im. Adam Mickiewicza w Poznaniu Instytut Etnolingwistyki. Doktor językoznawstwa, wietnamista, inżynier automatyk i logistik. Tłumaczy teksty techniczne i ekonomiczne na język niemiecki i rosyjski. Obecnie zatrudniony na stanowisku st. wykładowcy języka wietnamskiego na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie prowadzi przedmioty 'Praktyczna nauka języka wietnamskiego' oraz 'Gramatyka opisowa języka wietnamskiego'.

Przekład „Znachora” aut. T. Dołęgi-Mostowicza na język wietnamski

W wystąpieniu przedstawiony zostanie problem przekładu zaimków osobowych i form grzecznościowych na przykładzie powieści Tadeusza Dołęgi Mostowicza "Znachor" w tłumaczeniu na język wietnamski autorstwa Nguyen Huu Dunga. Dialogi w oryginalnym tekście będą porównane z dialogami w przekładzie i ocenione w jakim stopniu poprawnie zostały niuansie znaczeniowe. Przede wszystkim omówione zostaną dialogi, w których tłumacz musi wybrać odpowiedniki kilku zaimków polskich z wielkiego zbioru zaimków języka wietnamskiego stosownych w danej sytuacji. Głównym problemem jest to, że tłumacz musi również umieścić w dialogach formy

grzecznościowe, których w oryginale nie ma, a których brak odbiorca wietnamski odczytałby jako niegrzeczność. Dla porównania zostanie również zaprezentowana stosunkowo prosta strategia tłumaczenia podobnych dialogów z języka wietnamskiego na polski.

dr Martyna Kokotkiewicz – Uniwersytet im. Adam Mickiewicza w Poznaniu Instytut Lingwistyki Stosowanej

Niekonsekwencje w tłumaczeniu tureckich osobowych nazw własnych na język polski - analiza przykładów literackich

Ze względu na bogate tradycje wynikające z politycznych relacji pomiędzy Imperium Osmańskim a Rzeczpospolitą w przeszłości, wiele tureckich nazw własnych (zarówno miejsc, jak i osób) ukonstytuowało się w polskiej tradycji literackiej. W przypadku większości z nich możemy zatem mówić o występowaniu ich polskich odpowiedników. Nazwy takie jak Stambuł oraz imiona takie jak Sulejman czy Bajezyd pojawiają się w literaturze w formie spolszczonej. Równocześnie dają się zaobserwować zjawiska odbiegające od powyższej reguły: imiona i nazwy, które funkcjonują w kulturze równie długo (np. İbrahim). Podobnie traktowane są nazwy własne rzadziej spotykane w literaturze polskojęzycznej. Celem prezentacji będzie zaproszenie do dyskusji na temat niekonsekwencji w stosowaniu strategii tłumaczeniowych przez tłumaczy literatury tureckiej na język polski. Owa niekonsekwencja polega na wykorzystywaniu wszystkich wspomnianych wyżej strategii w obrębie jednego dzieła. Ze względu na ograniczenia techniczne prezentowane przykłady będą pochodziły z niewielkiego korpusu, na który składają się wybrane polskie przekłady historycznych powieści Demet Altınyeleklioğlu.

Jakub Królczyk – Uniwersytet im. Adam Mickiewicza w Poznaniu Wydział Neofilologii, absolwent filologii wietnamsko-tajskiej. Studia ukończył w 2012 roku. Odbił staż językowy na Uniwersytecie Społecznym w Hanoi. Oprócz studiów na wydziale Neofilologii UAM uzyskał również dyplom licencjacki w zakresie psychologii w zarządzaniu na Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu, na podstawie pracy dyplomowej dotyczącej wpływu konfucjanizmu na kulturę organizacyjną w przedsiębiorstwach azjatyckich. Obecnie jest doktorantem w Instytucie Językoznawstwa UAM w Poznaniu, rozprawa doktorska obejmuje takie zagadnienia jak prawo morskie i tłumaczenie prawa. Zainteresowania naukowe dotyczą głównie pogranicza języka, kultury oraz szeroko pojętej geopolityki, co przejawia się zakresem publikowanych artykułów oraz ukończonym przewodnikiem po Wietnamie, Laosie i Kambodży.

Tłumaczenia prawne w języku wietnamskim - teoria oraz praktyka)

Każda osoba zajmująca się zawodowo tłumaczeniem, czy to pisemnym czy ustnym, po pewnym czasie ma wypracowane zasady oraz pewne reguły pomagające jej tłumaczyć szybciej, bezbłędnie oraz wydajnie. Jednak zawód ten nabiera zupełnie innej dynamiki, kiedy wyżej wymienione zasady są konfrontowane ze światem służb mundurowych czy wymiaru sprawiedliwości np.: sądami lub prokuraturą. Praca dla tych organizacji ma swoją specyfikę i wiele rzeczy, nawet doświadczony tłumacz, musi się nauczyć. Dodatkowo na sali sądowej poziom emocji jest znacznie intensywniejszy. Tu poza frustracją spowodowaną trudnościami znalezienia odpowiedniego ekwiwalentu w tłumaczeniu towarzyszą też, złość i furia osób, dla których wykonuje się tłumaczenie. W swojej prezentacji chciałbym zebrać swoje doświadczenia i podzielić się nimi, by praca dla wyżej wymienionych organizacji nie była aż tak stresująca dla tłumacza.

Paulina Kozanecka – Uniwersytet im. Adam Mickiewicza w Poznaniu Wydział Neofilologii. Absolwentka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu - ukończyła filologię w zakresie etnolingwistyki z językiem chińskim i angielskim oraz prawo. Obecnie jest doktorantką na Wydziale Neofilologii oraz Wydziale Prawa i Administracji UAM. Jej zainteresowania naukowe skupiają się wokół chińskiego prawa prywatnego oraz chińskiego języka prawnego i prawniczego.

Chińska terminologia medyczna z zakresu prowadzenia ciąży

Język chiński jest językiem izolującym pod względem morfologicznym, korzysta on również z niealfabetycznego systemu pisma. Słowa tworzone są na ogół z dwóch znaków, z których każdy niesie osobne znaczenie, a razem posiadają wspólne – odrębne. Fakt ten jest szczególnym utrudnieniem dla tłumacza specjalistycznego, terminy specjalistyczne składają się bowiem często ze znaków używanych w języku potocznym, które odnoszą się do całkiem niezwiązanych ze sobą denotatów. Prawidłowość ta występuje również w języku medycznym. Z uwagi na fakt, iż profesjonalny słownik medyczny chińsko-polski nie jest obecnie dostępny, określenie ekwiwalentów dla poszczególnych terminów stanowić może pewną trudność dla tłumacza. W niniejszym wystąpieniu autorka przedstawi zatem analizę dotyczącą chińskiej terminologii występującej w dokumentacji medycznej związanej z prowadzeniem ciąży. Analizie poddane zostały szczególnie terminy mogące stanowić problem wraz z ich istniejącymi bądź proponowanymi ekwiwalentami.

SEKCJA FRANCUSKA

Dorota Bruś – tłumacz specjalistyczny i wykładowca. Absolwentka Filologii Romańskiej Uniwersytetu Warszawskiego. Od 25 lat prowadzi szkolenia w zakresie specjalistycznego języka francuskiego dla zarządów, wyższej kadry menedżerskiej i pracowników firm i instytucji, w tym m.in. dla: Parlamentu i Komisji Europejskiej, Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie, KPMG, Credit Agricole Bank Polska, Citroën, Deloitte, Dentons, Wardyński i Wspólnicy, Bergerat Monnoyeur, Eneria, Schneider Electric. Odbiła liczne staże i szkolenia językowe we Francji w obszarze prawa, finansów, księgowości i ekonomii. Prowadziła również szkolenia z języka francuskiego specjalistycznego dla uczestników programu „Master HEC en Science de Gestion Approfondies” (MBA) w Szkole Biznesu Politechniki Warszawskiej,

wykładała na UMCS w Lublinie w ramach programu „UMCS dla rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy”- język specjalistyczny. Prowadziła zajęcia w ramach Repetytoriów dla Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych w PT Tepis oraz Lubelskiego Stowarzyszenia Tłumaczy. Od 2004 roku na stałe współpracuje z Francusko-Polską Izbą Gospodarczą, prowadząc szkolenia dla firm w takich obszarach jak: francuski biznesowy, prawniczy, finansowy, tłumaczenia specjalistyczne, księgowość, prawo pracy, postępowanie przed sądami, nieruchomości, bankowość i ubezpieczenia, zamówienia publiczne.

Le cadre juridique et les particularites de l'acte d'avocat

Introduit par la loi du 28 mars 2011 de modernisation des professions judiciaires et juridiques réglementées, l'acte d'avocat a vocation à constater de très nombreux actes juridiques courants. Quel en est le formalisme ? Quels en sont les domaines d'application ? Comment se poursuivent la conclusion et l'exécution de l'acte d'avocat ? Existe-t-il des points communs entre l'acte authentique et l'acte d'avocat ? Peut-on parler des formules types de mentions d'acte d'avocat ? Autant de questions à se poser pour mieux appréhender cet instrument relativement nouveaux et

de plus en plus utilisé pour accroître la sécurité juridique des actes rédigés. Un court aperçu de la question basé sur quelques exemples concrets.

Dr. Pascal Eechout – est un spécialiste de médecine générale, spécialiste de *gynécologie-obstétrique*, lauréat de la Faculté de Médecine Necker-Enfants Malades (Paris V). Thèse pour le doctorat en médecine soutenue en 1989 : L'oligoamnios au troisième trimestre vu d'un centre néonatal. Médaille de bronze de la Faculté. Consultant de l'hôpital Św. Zofia à Varsovie depuis 1993. Médecin accrédité des Ambassades de France et de Belgique en Pologne depuis 1995.

Vaccinations, certificats de vaccination et prevision sur le vaccin contre coronavirus

Marta Paleczna – tłumacz przysięgły języka hiszpańskiego, doktorantka na Wydziale Filologicznym UJ

75 lat później. Jak opowiadać o niemieckim obozie koncentracyjnym w Polsce cudzoziemcom

Rosnąca liczba odwiedzających Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau (PMAB) sprawia, że liczba Edukatorów (licencjonowanych oficjalnych przewodników) może być niewystarczająca, by zaspokoić potrzeby zorganizowanych grup. W przypadku braku dyspozycyjności Edukatora uprawnionego do oprowadzania w danym języku, grupa może zarezerwować Edukatora oprowadzającego w języku polskim, a następnie zatrudnić tłumacza ustnego, którego zadaniem będzie przekładanie informacji przewodnickich. Czy słownictwo obozowe i specjalistyczne podczas przekładu ustnego wykonywanego dla zwiedzających PMAB stanowi problem dla tłumaczy?

Anna Kapral - Expert Judiciaire Traducteur- Interprète en polonais Assermenté près la Cour d'Appel de Paris „L'expérience et le rôle de l'expert traducteur – interprète dans une procédure pénale en France”

Tłumacz pisemny / tłumacz ustny, jako dwie odrębne kompetencje figurujące w dwóch różnych rubrykach na liście biegłych sądowych we Francji; specyfika tłumaczeń ustnych wykonywanych na Policji, w prokuraturze, w sądzie, Żandarmerii, a także tłumaczenie ekspertyz wykonywanych przez biegłych psychiatrów we francuskich zakładach karnych: jak radzić sobie i reagować w różnych sytuacjach, w jakich może znaleźć się tłumacz podczas powierzonej mu misji.

L'expérience et le role de l'expert traducteur – interprète dans une procédure pénale en France

Commandant Luc Garidi - Komendant i Szef Biura PAF (Police aux Frontières), byłego Komendanta głównej "bigade des stupefiants de Paris" - 36 quai des Orfevres), który po 30 latach pełnienia funkcji w tej brygadzie, korzystając często z usług tłumaczy, mógłby podzielić się interesującymi informacjami w tej kwestii. „Travail aux cotés des interprètes »

Myślę, że interesujące byłoby wysłuchać tłumacza wykonującego prace oraz funkcjonariusza, który często korzystał z usług tłumaczy w różnych językach.

Travail aux cotés des interprètes

dr Piotr Pieprzyca – asystent w Instytucie Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, zastępca notarialny w Izbie Notarialnej w Krakowie, Absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydziału Prawa, Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu w Orleanie, Wydziału Językoznawstwa Uniwersytetu Stendhala w Grenoble oraz Wydziału Filologicznego UP w Krakowie.

Problem ekwiwalencji terminów z zakresu polskiego i francuskiego prawa zobowiązań - analiza wybranych przypadków

Prawo zobowiązań jest działem prawa cywilnego, którego podstawową funkcją jest regulowanie obrotu majątkowego między podmiotami prawa cywilnego, jak również prawna ochrona korzystania z dóbr i usług. Teksty z zakresu prawa zobowiązań – różnego rodzaju umowy i oświadczenia – są dokumentami powszechnie stosowanymi w obrocie cywilnoprawnym w Polsce i we Francji.

Celem prezentacji jest analiza prawnojęzykowa najczęściej zawieranych umów cywilnoprawnych oraz terminologii zawartej w tych dokumentach w języku polskim i francuskim, dotyczącej nazw umów, uczestników obrotu i stosowanych w praktyce instytucji prawnych. Autor przedstawi również różnice pomiędzy przepisami prawa zobowiązań obu systemów prawnych, mające wpływ na proces tłumaczeniowy i dobór odpowiednich ekwiwalentów.

SEKCJA HISZPAŃSKA

dr Paulina Nalewajko – Koordynator specjalności Iberystyka na Uniwersytecie SWPS, literaturoznawca i tłumacz, specjalista w zakresie literatury i kultury latynoamerykańskiej. Interesują ją także zagadnienia związane z językoznawstwem kognitywnym, filozofią kultury i praktyką przekładu.

Ma doświadczenie praktyczne zarówno w tłumaczeniach pisemnych (literatura popularnonaukowa z serii National Geographic, self-publishing), jak i ustnych, m.in. tłumaczenie na zlecenie Biura Handlowego ProChile przy Ambasadzie Chile). Współpracowała z firmami polskimi, hiszpańskimi i amerykańskimi działającymi w różnych sektorach gospodarki.

Piotr Jarco – Tłumacz języka angielskiego i hiszpańskiego, specjalista DTP. Jako tłumacz języka angielskiego od ponad 20 lat zajmuje się tłumaczeniami technicznymi i marketingowymi z dziedziny technologii IT, specjalizując się w branży centrum danych. Pracę tłumacza łączy z przygotowaniem tłumaczonej dokumentacji do publikacji elektronicznej i drukowanej. Jako tłumacz języka hiszpańskiego rozwija projekt promujący niezależne piarstwo z krajów hiszpańskojęzycznych w Polsce w modelu selfpublishingu

Self-publishing po hiszpańsku i tłumacz-wydawca

Branża wydawnicza przez ostatnie 500 lat istnienia opierała się istotnym zmianom technologicznym. Wraz z pojawieniem się Internetu, nowych narzędzi i form komunikacji branża ta przeżywa przełomowe zmiany. Najważniejszą z nich jest powstanie nowego nośnika treści jakim jest e-book, a wraz z nim pojawienie się nowego modelu wydawniczego: „self-publishingu”, zakładającego eliminację pośredników i bezpośrednią komunikację autor-czytelnik. W tym modelu autor-wydawca bierze na siebie odpowiedzialność za całość procesu: od stworzenia samego dzieła poprzez jego redakcję i projekt graficzny po publikację utworu oraz marketing i sprzedaż. Poszczególne etapy realizuje samodzielnie, korzystając z darmowych lub niskokosztowych narzędzi dostępnych w sieci lub zlecając je stronom trzecim i w ten sposób staje się autorem-przedsiębiorcą. Nowy model publikacji stwarza również nieistniejące do dziś możliwości dla tłumacza. Nie ogranicza jego roli do tradycyjnego zleceniobiorcy i wykonawcy przekładu, ale umożliwia podejmowanie proaktywnych działań w charakterze tłumacza-agenta literackiego lub rozwijanie wraz z autorem modelu samowydawniczego i występowanie w roli tłumacza-wydawcy. Nowy paradygmat wydawniczy wymaga jednak gruntownej zmiany *modus operandi* tłumacza w wielu aspektach jego działalności. W naszym wystąpieniu poruszamy najważniejsze zagadnienia związane z nową rolą tłumacza.

Aleksandra Karasiewicz – tegoroczna absolwentka Instytutu Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego. Tytuł magistra uzyskała na podstawie dysertacji zatytułowanej „(In)traducibilidad de la realidad política chilena a partir del análisis de la versión original y polaca de la Constitución Política de la República de Chile”.

Wybrane problemy terminologiczne z zakresu tłumaczenia konstytucji chilijskiej na język polski.

W ramach wystąpienia przedstawione zostaną propozycje translatorskie związane z przekładem na język polski wybranych chilijskich terminów o charakterze prawnym i prawniczym, polityczno-geograficznym a także odnoszących się do podziału administracyjnego, które pojawiają się w określonych kontekstach w obrębie tekstu Konstytucji Politycznej Republiki Chile. Z tekstu niniejszego aktu prawnego została wyselekcjonowana leksyka, która stanowi największe wyzwania dla polskiej tłumaczki konstytucji chilijskiej. Zaprezentowane zostaną terminy, które scharakteryzować można jako esencję chilijskości, ponieważ odnoszą się wyłącznie do chilijskiej rzeczywistości polityczno-prawnej. Trudność w przetłumaczeniu terminologii spowodowana jest znaczącymi różnicami systemowymi między Chile oraz Polską. W związku z tym, w większości omawianych przypadków chilijskie pojęcia są co do zasady nieprzetłumaczalne na język polski. Nieprzetłumaczalność nie zwalnia jednak tłumacza z podjęcia próby przybliżenia odbiorcy tekstu docelowego pojęć i konceptów funkcjonujących w języku tekstu wyjściowego. Takiego zadania podjęła się Agnieszka Wojtyczek-Bonnand, dokonując przekładu konstytucji chilijskiej na język polski. Jej tłumaczenia chilijskich terminów zostaną poddane ewaluacji pod względem ich poprawności oraz adekwatności.

Dra. Agata Joanna Kornacka – Instituto de Lingüística Aplicada
Universidad de Varsovia

Apuñalar, acuchillar, abofetear... Palabras que dejan cicatrices.

Inspirándome en el artículo de Konrad Kruczkowski, publicado en la revista *Focus* y titulado *En busca de la frase más triste del mundo**, me propongo presentar la impresionante variedad lingüística del vocabulario (sustantivos, verbos y expresiones enteras) relacionado con el daño físico, haciendo hincapié en su traducción del español al polaco.

Además, quisiera adentrarme en el campo semántico del *golpe* para proponer una clasificación del mismo. En la parte explicativa de mi ponencia me remitiré a una serie de ejemplos que, a la vez, podrán tratarse como una tarea de traducción.

*[https://www.focus.pl/artukul/w-poszukiwaniu-najsmutniejszego-zdania-](https://www.focus.pl/artukul/w-poszukiwaniu-najsmutniejszego-zdania-wiata?fbclid=IwAR2pN6HZf7pTHX5TchOkNJJJR0SnR9CdXQxE_FSNF3nz4I77UrRCOVDOFU)

[wiata?fbclid=IwAR2pN6HZf7pTHX5TchOkNJJJR0SnR9CdXQxE_FSNF3nz4I77UrRCOVDOFU](https://www.focus.pl/artukul/w-poszukiwaniu-najsmutniejszego-zdania-wiata?fbclid=IwAR2pN6HZf7pTHX5TchOkNJJJR0SnR9CdXQxE_FSNF3nz4I77UrRCOVDOFU)

Anna Poławska – tłumaczka przysięgła języka hiszpańskiego z wieloletnim doświadczeniem w pracy dla firm hiszpańskich, kancelarii prawnych, biur tłumaczeń, banków i klientów indywidualnych. Specjalizuje się w przekładzie pisemnym, m.in. tekstów z dziedziny prawa, finansów, zamówień publicznych i obrotu nieruchomościami. Pracuje także jako lingwista dla firm z branży technologicznej oraz prowadzi zajęcia z tłumaczeń specjalistycznych i warsztaty przekładu dla studentów filologii hiszpańskiej. Absolwentka iberystyki na UW oraz Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy w

Instytucie Lingwistyki Stosowanej.

Diabeł tkwi w szczegółach, czyli kilka słów o tłumaczeniu dokumentów z rejestrów stanu cywilnego krajów hiszpańskojęzycznych.

Akty urodzenia, zawarcia małżeństwa czy zgonu to dokumenty, z którymi każdy tłumacz przysięgły na pewno ma do czynienia chociażby od czasu do czasu. Kilka słów o tym, dlaczego tłumacząc akt urodzenia nie wolno się spieszyć i o tym, co jest istotne dla polskiego odbiorcy, którym najczęściej jest Urząd Stanu Cywilnego. Przypomnimy podstawowe zasady dotyczące tłumaczenia tych dokumentów, które – na pierwszy rzut oka – należą do najprostszych, ale i w nich zdarzają się słowa, nazwy czy zwroty, o które można się potknąć.

Alicja Serafin (UW) – absolwentka prawa i iberystyki na UW, Szkoły Prawa Hiszpańskiego na UW oraz IPSKT na UW, stypendystka na Uniwersytecie Sewilskim 2017/18, zawodowo zajmuje się prawem UE (zwłaszcza prawem własności intelektualnej oraz tłumaczeniami w tym zakresie), doktorantka na Wydziale Prawa UW, gdzie realizuje komparatystyczną pracę doktorską pod tytułem: *Nowe polityki równości płci? – rozwiązania prawne w Polsce, Hiszpanii i wybranych państwach UE.*

Traductor(a) vs la Propiedad Intelectual en la UE - o tłumaczeniach z zakresu unijnego prawa własności intelektualnej na przykładzie rozstrzygnięć EUIPO w Alicante.

Tematem wystąpienia będzie specyfika tłumaczeń z zakresu unijnego prawa własności intelektualnej. W prezentacji przedstawione zostaną podstawowe zagadnienia terminologiczne z dziedziny polskiego i hiszpańskiego prawa własności intelektualnej przez pryzmat rozstrzygnięć Europejskiego Urzędu do spraw Własności Intelektualnej w Alicante oraz orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu, jak również polskich i hiszpańskich sądów ds. własności intelektualnej. Prelegentka na przykładzie wybranego orzecznictwa oraz przepisów unijnych dyrektyw z zakresu *propiedad intelectual* omówi rolę, jaką odgrywają polskie i hiszpańskie urzędy patentowe oraz instytucje zajmujące się szeroko pojętą ochroną praw własności intelektualnej. Na koniec, w telegraficznym skrócie przedstawiony zostanie obecny status prawny pojęcia przekładu jako tzw. „drugiego autorstwa” w kontekście różnego rodzaju tłumaczeń.

Dorota Twardo – absolwentka iberystyki na UW, członek zwyczajny PT Tepis, od listopada 2014 r. tłumacz przysięgły jęz. hiszpańskiego, przez osiem lat tłumacz w firmie budowlanej z kapitałem hiszpańskim, specjalizującej się w budowie dróg i mostów (Dragados/Polaqua). Lektor hiszpańskiego w szkołach językowych. Wykonuje zarówno tłumaczenia ustne (symultaniczne i konsekwentne), jak i pisemne.

Żółty i czerwony: terminologia FIDIC w polskiej i hiszpańskiej wersji językowej

Celem wystąpienia jest przyjrzenie się terminologii FIDIC w polskiej i hiszpańskiej wersji językowej: po krótkim omówieniu, co to są warunki kontraktowe FIDIC i czym różni się tzw. FIDIC żółty od czerwonego, przeanalizujemy wybrane fragmenty warunków FIDIC w wersji polskiej i hiszpańskiej pod kątem stosowanego słownictwa i konstrukcji gramatycznych. Pamiętając, że sam FIDIC uważa za oficjalną i autentyczną jedynie wersję angielską, spojrzmy na analizowane fragmenty krytycznym okiem, wyłapując niekonsekwencje w stosowaniu niektórych terminów i zastanawiając się, czy „można było lepiej”. Wystąpienie ukierunkowane będzie na terminologię uniwersalną, przydatną w różnego rodzaju tłumaczeniach, nie tylko tych z zakresu inwestycji infrastrukturalnych.

Ewa Urbańczyk – doktorantka w Instytucie Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego. Przygotowuje rozprawę doktorską dotyczącą problematyki przekładu specjalistycznego, analizując specyfikę języka prawniczego wyroków sądowych hiszpańskich i polskich. Dotychczasowe publikacje: artykuł „Język orzeczeń sądowych a językowy obraz świata”, publikacja w tomie pokonferencyjnym „Neofilologia: perspektywy transdyscyplinarości”; artykuł „Binomios fraseológicos como problema en la traducción jurídica del español al polaco”, publikacja rozdziału w tomie monograficznym „Las lenguas ibéricas en la traducción y la interpretación”.

dr Katarzyna Popek-Bernat – tłumacz przysięgły języka hiszpańskiego, adiunkt w Instytucie Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik Pracownik Teorii i Praktyki Przekładu w ww. jednostce, współpracownik Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy ILS UW oraz Katedry Iberystyki Uniwersytetu SWPS. Praktykę tłumaczeniową łączy z badaniami naukowymi z pogranicza językoznawstwa i translatoryki oraz prowadzeniem zajęć dydaktycznych dla studentów z zakresu teorii, krytyki i historii przekładu oraz różnych odmian przekładu specjalistycznego.

Aspekty normatywne związane z użyciem gerundio w hiszpańskim języku prawniczym w ujęciu przekładoznawczym.

Ewa Urbańczyk, dr Katarzyna Popek-Bernat

Użycie *gerundio* stanowi jedną z najważniejszych charakterystyk stylu hiszpańskich tekstów prawniczych, a ze względu na częstotliwość występowania tej formy czasownikowej Bayo Delgado (1997: 29) nazywa ją „cementem” scalającym język prawniczy. Forma ta zwykła sprawiać trudności w przekładzie na język polski – między innymi ze względu na brak jej dokładnego ekwiwalentu w języku docelowym. Tłumaczom specjalistycznym nie ułatwia zadania także brak prac porównawczych poświęconych tejże tematyce – jedną z niewielu jest artykuł Pawłowskiej (2012), w którym autorka porównuje *gerundio* z polską formą imiesłowu.

Główną trudnością w przekładzie *gerundio* w języku prawniczym bardzo często okazuje się jednak przede wszystkim niejasny kontekst użycia tej formy. Potwierdzają to także autorzy licznych prac poświęconych hiszpańskiemu językowi prawa, którzy podnoszą, iż jest to forma nadużywana lub używana niepoprawnie (Alcaraz Varó y Hughes [2009: 105-106], Gutiérrez Álvarez [2010: 5]).

Niniejszy referat ma przede wszystkim praktyczny wymiar: analiza konstrukcji *gerundio* została oparta na treści oryginalnych hiszpańskich dokumentów (omawiane przykłady pochodzą z losowo wybranych dwudziestu pięciu hiszpańskich wyroków sądowych w postępowaniu cywilnym). Praca zawiera zwięzłe omówienie teorii dotyczącej użycia *gerundio* w języku hiszpańskim – poprawne oraz nienormatywne konteksty zastosowania tej formy (ze szczególnym naciskiem na te drugie – a wśród nich *gerundio de posterioridad*, *gerundio de consecuencia*, *gerundio ilativo* oraz *gerundio de complemento de nombre*), a także propozycję wyodrębnienia konkretnych kategorii *gerundio*, które w dalszej części pracy zostały zilustrowane przykładami z wybranych dokumentów z korpusu pracy, a także dokładnie omówione. Referat porusza kwestie wpływu nienormatywnego zastosowania *gerundio* na możliwe błędy w przekładzie na język polski. Celem pracy jest także próba zaprezentowania modelowych tłumaczeń wybranych problematycznych przykładów.

SEKCJA NIEMIECKA

Beata Sadziak – absolwentka Instytutu Germanistyki UW i IPSKT w ILS UW, tłumacz przysięgła języka niemieckiego, tłumacz urzędowa i sądowa akredytowana przy Sądzie Wyższym kantonu Zurych dla języków roboczych polskiego i niemieckiego, prezes Zagranicznego Koła PT TEPIS. Od 8 lat prowadzi biuro tłumaczeń w Zurychu.

Ślub i rozwód w Szwajcarii

Celem warsztatów jest prezentacja istotnych informacji na temat ślubu i rozwodu w Szwajcarii z perspektywy tłumacza. W części teoretycznej zostaną omówione procedury zawarcia związku małżeńskiego oraz uzyskania rozwodu. W części praktycznej uczestnicy zmierną się z tłumaczeniem wybranych tekstów.

dr Magdalena Łomzik – adiunkt w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz czynny tłumacz przysięgły języka niemieckiego. Prowadzi zajęcia z przekładu pisemnego i ustnego, korespondencji handlowej, praktycznej nauki języka niemieckiego oraz gramatyki opisowej języka niemieckiego. Jej zainteresowania naukowe związane są z tłumaczeniem poświadczonym, w szczególności dokumentów urzędowych. Od 2018 roku członek projektu grantowego „Małopolska Chmura Edukacyjna – nowy model nauczania”, ponadto członek Polskiego Towarzystwa Lingwistyki Stosowanej, Krakowskiego Towarzystwa Popularyzowania Wiedzy o Języku TERTIUM oraz Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS.

Polskie nazwy świadczeń dla rodzin z dziećmi w tłumaczeniu

Dzięki polskiej polityce prorodzinnej rodziny z dziećmi mogą obecnie liczyć na większe wsparcie finansowe niż jeszcze parę lat wcześniej, gdyż pulę świadczeń obejmującą dotychczas przyznawany zasiłek rodzinny z dodatkami powiększono o świadczenie rodzicielskie, wychowawcze oraz świadczenie „Dobry start”. Nazwy nowo wprowadzonych świadczeń przyczyniły się jednak do chaosu terminologicznego ze względu na mnogość różnych świadczeń i ich podobne nazewnictwo. Celem warsztatów jest zapoznanie się ze świadczeniami przyznawanymi w Polsce i w krajach niemieckojęzycznych oraz omówienie możliwych ekwiwalentów polskich nazw świadczeń dla rodzin z dziećmi.

dr Edyta Grotek – kulturologistka, wykładowczyni akademicka (Katedra Języka Niemieckiego, Japońskiego i Translatoryki, Wydział Humanistyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika), tłumacz przysięgła języka niemieckiego, tłumacz konferencyjna. Prowadzi warsztaty i szkolenia dla tłumaczy i dydaktyków przekładu, zarówno dla uniwersytetów i szkół wyższych w Polsce i Niemczech jak i dla stowarzyszeń i instytucji, także w projektach unijnych.

Stylometria w służbie tłumacza. O spójności tekstu wyjściowego i docelowego na przykładzie tłumaczenia przez język trzeci

Stylometria i związane z nią narzędzia powstały z myślą o ustalaniu autorstwa nowoodkrytych anonimowych tekstów poprzez porównanie ich z tekstami znanymi. Czy może ona pomóc tłumaczowi i być wykorzystywana w naszej pracy? Tematem referatu jest zastosowanie dostępnych narzędzi stylometrycznych w pracy tłumacza. Problematyka zostanie przedstawiona na przykładzie tekstu literackiego, tłumaczonego z języka chińskiego na polski poprzez język niemiecki. Omówione zostaną elementy, techniki i strategie, wpływające na spójność tekstu docelowego w porównaniu z tekstem wyjściowym

mec. Konrad Schampera – Rechtsanwalt – partner w SDZLEGAL SCHINDHELM, jednej z wiodących kancelarii prawnych działających na Dolnym Śląsku od 2003 roku. W kancelarii kieruje działem German Desk. Mec. Konrad Schampera studiował prawo na Uniwersytecie Reńskim im. Friedricha Wilhelma w Bonn w latach 1988 - 1994.

Następnie ukończył aplikację prawniczą w Sądzie Rejonowym w Bochum. W latach 1997 - 2002 był niezależnym adwokatem w Sądzie Rejonowym w Cottbus, a w latach 2000 - 2002 był wpisany na listę adwokatów przy Sądzie Rejonowym w Dreźnie. Od 2003 roku jest wpisany na listę adwokatów przy Sądzie Okręgowym w Poczdamie. W tym samym roku mec. Konrad Schampera został wpisany na listę prawników zagranicznych przy Okręgowej Radzie Adwokackiej we Wrocławiu. W latach 2000 - 2002 był partnerem zarządzającym w międzynarodowej kancelarii prawnej we Wrocławiu. Mec. Konrad Schampera jest sędzią arbitrażowym w Sądzie Arbitrażowym przy Polsko-Niemieckiej Izbie Przemysłowo-Handlowej (AHK) w Warszawie. Więcej informacji znajdą Państwo na stronie internetowej kancelarii www.schindhelm.com

Niemieckie umowy handlowe - aspekty praktyczne

Mec. Konrad Schampera przeanalizuje wraz z uczestnikami spotkania umowę niemiecką przede wszystkim pod kątem jej tłumaczenia na język polski. W umowie pojawią się fragmenty, które często są problematyczne dla tłumaczy. Omówione zostaną również najważniejsze klauzule umowne. Następnie przewidziane są pytania od uczestników. Jest to wspaniała okazja do merytorycznego spotkania z doświadczonym niemieckim adwokatem (Rechtsanwalt), Partnerem Zarządzającym w kancelarii świadczącej usługi dla klientów w kraju i za granicą.

SEKCJA ROSYJSKA

dr Larysa Kołobkowa – Federacja Rosyjska, Kaliningrad, wykładowca języka polskiego, tłumacz języka polskiego i rosyjskiego, dyrektor ds. kluczowych klientów w OOO AKTIV

Современная русская речь – лексико-грамматические предпочтения, часть II

Продолжение разговора о речевых фактах, которые отражают направления развития русского языка, в контексте задач переводчика в его движении от смысла к смыслу. Изменилась (деформировалась?) русская ценностная картина мира, и это неизбежно отражается и закрепляется в языке.

dr Edward Szędzielorz – TP, członek ekspert PT TEPIS, wykładowca na studiach podyplomowych dla tłumaczy (IPSKT ILS UW)

Czy rosyjskie świadectwo to polskie świadectwo? (z praktyki sporządzania tłumaczeń poświadczonych)

Tytułowe pytanie jest pretekstem do rozważań nad istotną kwestią tłumaczenia na język polski rosyjskich terminów z zakresu szeroko rozumianego prawa. Autor dzieli się swoim doświadczeniem, którego istota w tym przypadku sprowadza się do wyboru właściwej techniki tłumaczeniowej, zwłaszcza w przypadku braku ekwiwalentu w języku docelowym.

mec. Natalia Wasilenko – b. rosyjski adwokat, TP, biegły sądowy z zakresu obszaru prawa byłego ZSRR przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, wykładowca na studiach podyplomowych dla tłumaczy (IPSKT ILS UW)

Typowe klauzule umowne w polsko-rosyjskim obrocie gospodarczym

Klauzule umowne sporządzane są zarówno przez polską, jak i rosyjską stronę umowy handlowej. Ich zadaniem jest precyzyjne określenie praw i obowiązków stron zawierających umowy oraz zastosowanie sprawdzonych i bezpiecznych rozwiązań umownych. Prawidłowe tłumaczenie klauzul ma wpływ na bezkonfliktową, owocną współpracę stron, świadczy także o wysokim poziomie merytorycznym tłumacza.

Janusz Poznański – TP, członek ekspert PT TEPIS, b. ławnik Sądu Okręgowego w Warszawie, autor książki *Tłumacz w postępowaniu karnym*, wykładowca na studiach podyplomowych dla tłumaczy (IPSKT ILS UW)

Fałszywi przyjaciele tłumacza – terminy homonimiczne w polskim i rosyjskim prawie karnym

Fałszywi przyjaciele tłumacza to para słów lub wyrażeń w dwóch językach, które brzmią tak samo lub podobnie, lecz mają odmienne znaczenie. Zdarza się, że tłumacze, którzy nie znają terminologii z prawa karnego, wybierają w języku docelowym słowa brzmiące tak samo (podobnie) w nadziei, że mają takie samo znaczenie. Konsekwencje takich błędów mogą być poważne.

SEKCJA UKRAIŃSKA

Lilia Kucharska (Warszawa) – tłumaczka pisemna i ustna języka ukraińskiego i rosyjskiego z wieloletnim doświadczeniem w przekładzie tekstów specjalistycznych, absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego, specjalizująca się w tematach związanych m. in. z prawami człowieka, rozwojem sektora pozarządowego i samorządem terytorialnym.

Polska i ukraińska terminologia dotycząca reformy decentralizacyjnej i samorządu terytorialnego

Tematyka samorządu terytorialnego jest niezwykle aktualna ze względu na rozpoczętą w 2014 roku i trwającą w dalszym ciągu na Ukrainie reformę decentralizacyjną, a co za tym idzie, pojawienie się nowych pojęć i terminów z nią związanych. Podczas warsztatów uczestnicy zapoznają się z krótką historią rozwoju, założeniami, zasadami i praktyką funkcjonowania samorządu terytorialnego na Ukrainie i w Polsce. Zostanie omówiona między innymi ukraińska reforma administracyjno-terytorialna, nowa, trójstopniowa struktura samorządów, ich nowe kompetencje i organy, a także najważniejsza terminologia w tej dziedzinie w języku polskim i ukraińskim. Podczas warsztatów prelegentka odwoła się do własnych doświadczeń translatorskich, opowie o terminach przysparzających trudności. Wspólnie z uczestnikami zostanie też przygotowany odpowiedni glosariusz.

Daryna Soldatenko (Warszawa) – tłumacz przysięgły języka ukraińskiego i rosyjskiego, absolwentka Narodowego Uniwersytetu Prawniczego im. Jarosława Mądrego (Charków, Ukraina) oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego (kierunek: prawo finansowe i skarbowość), prowadziła zajęcia z podstaw prawa ukraińskiego oraz warsztaty przekładowe w Lingwistycznej Szkole Wyższej, a także wykłady i warsztaty w ramach Laboratorium Tłumaczeń Specjalistycznych PT TEPIS – „Expertus”.

Polska i ukraińska terminologia z zakresu ubezpieczeń

Podczas warsztatów zostaną poruszone najważniejsze zagadnienia dotyczące ubezpieczeń: ich istota, podstawowe informacje o umowie ubezpieczeniowej oraz polisie jako dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczeniowej, a także wybrane rodzaje ubezpieczeń. Zostanie omówiona polska i ukraińska terminologia stosowana w dziedzinie ubezpieczeń oraz zagadnienia, na które należy zwrócić uwagę przy tłumaczeniu polskich i ukraińskich dokumentów zawierających taką terminologię.

dr Marta Zambrzycka (Warszawa) – tłumacz przysięgły języka ukraińskiego od 2018 roku, adiunkt w Katedrze Ukrainistyki UW, wykładowca w Szkole Wyższej Lingwistycznej, lektorka w Szkole Języków Wschodnich UW. Współautorka podręczników do nauki języka ukraińskiego "Z ukraińskim na Ty" (cz. 1 i 2, Warszawa-Iwano-Frankiwnsk 2013, 2014), Культура і традиції України: з минулого в сучасність. Підручник із завданнями, Warszawa 2018)

Odmiana imion i nazwisk w tłumaczeniach polsko-ukraińskich i ukraińsko-polskich

Referat wygłoszony zostanie w języku polskim. Tematem referatu będzie pisownia oraz odmiana nazwisk i imion w tłumaczeniach ukraińsko-polskich i polsko-ukraińskich. Uwzględnione zostaną podstawowe informacje o transliteracji, zapisie i zasadach odmiany nazw własnych w języku polskim i ukraińskim. W referacie omówione zostaną również błędy w odmianie nazwisk i imion, zebrane podczas pracy tłumacza, występujące przede wszystkim w dokumentach urzędowych i sądowych.

Kateryna Ferdyn (Warszawa) – absolwentka studiów magisterskich w zakresie przekładu na Ukrainie, studiów podyplomowych IPSKT na UW, tłumacz przysięgły języka rosyjskiego (2012)

i ukraińskiego (2013). Tłumacz konferencyjny, wykładowca studiów podyplomowych dla tłumaczy w zakresie przekładu z użyciem narzędzi CAT.

Tłumacz przysięgły podczas czynności notarialnych na przykładzie najczęściej spotykanych przypadków w praktyce tłumacza przysięgłego (umowy sprzedaży udziałów, pełnomocnictwa, umowy spółki)

Jak tłumacz powinien zachować się u notariusza? W jaki sposób ma wykonywać tłumaczenie? W jaki sposób powinien współpracować z notariuszem, a w jaki z klientem? Podczas warsztatu omówimy te i inne ważne kwestie i wspólnie opracujemy słownictwo, z którym najczęściej ma do czynienia tłumacz przysięgły oraz poruszymy kilka mniej szablonowych kwestii podczas tłumaczenia ustnego w kancelarii notarialnej.

SEKCJA WŁOSKA

dott. Roberto Privitera – radca prawny, ukończył z wyróżnieniem Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Wydział Prawa Università degli Studi di Catania, kierownik Szkoły Prawa Włoskiego i Europejskiego UW. Specjalizuje się w prawie gospodarczym, prawie spółek, kontraktach oraz prawie rodzinnym i międzynarodowych postępowaniach spornych. Prowadzi również obsługę klientów włoskojęzycznych. Przez ponad dekadę wykładowca prawa handlowego w ramach School of Polish Law na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Występował jako prelegent podczas licznych konferencji oraz szkoleń z zakresu prawa polskiego i włoskiego oraz włoskiego języka prawniczego (m.in. jako prowadzący intensywny kurs tłumaczeń prawniczych oraz repetytoria dla tłumaczy organizowane przez PT TEPiS).

Wykład z możliwością zadawania pytań: "Postępowanie zabezpieczające w prawie cywilnym oraz karnym Włoch i Polski: struktura, podobieństwa i różnice, podstawowe pojęcia oraz pułapki przekładu"

Agnieszka Michalska-Rajch – absolwentka Filologii Romańskiej Uniwersytetu Łódzkiego. Tłumacz przysięgły języków włoskiego i francuskiego. Specjalizuje się w tłumaczeniach prawniczych i ekonomicznych, zarówno pisemnych, jak i ustnych. Członkini Związku Zawodowego Tłumaczy Przysięgłych. Od 2015 roku wykłada przedmioty związane z tłumaczeniami i translatoryką w Zakładzie Italianistyki przy Instytucie Filologii Romańskiej Uniwersytetu Łódzkiego.

Warsztat tłumaczenia prawniczego: podstawowe pojęcia z zakresu prawa wekslowego w tłumaczeniu tekstów polskich i włoskich

adv. Joanna von Boetticher – adwokat, absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, absolwentka Szkoły Prawa Włoskiego i Szkoły Prawa Brytyjskiego Uniwersytetu Warszawskiego oraz Podyplomowych Studiów Zamówień Publicznych Uniwersytetu Warszawskiego. Stypendystka programu Erasmus na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Parmie. Autorka tłumaczenia ustawy – prawo zamówień publicznych na język włoski wydanego przez Wydawnictwo CH Beck. Mediator przy Międzynarodowym Centrum Mediacji. Specjalizuje się w prawie zamówień publicznych, prawie handlowym, prawie pracy.

Warsztat tłumaczenia prawniczego: Nowa terminologia prawna i prawnicza w prawie handlowym i prawie pracy w związku ze zmianami legislacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie epidemii COVID 19 na przykładach polskich i włoskich aktów prawnych.

Szkolenie zostanie poświęcone tłumaczeniu fragmentów umów, pozwów, regulaminów z zakresu prawa handlowego i prawa pracy przy szczególnym uwzględnieniu nowej terminologii pojawiającej się w aktach prawnych wydanych w Polsce i we Włoszech, mających przeciwdziałać epidemii Covid 19.

dr hab. Agnieszka Woch, prof. UŁ – profesor nadzwyczajny w Zakładzie Językoznawstwa Romańskiego Uniwersytetu Łódzkiego, romanistka, italianistka, językoznawca, teoretyk i praktyk przekładu specjalistycznego, autorka ponad 40 publikacji z zakresu analizy dyskursu, pragmatyki, przekładu i języków specjalistycznych.

Warsztat tłumaczenia medycznego: dokumentacja medyczna i choroby zakaźne.

Warsztat obejmie tłumaczenie tekstów z zakresu diagnostyki i terapii schorzeń (fragmenty karty szpitalnej: wywiad lekarski, przebieg choroby, rozpoznanie, zalecenia) oraz chorób zakaźnych. Uczestnicy otrzymają glosariusz terminów medycznych oraz listę przydatnych materiałów do tłumaczeń z tej dziedziny.

Łukasz Szubiński – tłumacz konferencyjny języków: polskiego, angielskiego, niemieckiego i włoskiego. Absolwent Instytutu Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego. Członek zarządu Polskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych. Członek Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych w Niemieckim Stowarzyszeniu Tłumaczy. Trener tłumaczenia symultanicznego w Uniwersytecie SWPS, szkoleniowiec w sekcji włoskiej PT TEPIS. Praktyk: 11 lat aktywności na polu tłumaczeń ustnych, setki dni pracy w kabinie i z notesem na rzecz biznesu oraz instytucji (m.in. kilkadziesiąt tłumaczeń ustnych dla kierownictwa resortu cyfryzacji).

Warsztat tłumaczenia ustnego: tłumaczenia liaison i a vista z obszaru cyfryzacji.

Warsztat obejmie ćwiczenia z tłumaczenia liaison i a vista w oparciu o materiały w językach polskim i włoskim skupiające się na najważniejszych obecnie zagadnieniach z obszaru cyfryzacji w polityce polskiej, włoskiej i unijnej. Poruszone będą takie tematy jak np. Jednolity Rynek Cyfrowy, telekomunikacja i rozwój sieci czy cyberbezpieczeństwo. Uczestnicy otrzymają glosariusz do omawianych treści oraz propozycje ćwiczeń przydatnych we wskazanych trybach tłumaczenia.

Warsztaty „bonusowe”

dr Edyta Grotek – kulturologistka, wykładowczyni akademicka (Katedra Języka Niemieckiego, Japońskiego i Translatoryki, Wydział Humanistyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika), tłumacz przysięgła języka niemieckiego, tłumacz konferencyjna. Prowadzi warsztaty i szkolenia dla tłumaczy i dydaktyków przekładu, zarówno dla uniwersytetów i szkół wyższych w Polsce i Niemczech jak i dla stowarzyszeń i instytucji, także w projektach unijnych.

O tempora, o traductores! Czas w pracy tłumacza

Jedną z kompetencji, uznawanej w sieci EMT za konieczną w kształceniu tłumaczy, jest kompetencja rynkowa, nazywana też kompetencją świadczenia usług (Dienstleistungskompetenz, Service provision). I choć nie wyszczególniono tu wprost elementu planowania i zarządzania czasem, to jest to bez wątpienia ważna składowa tej kompetencji głównej, zwłaszcza w małych biurach i w przypadku freelancerów. Podczas warsztatów zastanowimy się nad wielością czasów, przyjrzymy się podstawowym przelicznikom i jednostkom oraz budżetowaniu czasu w pracy tłumacza. Nie zapomnimy też o czasie w wymiarze online.

Przedstawicielka krajowych służb publicznych w programie European Language Resource Coordination (ELRC). Funkcję pełni w oparciu o nominację Dyrekcji Generalnej ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii (DG CONNECT) Komisji Europejskiej oraz Niemieckiego Centrum Badań nad Sztuczną Inteligencją (DFKI). Jest absolwentką filologii angielskiej, studiów podyplomowych w dziedzinie translatoryki (IPSKT) Uniwersytetu Warszawskiego i kursu eMBA w ochronie zdrowia. Studiowała podyplomowo finanse przedsiębiorstw i logistykę. Członkini Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Prziśiętych i Specjalistycznych TEPIS. Tłumaczka specjalistyczna języka angielskiego od ponad 20 lat oraz koordynatorka projektów tłumaczeniowych, m.in. na Politechnice Gdańskiej i w Centrali NFZ. W ramach projektu ELRC popularyzuje wśród administracji publicznej potrzebę gromadzenia otwartych zasobów językowych na potrzeby rozwoju unijnego narzędzia eTranslation oraz wiedzę nt. usług tłumaczenia, narzędzi i technologii języka, projektów unijnych z tego zakresu, a także dobrych praktyk branżowych dotyczących zamówień publicznych.

Zjednoczeni w wielojęzycznej Europie. Rola technologii języka w realizacji praw człowieka, obywatela i konsumenta.

W dobie przyspieszonej cyfryzacji i automatyzacji procesom tym ulega również komunikacja wielojęzyczna. Do najpopularniejszych narzędzi ją wspierających należy tłumaczenie maszynowe, ale przykładów zastosowania różnych technologii języka w europejskim sektorze publicznym jest jednak znacznie więcej — zarówno na poziomie centralnych instytucji unijnych jak i krajowym, a także w poszczególnych podmiotach administracji publicznej.

Obecność technologii języka w sektorze publicznym jest ściśle związana z kierunkami wyznaczonymi w najważniejszych dokumentach strategicznych Unii Europejskiej. Jakie miejsce wyznaczono wielojęzyczności w Wieloletnich Ram Finansowych 2021-27? Jakie kierunki wskazano w programach „Cyfrowa Europa” i „Horyzont Europy”, a jakie w dokumentach krajowych? Czym będzie „Europa na miarę epoki cyfrowej” z perspektywy tłumaczy?

RELACJE Z WARSZTATÓW W SEKCJACH JĘZYKOWYCH

SEKCJA ANGIELSKA

W jubileuszowym roku 2020 uczestnicy konferencji mieli możliwość wysłuchania sześciu wystąpień w sekcji angielskiej, która – jak co roku – przyciągnęła liczne grono uczestników. Pierwsze wystąpienie pt. „**Rynek finansów w pigułce. O sektorze fin., bankach, ubezpieczeniach...**” zaprezentowała **Katarzyna Zajda**, która opierając się na swoim wieloletnim doświadczeniu w tłumaczeniu tekstów z tej dziedziny omówiła szereg terminów z zakresu rynku finansów i sektora finansowego oraz produktów bankowych i ubezpieczeniowych. Ponadto w prelekcji wspomniane zostały podstawowe terminy dotyczące giełdowych produktów pochodnych – prelegentka zaproponowała najbardziej odpowiednie ekwiwalenty, a także udzieliła bardzo praktycznych porad dotyczących tłumaczenia tych terminów. Po zakończeniu wystąpienia uczestnicy zadali szereg pytań, doceniając wartość merytoryczną prezentacji, ciekawy i dobrze przedstawiony temat i przydatną terminologię.

Kolejny prelegent - **Wojciech Wołoszyk** („**Szanse, wyzwania i zagrożenia związane z wykorzystaniem tłumaczeń maszynowych w tłumaczeniach prawniczych**”) podjął próbę „odczarowania” tłumaczenia maszynowego omawiając obszary tłumaczeń prawniczych, w których tłumaczenie maszynowe może faktycznie przyczynić się do poprawy wydajności tłumacza. Ponadto prelegent przedstawił szereg ciekawych informacji dotyczących dopuszczalności stosowania systemów tłumaczenia maszynowego przy realizacji kontraktów dla administracji rządowej, kancelarii prawnych i instytucji finansowych w kontekście cyberbezpieczeństwa i zachowania poufności danych, podając szereg przykładów dobrych i złych praktyk w tym zakresie. Był to niezwykle cenny wykład dla tłumaczy, poszerzający wiedzę o otoczeniu rynkowym, w którym pracujemy.

Trzecia prelekcja poświęcona była „**Rozterkom tłumacza medycznego**”. Prelegentka – **dr Ewa Kościółkowska-Okońska** przedstawiła przykłady licznych wyzwań i wymagań, którym musi sprostać tłumacz tekstów medycznych. Oprócz wymogu znajomości trudnej, specjalistycznej terminologii i konieczności ciągłego pogłębiania wiedzy, tłumacz tekstów medycznych dźwiga wyjątkową odpowiedzialność za prawidłową pod względem merytorycznym treść tłumaczenia, bowiem wszelkie nieścisłości w tym względzie mogą mieć wpływ na ludzkie życie lub zdrowie. Omówiona przez prelegentkę problematyka została zilustrowana przykładami zaczerpniętymi z własnej praktyki translatorskiej.

Kolejną prelegentką była **Dorota Staniszevska-Kowalak**, osoba doskonale znana członkom PT TEPIS, gdyż przez wiele lat zasiadała w naszej Radzie Naczelnej, a w ubiegłej kadencji pełniła funkcję Wiceprezes Towarzystwa. Temat jej wystąpienia brzmiał „**Tłumaczenie poświadczone – tekst i kontekst**”. Po omówieniu sytuacji komunikacyjnej, w której zachodzi tłumaczenie poświadczone, prelegentka przedstawiła rozmaite funkcje dokumentu tłumaczonego oraz cechy języka prawnego, prawniczego i urzędowego, a następnie zilustrowała ogólne zasady przykładami zaczerpniętymi z tłumaczonych tekstów. Przykłady zdecydowanie przypadły do gustu uczestnikom, którzy wciągnęli się w dyskusję o różnych ekwiwalentach. W ankietach pokonferencyjnych znaleźliśmy prośby o więcej takich rozważań, więc będziemy namawiać autorkę na kontynuację.

Następnie głos zabrała **dr Agata Kocia** z Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego. Dr Kocia, która szkoli nas intensywnie od wiosny, tym razem przedstawiła nam zasady i terminologię

rachunkowości zabezpieczeń (hedge accounting)). Był to temat „zamówiony” przez osoby obserwujące nasz profil na Facebooku. Przy tej okazji trzeba było sięgnąć też do instrumentów pochodnych i opcji – czyli tematów już trochę znanych uczestnikom szkoleń o rachunkowości i inwestycjach. Jak zawsze na szkoleniach p. Agaty pojawiły się przykłady ilustrujące zasady funkcjonowania mechanizmów zabezpieczeń, żeby słuchacze nie tylko poznali terminologię, ale też lepiej rozumieli tłumaczone teksty. Na końcu, mimo lekkiej niedyspozycji zdrowotnej, wystąpiła **dr hab. Aleksandra Matulewska, prof. UAM**, kierująca Zakładem Legilingwistyki i Języków Specjalistycznych (Instytut Językoznawstwa, Wydziału Neofilologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza). Jej wystąpienie dotyczyło jej zainteresowań badawczych, tj. języka specjalistycznego łowiectwa, a tytułowane było **„Między precyzją a generalizacją. Kilka słów o problemie przekładu polsko-angielskiego języków specjalistycznych zanurzonych kulturowo”**. Takie języki przysparzają tłumaczom wielu problemów, gdyż wymagają ciągłego porównywania terminologii i ustalania ekwiwalentów. Autorka przedstawiła nam szereg terminów dotyczących zwierzyny łownej i – niestety – bardzo wiele przykładów błędów w ich tłumaczeniu, a przy tym pokusiła się o analizę literatury, z której wiedzę o zwierzętach przyswajają dzieci (być może przyszli tłumacze...).

W jubileuszowym roku 2020 uczestnicy konferencji mieli możliwość wysłuchania sześciu wystąpień w sekcji angielskiej, która – jak co roku – przyciągnęła liczne grono uczestników. Pierwsze wystąpienie pt. **„Rynek finansów w pigułce. O sektorze fin., bankach, ubezpieczeniach...”** zaprezentowała **Katarzyna Zajda**, która opierając się na swoim wieloletnim doświadczeniu w tłumaczeniu tekstów z tej dziedziny omówiła szereg terminów z zakresu rynku finansów i sektora finansowego oraz produktów bankowych i ubezpieczeniowych. Ponadto w prelekcji wspomniane zostały podstawowe terminy dotyczące giełdowych produktów pochodnych – prelegentka zaproponowała najbardziej odpowiednie ekwiwalenty, a także udzieliła bardzo praktycznych porad dotyczących tłumaczenia tych terminów. Po zakończeniu wystąpienia uczestnicy zadali szereg pytań, doceniając wartość merytoryczną prezentacji, ciekawy i dobrze przedstawiony temat i przydatną terminologię.

Kolejny prelegent – **Wojciech Wołoszyk** („**Szanse, wyzwania i zagrożenia związane z wykorzystaniem tłumaczeń maszynowych w tłumaczeniach prawniczych**”) podjął próbę „odczarowania” tłumaczenia maszynowego omawiając obszary tłumaczeń prawniczych, w których tłumaczenie maszynowe może faktycznie przyczynić się do poprawy wydajności tłumacza. Ponadto prelegent przedstawił szereg ciekawych informacji dotyczących dopuszczalności stosowania systemów tłumaczenia maszynowego przy realizacji kontraktów dla administracji rządowej, kancelarii prawnych i instytucji finansowych w kontekście cyberbezpieczeństwa i zachowania poufności danych, podając szereg przykładów dobrych i złych praktyk w tym zakresie. Był to niezwykle cenny wykład dla tłumaczy, poszerzający wiedzę o otoczeniu rynkowym, w którym pracujemy.

Trzecia prelekcja poświęcona była **„Rozterkom tłumacza medycznego”**. Prelegentka – **dr Ewa Kościółkowska-Okońska** przedstawiła przykłady licznych wyzwań i wymagań, którym musi sprostać tłumacz tekstów medycznych. Oprócz wymogu znajomości trudnej, specjalistycznej terminologii i konieczności ciągłego pogłębiania wiedzy, tłumacz tekstów medycznych dźwiga wyjątkową odpowiedzialność za prawidłową pod względem merytorycznym treść tłumaczenia, bowiem wszelkie nieścisłości w tym względzie mogą mieć wpływ na ludzkie życie lub zdrowie. Omówiona przez prelegentkę problematyka została zilustrowana przykładami zaczerpniętymi z własnej praktyki translatorskiej.

Kolejną prelegentką była **Dorota Staniszevska-Kowalak**, osoba doskonale znana członkom PT TEPIS, gdyż przez wiele lat zasiadała w naszej Radzie Naczelnej, a w ubiegłej kadencji pełniła funkcję Wiceprezes Towarzystwa. Temat jej wystąpienia brzmiał „**Tłumaczenie poświadczane – tekst i kontekst**”. Po omówieniu sytuacji komunikacyjnej, w której zachodzi tłumaczenie poświadczane, prelegentka przedstawiła rozmaite funkcje dokumentu tłumaczonego oraz cechy języka prawnego, prawniczego i urzędowego, a następnie zilustrowała ogólne zasady przykładami zaczerpniętymi z tłumaczonych tekstów. Przykłady zdecydowanie przypadły do gustu uczestnikom, którzy wciągnęli się w dyskusję o różnych ekwiwalentach. W ankietach pokonferencyjnych znaleźliśmy prośby o więcej takich rozważań, więc będziemy namawiać autorkę na kontynuację.

Następnie głos zabrała **dr Agata Kocia** z Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego. Dr Kocia, która szkoli nas intensywnie od wiosny, tym razem przedstawiła nam zasady i terminologię **rachunkowości zabezpieczeń (hedge accounting)**. Był to temat „zamówiony” przez osoby obserwujące nasz profil na Facebooku. Przy tej okazji trzeba było sięgnąć też do instrumentów pochodnych i opcji – czyli tematów już trochę znanych uczestnikom szkoleń o rachunkowości i inwestycjach. Jak zawsze na szkoleniach p. Agaty pojawiły się przykłady ilustrujące zasady funkcjonowania mechanizmów zabezpieczeń, żeby słuchacze nie tylko poznali terminologię, ale też lepiej rozumieli tłumaczone teksty. Na końcu, mimo lekkiej niedyspozycji zdrowotnej, wystąpiła **dr hab. Aleksandra Matulewska, prof. UAM**, kierująca Zakładem Legilingwistyki i Języków Specjalistycznych (Instytut Językoznawstwa, Wydziału Neofilologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza). Jej wystąpienie dotyczyło jej zainteresowań badawczych, tj. języka specjalistycznego łowiecstwa, a zatytułowane było „**Między precyzją a generalizacją. Kilka słów o problemie przekładu polsko-angielskiego języków specjalistycznych zanurzonych kulturowo**”. Takie języki przysparzają tłumaczom wielu problemów, gdyż wymagają ciągłego porównywania terminologii i ustalania ekwiwalentów. Autorka przedstawiła nam szereg terminów dotyczących zwierzyny łownej i – niestety – bardzo wiele przykładów błędów w ich tłumaczeniu, a przy tym pokusiła się o analizę literatury, z której wiedzę o zwierzętach przyswajają dzieci (być może przyszli tłumacze...).

Opr. Anna Setkowicz-Ryszka | Joanna Miler-Casino

SEKCJA NIEMIECKA

Sekcja niemiecka w roku jubileuszowym obradowała w grupie ok. 40 osób. Wśród zaproszonych prelegentów znalazła się prezes Zagranicznego Koła PT TEPIS z siedzibą w Zurychu, pani mgr Beata Sadziak, tłumaczka przysięgła języka niemieckiego, a także tłumaczka urzędowa i sądowa akredytowana przy Sądzie Wyższym w kantonie Zurych dla języków roboczych polskiego i niemieckiego. Jej interesująca prezentacja przedstawiała istotne informacje związane z tematyką „Ślub i rozwód w Szwajcarii” z perspektywy tłumacza. Prelegentka omówiła procedury zawarcia związku małżeńskiego oraz uzyskania rozwodu. Temat wywołał duże zainteresowanie, gdyż umożliwił porównanie tych procedur oraz przedmiotowych instytucji z sytuacją w Polsce oraz w pozostałych krajach niemieckiego obszaru językowego.

Z wielką uwagą uczestnicy wysłuchali także wystąpienia dr Magdaleny Łomzik pt. „Polskie nazwy świadczeń dla rodzin z dziećmi w tłumaczeniu”. Pani dr Łomzik jest adiunktem w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Biuletyn PT TEPIS nr 93

Narodowej w Krakowie oraz czynną tłumaczką przysięgłą języka niemieckiego. Prelegentka podkreśliła, że ponieważ pulę świadczeń obejmującą dotychczas przyznawany zasiłek rodzinny z dodatkami powiększono o świadczenie rodzicielskie, wychowawcze oraz świadczenie „Dobry start”, to nazwy nowo wprowadzonych świadczeń przyczyniły się niestety do chaosu terminologicznego ze względu na ich mnogość i podobne nazewnictwo. W oparciu o drobiazgową analizę przeprowadzoną w ramach swojej działalności naukowo-badawczej dr Łomzik przedstawiła szeroki wachlarz świadczeń przyznawanych w Polsce i w krajach niemieckojęzycznych dla rodzin z dziećmi oraz omówiła możliwe obcojęzyczne ekwiwalenty polskich nazw ww. świadczeń.

Kolejną prelegentką była dr Edyta Grotek, kulturologistka, wykładowczyni akademicka w Katedrze Języka Niemieckiego, Japońskiego i Translatoryki na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika, tłumaczka przysięgła języka niemieckiego oraz tłumaczka konferencyjna. Swoje wystąpienie poświęciła stylometrii i związanym z nią narzędziom, które powstały z myślą o ustalaniu autorstwa nowo odkrytych anonimowych tekstów poprzez porównanie ich z tekstami znanymi. W swoim wystąpieniu pt. „Stylometria w służbie tłumacza. O spójności tekstu wyjściowego i docelowego na przykładzie tłumaczenia przez język trzeci” dr Grotek omówiła zastosowanie dostępnych narzędzi stylometrycznych w pracy tłumacza na przykładzie tekstu literackiego, tłumaczonego z języka chińskiego na polski poprzez język niemiecki. Prelegentka omówiła elementy, techniki i strategie, wpływające na spójność tekstu docelowego w porównaniu z tekstem wyjściowym.

Ostatnim prelegentem w sekcji niemieckiej był mec. Konrad Schampera, Partner Zarządzający w Kancelarii SDZLEGAL SCHINDHELM, w której kieruje działem German Desk. W ramach wystąpienia pt. „Niemieckie umowy handlowe – aspekty praktyczne” mec. Schampera przeanalizował wraz z uczestnikami spotkania wybrane fragmenty niemieckiej umowy przede wszystkim pod kątem jej tłumaczenia na język polski z uwzględnieniem fragmentów, które bywają często problematyczne dla tłumaczy. Omówione zostały również najważniejsze klauzule umowne. Była to wspaniała okazja do merytorycznego spotkania z doświadczonym niemieckim adwokatem, które w opiniach uczestników sekcji niemieckiej okazało się udanym przedsięwzięciem, mającym szanse na kontynuację już w przyszłym roku.

Opr. Marta Czyżewska

REFERATY WYGŁOSZONE W SEKCJI ROSYJSKIEJ W DNIU 18.10.2020 R.

dr Larysa Kołobkova – Federacja Rosyjska, Kaliningrad, tłumacz języka polskiego i rosyjskiego, wykładowca języka polskiego

Współczesny język rosyjski – preferencje leksykalno-gramatyczne, część II

mec. Natalia Wasilenko – b. rosyjski adwokat, TP, biegły sądowy z zakresu obszaru prawa byłego ZSRR przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, wykładowca na studiach podyplomowych dla tłumaczy (IPSKT ILS

UW)

Typowe klauzule umowne w polsko-rosyjskim obrocie gospodarczym

Zadaniem klauzuli jest precyzyjne określenie praw i obowiązków stron zawierających umowy handlowe oraz zastosowanie sprawdzonych i bezpiecznych rozwiązań umownych.

dr Edward Szędzielorz – TP, członek ekspert PT TEPIS, wykładowca na studiach podyplomowych dla tłumaczy (IPSKT ILS UW)

Czy rosyjskie świadectwo to polskie świadectwo? (z praktyki sporządzania tłumaczeń poświadczonych)

Tytułowe pytanie jest pretekstem do rozważań nad istotną kwestią tłumaczenia na język polski rosyjskich terminów z zakresu szeroko rozumianego prawa. Autor dzieli się swoim doświadczeniem, którego istota w tym przypadku sprowadza się do wyboru właściwej techniki tłumaczeniowej, zwłaszcza w przypadku braku ekwiwalentu w języku docelowym.

mgr Janusz Poznański – TP, członek ekspert PT TEPIS, b. ławnik Sądu Okręgowego w Warszawie, autor książki *Tłumacz w postępowaniu karnym*, wykładowca na studiach podyplomowych dla tłumaczy (IPSKT ILS UW)

Fałszywi przyjaciele tłumacza – terminy homonimiczne w polskim i rosyjskim prawie karnym

Tłumacze, którzy nie znają terminologii prawnej, wybierają czasami słowa brzmiące w języku docelowym tak samo (lub podobnie) w nadziei, że mają takie samo znaczenie. Błąd tłumaczeniowy może mieć poważne konsekwencje dla odbiorcy tłumaczenia.

Opr. Janusz Poznański

RELACJA Z WARSZTATÓW SEKCJI FRANCUSKIEJ A TAKŻE APEL DO TŁUMACZY JĘZYKA FRANCUSKIEGO

W drugim dniu uroczystej konferencji jubileuszowej z okazji 30-lecia TEPIS-u odbyły się warsztaty sekcji francuskiej. Brało w nich udział zdalnie 11 uczestników oraz prelegenci i p.o. przewodniczącej sekcji. A prelekcje były wspaniałe! Ani przez moment nie powiało nudą! Otrzymaliśmy wiadomości z pierwszej ręki (tzn. od lekarza i po francusku) o szczepieniach dla dzieci i dorosłych, o wirusach i ich rozprzestrzenianiu się, a także wiele ciekawych informacji dotyczących koronawirusa i przyszłej szczepionki.

Ponieważ w tym roku przypadła 75. rocznica wyzwolenia obozu koncentracyjnego w Auschwitz, dowiedzieliśmy się od samej edukatorki, jak należy opowiadać cudzoziemcom o tym obozie, gdyby przyszło nam ich oprowadzać lub tylko o nim wspomnieć. Poznaliśmy specyficzne słownictwo więzienne i obozowe.

Prawnik z wykształcenia, uprawiający zawód notariusza, a równocześnie tłumacz języka francuskiego, dokonał heroicznej pracy porównawczej polskiego kodeksu cywilnego ze źródłowym – francuskim. Odnalazł dużą liczbą frazeologizmów dotyczących prawa zobowiązań, których zastosowanie

jest bardzo szerokie i często nastęrcza nam wiele trudności. Ten jeden wykład był wart czterech!
Na końcu wisienka na torcie: nasza koleżanka z Francji wykonująca zawód tłumacza przysięgłego przy sądzie w Paryżu – opowiedziała nam o swojej pracy z zaznaczeniem wszelkich różnic i specyfiki tego zawodu. Mogliśmy się przez moment poczuć jak byśmy byli tłumaczami we Francji.
Ci, którzy nie byli obecni, niech żałują! Na przyszłość proszę śledzić ogłoszenia TEPIS-u i uczestniczyć w takich wydarzeniach. Ponadto przypominam, że nadal jest wakat na „stanowisko” przewodniczącego sekcji francuskiej w PT TEPIS, które jako pełniące obowiązki wciąż zajmuję i – choć nie narzekam – chętnie oddam w dobre ręce. A więc jeszcze raz apeluję: tłumacze języka francuskiego wzbudźcie w sobie więcej energii!

Opr. Barbara Bosek, p.o. przewodniczącej sekcji francuskiej

SEKCJA HISZPAŃSKA

Tegoroczne konferencyjne obrady sekcji hiszpańskiej rozpoczęły się i zakończyły akcentem literackim. Na początku z dr Agatą Kornacką przeanalizowaliśmy słownictwo związane z przemocą fizyczną, a na zakończenie warsztatów dr Paulina Nalewajko i Piotr Jarco opowiedzieli nam o tajnikach self-publishingu.

Nie zabrakło tematyki specjalistycznej od technicznej po prawną i prawniczą. Z Dorotą Twardo przyjrzelśmy się FIDIC w polskiej i hiszpańskiej wersji językowej, z Aleksandrą Karasiewicz analizowaliśmy tłumaczenie konstytucji chilijskiej, a z Alicją Serafin tłumaczenia z zakresu unijnego prawa własności intelektualnej na przykładzie rozstrzygnięć EUPO.

Skupiliśmy się także na użyciu *gerundio* w hiszpańskich tekstach prawniczych, z Ewą Urbańczyk i dr Katarzyną Popiek-Bernat, a z Anną Poławską zanurzyliśmy się w tematykę tłumaczenia dokumentów z rejestrów stanu cywilnego.

Jak zwykle tematyka obrad była więc bardzo zróżnicowana i ciekawa, a atmosfera przyjemna.

Opr. Ewa Urbańczyk-Piskorska

SEKCJA WŁOSKA

Obrady tegorocznej jubileuszowej sekcji włoskiej otworzył radca prawny Roberto Privitera wykładem na temat środków zabezpieczających we włoskim i polskim prawie karnym i cywilnym. Następnie uczestnicy mieli możliwość przetłumaczenia wybranych dokumentów z tej tematyki.

Drugim prelegentem panelu włoskiego była tłumaczka przysięgła Agnieszka Michalska-Rajch, która w swoim wystąpieniu usystematyzowała wiedzę na temat prawa wekslowego we Włoszech i w Polsce. Omówione zostały także najważniejsze problemy związane z przekładem terminów bezekwiwalentowych z przedmiotowego obszaru.

Kolejny warsztat, osadzony w dalszym ciągu w kręgu języka prawa, poświęcony został przekładowi fragmentów ustawy i dokumentów z zakresu stosunków pracowniczych w związku z wystąpieniem epidemii Covid-19, przygotowany przez adwokat Joannę von Boetticher. Poruszone

zostały też najważniejsze problemy translatorskie skupione wokół działalności gospodarczej, restrukturyzacji przedsiębiorstw, warunków odstąpienia od zawartych umów etc.

Czwarty prelegent, tłumacz konferencyjny Łukasz Szubiński, zaproponował uczestnikom warsztat tłumaczenia ustnego technikami liaison i a vista, który obejmował teksty z obszaru administracji i cyfryzacji (dotyczące m.in. jednolitego rynku cyfrowego, bezpieczeństwa danych, roli platform internetowych, dostosowania przepisów telekomunikacyjnych w państwach UE etc.).

Konferencję dopełnił warsztat tłumaczenia medycznego, przeprowadzony przez prof. UŁ dr hab. Agnieszkę Woch, który swoimi treściami obejmował przekład tekstów związanych z chorobami zakaźnymi. W tym kontekście umówiona została również specyfikacja włoskiej dokumentacji szpitalnej, instrumenty diagnostyczne i stosowane terapie.

W obradach sekcji włoskiej udział wzięło 14 uczestników.

W planach sekcji włoskiej na I kwartał 2021 roku zaplanowano dwuczęściowe szkolenie z zakresu środków zabezpieczających we włoskim i polskim prawie karnym i cywilnym z mecenasem Robertem Privitera (poszerzenie tematyki poruszonej podczas konferencji jubileuszowej w 2021 roku), które przewidziane są na 23 i 30 stycznia b.r., jak również warsztat przekładu medycznego (termin i zakres szkolenia jest w trakcie ustaleń z prowadzącą).

opr. dr Łukasz Jan Berezowski

Daniela Amodeo Perillo
President

TEPIS: 30 YEARS!

Dear friends and colleagues, dear members of TEPIS,

It is for me an honor to have your association among our members, one which contributed to the founding of EULITA ten years ago, and am therefore greatly pleased to send you this note to celebrate a special anniversary!

This year we have all been faced unprecedented and difficult times, in some cases tragic. Today we have the opportunity to look at 2020 with a glimpse of joy and positivity, as a year of meaningful anniversaries: the 100th since our profession was recognized in Poland, the 30th for TEPIS, the 10th for EULITA!

Over the course of the last three decades TEPIS fought, with motivation and passion, to strengthen the interests of its members, build trust among global interpreters and translators, and raise awareness within the outside world, to promote the quality of justice: this allowed TEPIS to be recognized at national and international level as an undisputed leader in our industry, always featuring serious, talented and competent colleagues, and at the forefront of all major initiatives meant to reinforce the rights of professionals and improve the quality in their performances.

TEPIS successful past is a guarantee to a brilliant future!

On behalf of EULITA I wish you joyful celebrations and a fruitful conference.

Luxembourg, 17 October, 2020

Vienna, 12 October 2020

Congratulations TEPIS on 30 Years of a Successful Struggle!

Dear Colleagues and Friends,

The Austrian Association of Court Interpreters (ÖVGD) sends its most cordial greetings and wishes to TEPIS on the occasion of its 30th anniversary. Only a week ago, the ÖVGD celebrated its centenary – but could do so only in the form of a virtual session. We therefore fully share your disappointment – that you cannot get together and reminisce about the many exciting events that mark the life of TEPIS over the past 30 years.

And, indeed, TEPIS has achieved a lot during the past three decades! To my mind (and from an outsider's perspective), the greatest achievement is that TEPIS launched the International Forum of Legal Translation and Court Interpreting in 1992, which has become a huge global success. The International Federation of Translators (FIT) and the European Legal Interpreters and Translators Association (EULITA) joined this initiative early on, so that the conferences, which normally take place every two years, have become a standard feature for legal interpreters and translators.

TEPIS and ÖVGD have a long history in common. As near-neighbours we have cooperated on many CPD events over the years, which have been to the benefit of German/Polish legal translators and interpreters in both countries. On the European level, TEPIS has been instrumental in setting up EULITA. Both, Danuta Kierzkowska and Zofia Rybińska, helped set up and guide EULITA through the early years. Since 2016 Joana Miler-Cassino has followed in their footsteps and, in fact, became EULITA Vice-President at the recent general assembly. The ÖVGD officers, especially Liese Katschinka, also have many fond memories of FIT meetings in different parts of the world, where TEPIS and ÖVGD could contribute their expertise and ideas to the further development of the profession and our common international organisation.

Once again: The Austrian Association of Court Interpreters (ÖVGD) extends warmest greetings and congratulations to all TEPIS members. Our common goal is to promote legal interpreting and translation, for which we need strength and perseverance – and I am sure that TEPIS will continue to strive successfully for these goals!

Andrea Bernardini
President of ÖVGD

PODZIĘKOWANIA OD UCZESTNIKÓW KONFERENCJI

Niezmiernie miło było nam przyjąć od Państwa wiele ciepłych słów, wyrazy satysfakcji z udziału w naszej Konferencji Jubileuszowej, podziękowania za wysoki poziom merytoryczny, wartościowe wykłady, a także profesjonalną obsługę techniczną.

My, z naszej strony, raz jeszcze dziękujemy Państwu za udział w tak ważnym dla Towarzystwa wydarzeniu.

...Bardzo dziękuję za umożliwienie mi uczestnictwa w konferencji, to była rzadka (dla mnie) przyjemność i odskocznia od codziennych trudów. Warto brać udział, namawiam inne koleżanki, ale każda jest zajęta swoimi sprawami. Podziwiam trud organizatorski i zaproszenie tylu wspaniałych prelegentów. A kłopotów technicznych było tak mało, że nic, absolutnie nic, nie zepsuło jakości odbioru. Podobne webinaria organizuje CIOL, UK, ale ja z rozkoszą wsłuchiwałam się w przepiękną polszczyznę, nie wiedziałam nawet, jak bardzo mi tego brakuje.

Dziękuję bardzo!!!

Ciepło pozdrawiam

Daria (...) z Londynu

Dzień dobry,

Jeszcze raz dziękuję za wspaniałą organizację i ciekawe prelekcje.

Przyjemność dla duszy. (...) Wykład o nawykach szczęśliwego tłumacza zainteresował wszystkich domowników.

Pochwała należy się też prelegentkom sekcji ukraińskiej za przekazaną wiedzę i przesympatyczną atmosferę.

Prelegentów z sekcji rosyjskiej podziwiam (...)

Olga (...)

Droga Pani Prezes, Zosiu,

gratuluje i dziękuję Tobie i wszystkim osobom, które poświęciły swój czas i energię, by zorganizować naszą Jubileuszową Konferencję! To było duże wyzwanie, ale efekt może zachwycać. To był bardzo inspirujący weekend. Cieszę się, że mimo okoliczności mogliśmy być razem!

Serdecznie pozdrawiam

Urszula (...)

Droga Zosiu,

gratuluje i skladam serdeczne podziekowania Tobie i wszystkim organizatorom naszej Jubileuszowej Konferencji. Wszystko przebieglo profesjonalnie i bez wpadek, choc byla to pierwsza tego typu impreza zakrojona na szeroką skale.

Anna (...)

Szanowni Państwo,

gratuluje pomyslu konferencji online.

Jestem usatysfakcjonowana tematyka, stroną merytoryczną, jak również techniką przekazu. Prelegenci uśmiechnięci i z dobrą dykcją.

Bardzo cenne uwagi praktyczne prowadzących.

Życzę dużo siły i zdrowia w organizowaniu kolejnych konferencji a przede wszystkim WSPANIAŁYCH JUBILEUSZY.

Z poważaniem

Maria (...)

<https://www.tapeciarnia.pl/tapeta-karteczki-z-podziekowaniami-w-roznych-jezykach-przypiete-do-tablicy>

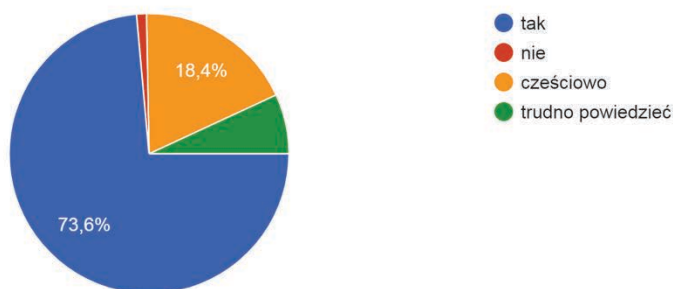
ANKIETA POKONFERENCYJNA

Dr Marta Czyżewska, wiceprezes PT TEPIS, przygotowała ankietę, w której wzięli udział uczestnicy Konferencji Jubileuszowej. Otrzymaliśmy bardzo dużo odpowiedzi, ze wszystkimi się uważnie zapoznaliśmy i zapewniamy, że weźmiemy je pod uwagę przy organizacji kolejnych konferencji, szkoleń i wydarzeń. Za wszystkie odpowiedzi bardzo dziękujemy.

Chcieliśmy dowiedzieć się, czy sesja plenarna i warsztaty w sekcjach językowych spełniły oczekiwania uczestników. Cieszą nas przekazane słowa uznania, docenienie zróżnicowania poruszonych zagadnień i wysokiego poziomu merytorycznego prelegentów.

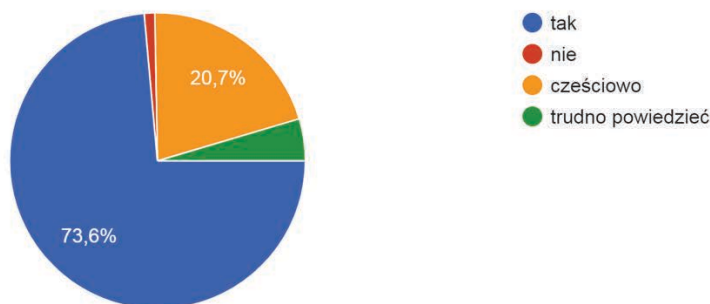
Czy sesja plenarna Konferencji spełniła Pani / Pana oczekiwania?

87 odpowiedzi

Czy wystąpienia w sekcji językowej spełniły Pani / Pana oczekiwania?

87 odpowiedzi

Ciekawi byliśmy też, która z prelekcji sesji plenarnej była dla uczestników najbardziej interesująca i dlaczego.

Oto tylko niektóre z wyrażonych opinii:

„Wszystkie prelekcje były niezwykle ciekawe”

„Prelekcja dr Cieślaka i prof. Kubackiego”

„Eurolekt - jak tłumacze kształtują...”

„Prelekcja pana Marka Kądzelskiego ze względu na odważne tezy”

„P. Gugąła - Postępowanie przed Komisją Odpowiedzialności Zawodowej”

„Prezentacja mec. Pawła Gugąły oraz bardzo budująca na obecne czasy prezentacja p. mgr Magdaleny Niemczuk-Kobosko – 7 nawyków szczęśliwego tłumacza”

„Wszystkie były ciekawe i wartościowe, trudno wybrać najbardziej interesującą”

„Tłumacz przysięgły jako zawód zaufania publicznego. Chyba najwyższy czas pomyśleć o samorządzie”

„mec. Paweł Gugąła "Postępowanie przed Komisją Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości z perspektywy obrońcy" - ponieważ zdobyłam wiedzę na zupełnie nowy dla mnie temat (nie jestem tłumaczką przysięgłą)”

„Prelekcja p. Miler-Cassino, a następnie Mec. Gugąły”

„Prelekcja dr Anny Szczęsny. Sama jestem dydaktykiem przekładu, z pewnością wykorzystam zdobytą wiedzę.”

„Prelekcja dr Anny Szczęsny (wiele praktycznych wniosków dotyczących dydaktyki przekładu, którą również się zajmuję) oraz prof. Łucji Biel (śledzę projekt EUROLEKT od lat, było to kolejne wystąpienie autorstwa Pani Profesor i jej zespołu, którego miałam okazję wysłuchać; poruszana tematyka wpisuje się w nurt moich zainteresowań badawczych).”

„Prelekcja notariusza z Krakowa”

„7 nawyków szczęśliwego tłumacza - wartościowa nie tylko z punktu widzenia pracy zawodowej, ale także różnych aspektów życia”

„Historia zawodu tłumacza przysięgłego - ujęcie syntetyczne, a także wiele ciekawostek”

„Część dotycząca Komisji Odpowiedzialności Zawodowej”

„Prelekcja Agnieszki Nowińskiej o zdalnym tłumaczeniu ustnym. Prezentacja dotyczyła niezwykle

ciekawego tematu, z którym możemy się wszyscy zetknąć w przyszłości, nawet jeżeli tłumaczymy głównie pisemnie. Dobrze też wiedzieć, że jest się do kogo zwrócić o fachową poradę, jeżeli staniemy przed takim wyzwaniem. Sama prezentacja przygotowana była na bardzo wysokim poziomie, maksimum treści w krótkim czasie”.

„Prelekcja nt. historii zawodu tłumacza przysięgłego i nt. obcych źródeł polskiego języka prawnego”

„Bardzo ciekawe rozważania na temat nowych norm frazeologicznych (Katarzyna Kłosińska). W ogóle temat Kultury Języka Polskiego jest tematem ciekawym i łączącym wszystkie sekcje językowe.”

„wystąpienie prezes Zofii Rybińskiej

„Postępowanie przed KOZ. Mnóstwo ważnych, praktycznych informacji. Interesujący, sprawny sposób przekazu.”

„U obcych źródeł – ciekawe przedstawienie problemu kształtowania się języka prawnego”

„7 nawyków szczęśliwego tłumacza, ponieważ stanowiła miłą odskocznnię - dla duszy, w kontekście pozostałych wyśmienitych wystąpień - dla rozumu”

„Wykład prof. Kłosińskiej, historia zawodu tłumacza, postępowanie przed komisją odpowiedzialności, 7 nawyków szczęśliwego tłumacza”

„Wystąpienie p. T. Kota - niezwykle błyskotliwa i rzeczowa prezentacja źródeł historycznych prawa i historii zawodu tłumacza.”

„Zdalne tłumaczenie ustne (RSI) – obietnice i fakty. Dowiedziałam się z niej wiele ciekawych i nowych dla mnie informacji. Została przeprowadzona w bardzo uporządkowany i przyjemny sposób. Pani mgr Agnieszka Nowińska mówiła bardzo wyraźnie, zmieściła się w wyznaczonym czasie i powiedziała to, co było najistotniejsze na opracowany przez siebie temat.”

„rej. Tomasz Kot – U obcych źródeł polskiego języka prawnego”

„Mec. Gugaty, dlatego, że pracuję zagranicą i są to dla mnie sprawy nieznanne.”

"Istota pracy tłumacza przysięgłego" Interesujący, merytoryczny wykład.”

„Nowe media a norma frazeologiczna”

„Eurolekt – jak tłumacze kształtują unijną odmianę polskiego języka administracyjnego? - ze względu na bardzo praktyczne ujęcie”

"Zdalne tłumaczenie ustne" pani mgr Agnieszki Nowińskiej. To wystąpienie było najbardziej aktualne z mojego punktu widzenia, bo sama wykonuję tłumaczenia ustne.”

„Niestety nie udało mi się wysłuchać wszystkich prelekcji; bardzo podobało mi się wystąpienie pani Agnieszki Nowińskiej (Zdalne tłumaczenie ustne - obietnice i fakty) – wiele się z niego dowiedziałam. Z zainteresowaniem wysłuchałam też wystąpienia pani Łucji Biel i jej doktorantów.

Pani Miler-Cassino i mec. Gugąła, ponieważ byli zawsze świetnie przygotowani, mocne merytorycznie wystąpienia i tematy istotne dla zawodu tłumacza przysięgłego. Bardzo ciekawy wykład pana Kądzielskiego.”

Wszystkie były interesujące, ciężko wybrać jedną.

Wystąpienie Magdaleny Niemczuk-Kobosko - "zastrzyk" pozytywnej energii, inspiracja

„Dr hab. Katarzyna Kłosińska - nowe media a norma frazeologiczna Dr. Anna Szczęsny - Kształcenie tłumaczy pisemnych mgr Joanna Miler-Cassino - Tłumacz przysięgły - zawód zaufania publicznego Mec. Paweł Gugąła - Postępowanie przed KOZ mgr Agnieszka Nowińska - Zdalne tłumaczenie ustne RSI mgr Niemczuk-Kobosko - 7 nawyków szczęśliwego tłumacza Wszystkie wymienione prezentacje stanowiły odpowiedź na najbardziej nurtujące tłumaczy pytania”

„Wszystkie, mnie osobiście troszkę mniej interesowały środkowe dotyczące stricte tłumaczenia przysięgłego, ale były bardzo dobre.”

„Trudno jest wybrać JEDNĄ prelekcję, ponieważ większość z nich była dla mnie bardzo interesująca. Ale jeśli muszę się na coś zdecydować, to wybieram prelekcję Pani dr hab. Katarzyny Kłosińskiej, która w mistrzowski sposób przedstawiła nam obecny trend w nowych mediach dotyczący frazeologii.”

„Prelekcja rej. Tomasza Kota, bardzo ciekawe ujęcie tematu i imponująca wiedza.”

„Prelekcja prof. Kubackiego oraz rej. Kota ze względu na obszerne ujęcie historyczne zawodu tłumacza. Wykład pana Kądzielskiego ze względu na ciekawe aspekty filozoficzne, wykład prof. Kłosińskiej, prelekcja M. Niemczuk-Kobosko oraz warsztat bonusowy dr Grotek ze względu na istotne psychologiczne aspekty życia (nie tylko tłumacza), które mają wpływ (także) na efektywność pracy - podkreślić również chciałabym wspaniały sposób prowadzenia myśli obu Pań! „

„Ogromny plus to różnorodność i wysokie kompetencje prelegentów. Bardzo pouczające!”

„Bardzo interesujące i urozmaicone tematycznie wystąpienia.”

„Doskonała tematycznie, technicznie dobrze zorganizowana.”

„Oceniam sesję pozytywnie, poruszono wiele różnorodnych tematów. Prelegenci mówili ciekawie. Można było nauczyć się nowych rzeczy i inaczej spojrzeć na to, co już znane.”

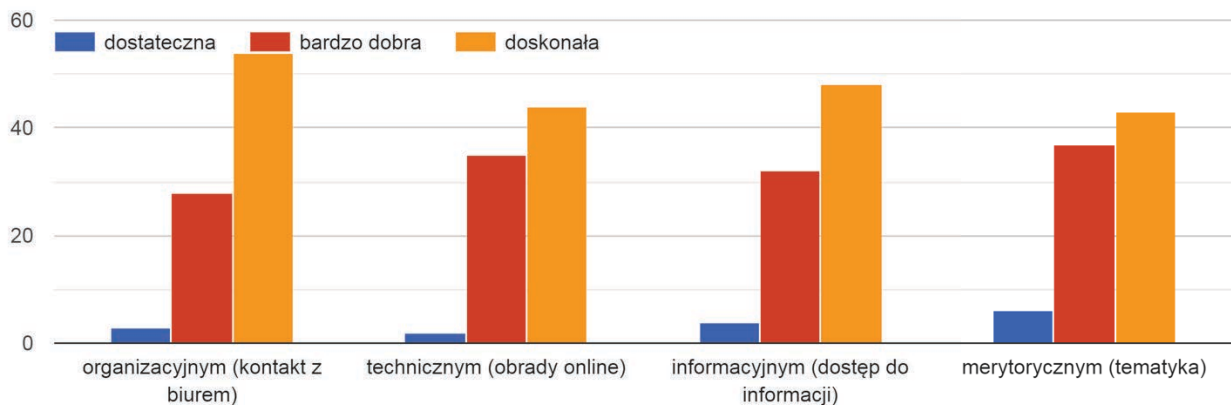
„Dobra organizacja, ciekawe tematy”

„Wspaniała, uroczysta, w odpowiednio podniosłym tonie, świetna moderacja pani Rybińskiej i innych Pań moderatorek! Wysoka kultura osobista, życzliwe traktowanie prelegentów i uczestników, świetna atmosfera. Jestem pod dużym wrażeniem!”

„Sesja była bardzo różnorodna tematycznie. Dało to możliwość uzyskania różnorodnej wiedzy, a jednocześnie utrzymywało uwagę słuchacza. Najbardziej cenię sobie poniższe wystąpienia: 1. Nowe media z normą frazeologiczną, Katarzyna Kłosińska. Był to najciekawszy referat pod względem językoznawczym. 2. Eurolekt - jak tłumacze kształtują unijną odmianę polskiego języka administracyjnego, Łucja Biel i jej zespół. Interesujący przyczynek w aktualnym temacie. 3. 7 nawyków szczęśliwego tłumacza, Magdalena Niemczuk-Kobosko. Udana próba przybliżenia koncepcji, jak utrzymać się w dobrej formie psychofizycznej w tych trudnych czasach. „

Podsumowując, większość słuchaczy doceniła różnorodność poruszonych w referatach zagadnień, uznała prelekcje za ciekawe i pouczające, dobrze oceniła przydatność poruszanych treści, doceniła wysokie kompetencje prelegentów, a także uroczystą atmosferę Konferencji. Dziękujemy i do zobaczenia na kolejnej dorocznej Konferencji, oby w bardziej sprzyjających okolicznościach.

Ocena konferencji pod kątem...

LAUREAT NAGRODY PT TEPIS – LAUR TŁUMACZA 2020

W tym roku Kapituła nagrody w składzie: prezes PT TEPIS Zofia Rybińska, Prezes Honorowy dr Danuta Kierzkowska, wiceprezesa PT TEPIS Joanna Miler-Cassino i Marta Czyżewska, przewodniczący Kolegium Ekspertów / Komisji Odznaczeń dr Edward Szędzielorz, przewodniczący Sądu Koleżeńskiego mec. Paweł Gugąła, redaktor naczelny czasopisma *Lingua Legis* dr Anna Jopek-Bosiacka, postanowili przyznać **Nagrodę PT TEPIS – LAUR TŁUMACZA 2020 dr. hab. Arturowi Kubackiemu.**

Ogłoszenie laureata nastąpiło podczas naszej październikowej Konferencji Jubileuszowej. Niestety ze względu na obostrzenia związane z zagrożeniem epidemicznym, nagroda nie została wręczona osobiście, a wysłana pocztą, zgodnie z życzeniem Dostojnego Laureata.

Prof. Artur Dariusz Kubacki jest kierownikiem Katedry Językoznawstwa Niemieckiego Instytutu Neofilologii Uniwersytet Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, czynnym tłumaczem przysięgłym i specjalistycznym języka niemieckiego. Jest także autorem lub współautorem publikacji z zakresu przekładoznawstwa oraz glottodydaktyki, a także ponad 120 artykułów o tej tematyce. Od 2005 r. wchodzi w skład Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości. W latach 2005–2007 był konsultantem, a obecnie jest członkiem Państwowej Konferencji Egzaminacyjnej do przeprowadzania egzaminu na tłumacza przysięgłego. Jest także biegłym w zakresie juryslingwistyki przy Sądzie Okręgowym w Krakowie oraz aktywnym działaczem na rzecz środowiska tłumaczy przysięgłych

Kapituła nagrody i wszyscy członkowie PT TEPIS składają Panu Profesorowi wyrazy uznania oraz serdeczne gratulacje.

WYRÓŻNIENI ODZNAKĄ ZA ZASŁUGI DLA PT TEPIS

W tym ważnym dla PT TEPIS roku na wniosek Komisji Odznaczeń Rada Naczelna przyznała odznaki „Za Zasługi dla PT TEPIS”, które otrzymali:

- Małgorzata Andrzejewska, członek Rady Naczelnej PT TEPIS
- Marek Babiński, Podlaskie Koło PT Tepis
- Łukasz Jan Berezowski, przewodniczący sekcji włoskiej
- Renata Gnyp, sekcja angielska
- Barbara Kaczmarek, Wielkopolskie Koło PT Tepis
- Agata Kornacka, sekcja hiszpańska
- Ewa Kościałkowska-Okońska, członek Rady Naczelnej PT TEPIS
- Anna Laska, sekcja angielska
- Konrad Łyjak, sekcja niemiecka
- Krzysztof Matecki, Wielkopolskie Koło PT Tepis
- Katarzyna Popek-Bernat, sekcja hiszpańska
- Danuta Przepiórkowska, sekcja angielska i rosyjska
- Karolina Sacha, prezes Podlaskiego Koła PT Tepis
- Paulina Trzaskowska, Wielkopolskie Koło PT Tepis
- Emilia Wojtasik-Dziekan, Wielkopolskie Koło PT Tepis

PT Tepis wystąpiło też do Prezydenta RP z wnioskami o przyznanie swoim najaktywniejszym członkom Krzyży Zasługi – brązowego, srebrnego i złotego – oraz Medalu za Długoletnią Służbę. W tym wyjątkowym jubileuszowym roku wystąpiliśmy też o nadanie Medalu Stulecia Odzyskania Niepodległości. Nazwiska wyróżnionych członków PT TEPIS podamy do publicznej wiadomości po uzyskaniu odpowiedzi od wszystkich wojewodów.

POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY Z KATEDRĄ PRAWA RZYMSKIEGO UJ

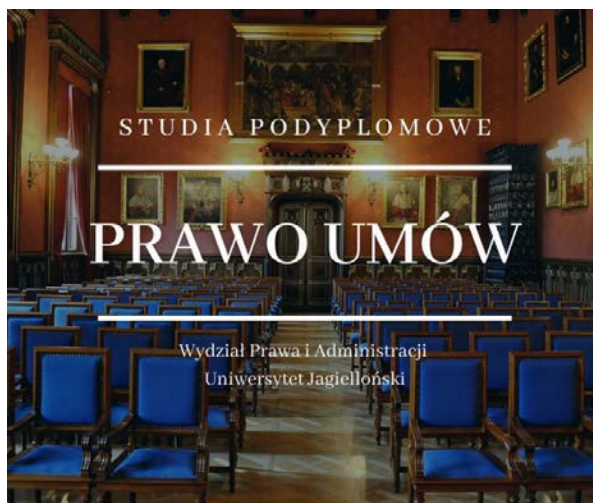
Pragniemy poinformować, że w dniu 23 września 2020 roku PT TEPIS zawarło porozumienie o współpracy z Katedrą Prawa Rzymskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W związku z tym przekazujemy Państwu ogłoszenie o rekrutacji na studia podyplomowe „Prawo umów w obrocie konsumenckim i profesjonalnym”. Studia te są prowadzone na Wydziale Prawa i Administracji przez specjalistów w zakresie prawa cywilnego, cenionych praktyków oraz uznanych dydaktyków, naukowców o krajowym i międzynarodowym autorytecie, prawników mających doświadczenie w wykonywaniu zawodu adwokata, radcy prawnego, a także sędziego.

Studia podyplomowe „Prawo umów w obrocie konsumenckim i profesjonalnym” są przeznaczone dla osób z innym wykształceniem niż prawnicze, mających do czynienia w swojej działalności gospodarczej i zawodowej z prawem umów oraz dążących do poszerzenia swej wiedzy i kompetencji w zakresie prawa.

Celem kształcenia w ramach studiów jest zdobycie przez słuchaczy umiejętności wykorzystania w praktyce instytucji przewidzianych prawem cywilnym. W ramach studiów zostaną omówione zagadnienie związane z zawieraniem umów (m.in. problematyka trybów zawarcia umowy, wzorców umownych, umowy przedwstępnej). Zagadnienia związane z kształtowaniem treści umowy (m.in. kara umowna, zadatek, zaliczka) oraz zagadnienia związane z wykonywaniem umów i konsekwencjami ich naruszenia (m.in. odszkodowanie i odstąpienie od umowy).

Wszelkie informacje na temat studiów znaleźć można na stronie internetowej <https://prawoumow.wpia.uj.edu.pl>.

UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Kraków, dn. 14 grudnia 2020 r.

Szanowna Pani
Zofia Rybińska
Prezes PT Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPiS

Szanowna Pani Prezes!

Ośmielam się prosić o przekazanie tłumaczom zrzeszonym w Polskim Towarzystwie Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPiS informacji na temat studiów podyplomowych: „Prawo umów w obrocie konsumenckim i profesjonalnym”, jakie powstały właśnie staraniem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W ramach programu „Prawo umów w obrocie konsumenckim i profesjonalnym” uruchomione zostają dwa równoległe kursy: jeden dla prawników, drugi dla osób z innym wykształceniem niż prawnicze. Zajęcia poprowadzą wybitni teoretycy i praktycy z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza: prof. Jerzy Pisuliński, prof. Tomasz Giaro, prof. Wojciech Dajczak, prof. Piotr Machnikowski, dr hab. Grzegorz Tracz, prof. Fryderyk Zoll oraz ks. prof. Franciszek Longchamps de Bériér.

Zajęcia odbywać się będą podczas dwunastu sobotnich zjazdów zakończonych egzaminem dyplomowym. Łączny czas trwania zajęć wyniesie 120 godzin. Każdy zjazd podzielony będzie na pięć jednostek dydaktycznych, spośród których każda powinna trwać 90 minut.

Pierwszy blok wykładów dotyczy prawa cywilnego wspólnie obowiązującego. Cel wykładu to wyjaśnienie zagadnień przewidzianych Kodeksem cywilnym i innymi obowiązującymi aktami prawnymi. Drugi blok wykładów służy ukazaniu ewolucji instytucji prawa umów oraz ich zestawieniu z regulacjami obowiązującymi w innych krajach. Cel drugiego bloku wykładów to lepsze zrozumienie przepisów obecnie obowiązujących, a także zwrócenie uwagi, że inna regulacja jest możliwa, a nawet zdarza się ją stosować. Prowadzone w ramach studiów ćwiczenia posłużą praktycznemu wykorzystaniu zdobytej wiedzy. Mają być one poświęcone dyskusji oraz rozwiązywaniu konkretnych stanów faktycznych.

www.prawoumow.wpia.uj.edu.pl

Celem prowadzonych studiów jest umożliwienie słuchaczom nabycia wiedzy i umiejętności dotyczących sporządzania umów, ich interpretacji oraz oceny zawartych w nich postanowień. W ramach studiów zostanie przekazana wiedza i umiejętności potrzebne do zrozumienia zagadnień prawa umów. W prowadzonych studiach chodzi jednak nie tylko o przekazanie wiedzy, ale również o przekazanie doświadczenia: jak i kiedy posługiwać się przewidzianymi przez prawo mechanizmami.

Wszystkie informacje na temat studiów zamieściliśmy dla wygody zainteresowanych na stronie internetowej: www.prawoumow.wpia.uj.edu.pl. Informacji chętnie też każdemu udzieli bezpośrednio sekretarz studiów podyplomowych Grzegorz M. Tracz telefonicznie 507 568 187 lub mailowo grzegorz.m.tracz@uj.edu.pl.

Pozostając z wyrazami szacunku,

A handwritten signature in blue ink, reading "Grzegorz M. Tracz" followed by "Sekretarz studiów podyplomowych".

www.prawoumow.wpia.uj.edu.pl

SPOTKANIE NOWOROCZNE

PT TEPIS, jak co roku, zaprosiło swoich członków na spotkanie noworoczne w piątkowy wieczór 15 stycznia 2021 r. Tradycyjną formułę wspólnego toastu i rozmów w miłej, jeszcze świątecznej atmosferze zastąpiło spotkanie online, w którym wzięło udział ponad sto osób, nierzadko spoza Polski.

Prezes Zofia Rybińska złożyła wszystkim najlepsze życzenia i przedstawiła zaproszonego gościa, pana Jacka Walkiewicza, znanego psychologa, mówcę motywacyjnego, trenera i mentora, który od lat prowadzi warsztaty z zakresu rozwoju osobistego i wystąpień publicznych. Prelegent zaprosił nas do wspólnej podróży w poszukiwaniu marzeń, które warto spełniać bez obawy, że spotka nas porażka. Ilustrując wykład przykładami z własnego życia, pan Walkiewicz przekonywał nas, że wszyscy mamy tajemniczą moc przyciągania zdarzeń, wobec czego warto być odważnym i zdeterminowanym w podejmowaniu decyzji, dokonywaniu wyborów oraz dążeniu do szczęścia i sukcesów. Dobrze jest żyć w zgodzie z własną filozofią, a żeby tego doświadczać, trzeba być gotowym do podejmowania ryzyka. Dla zilustrowania drogi życiowej człowieka prelegent wykorzystał metaforę góry. Podkreślił, że wejście na szczyt wymaga ciągłego wspinania, a droga pod górę – wysiłku, trudu i wytrwałości. Ale warto przez całe życie się wspinać, pokonując życiowe „dołki”, i zawsze zwracać uwagę na to, z kim się idzie, kogo zaprosić do wspólnej podróży. „Aby zapalać innych, trzeba samemu płonąć” – przekonywał.

Chyba wszystkich ujęła analiza wpisów z pamiętnika naszego gościa, kiedy był jeszcze małym chłopcem, którym nadał dużo szerszy, uniwersalny wymiar. Pan Walkiewicz podzielił się z nami wieloma przemyśleniami o spełnionym życiu, na które składają się marzenia, pasja, dążenie do sukcesu i odwaga. Jesteśmy przekonani, że ten wygłoszony ze swadą i humorem wykład, zainspiruje i zmotywuje nas do pracy nad sobą, aby w Nowym Roku wykorzystać pełną MOC własnych możliwości.

WSPÓLNA INICJATYWA STOWARZYSZEŃ TŁUMACZY

Warszawa, 26 stycznia 2021 r

Pan Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
tylko w wersji elektronicznej

Szanowny Panie Premierze!

Zwracamy się o uwzględnienie tłumaczy przysięgłych w rozporządzeniu regulującym drugi etap szczepień przeciwko koronawirusowi COVID-19.

Zgodnie z informacjami opublikowanymi w Narodowym programie szczepień (grudzień 2020), pracownicy wymiaru sprawiedliwości, mają być szczepieni w drugim etapie. Dzwoniąc na infolinię NFZ, na początku stycznia 2021 roku, zainteresowani szczepieniem tłumacze przysięgli otrzymywali informację, że szczepienie w drugim etapie obejmie wszystkie zawody współpracujące z OWSami, zawody prawnicze, w tym tłumaczy przysięgłych. Obecnie, informacje uzyskiwane na infolinii zostały zmienione i tłumacze nie są już uwzględniani w tej grupie. Kolejność szczepień ulega coraz to nowym modyfikacjom, i – jak słyszymy - szczepione mają być tylko osoby, które wykonują zawody wymienione w rozporządzeniu.

Gdyby zaproponowana przez Ministerstwo Zdrowia kolejność szczepień została utrzymana, to znaczy, gdyby w etapie pierwszym szczepieni byli funkcjonariusze Policji, Straży Granicznej, Izby Celnej itp., a w etapie drugim pracownicy wymiaru sprawiedliwości, czyli jednostki, z którymi najczęściej współpracują tłumacze przysięgli, to podczas wykonywanych czynności tłumacze byłiby jedynymi osobami niechronionymi i narażonymi na zakażenie koronawirusem COVID-19. Byłoby to niezrozumiałe i nieuzasadnione ze względu chociażby na fakt, że tłumacze mają ustawowy obowiązek stawiania się i tłumaczenia dla tych organów.

Powoływani do czynności tłumacze przysięgli, wzywani często w trybie pilnym, narażeni są na kontakt z wieloma osobami, a zatem na zakażenie siebie i swoich bliskich. Niestety, w przeważających przypadkach, co uważamy za niedopuszczalne, szereg organów, w tym organy wymiaru sprawiedliwości, nie zapewniają tłumaczom przysięgłym biorącym udział w czynnościach prowadzonych przez te organy, bezpieczeństwa epidemicznego, nie zapewniają środków ochronnych, a także często nie jest przestrzegany minimalny dystans społeczny.

Dlatego też zwracamy się o uwzględnienie tłumaczy przysięgłych prowadzących czynności dla wymienionych organów wymiaru sprawiedliwości w rozporządzeniu regulującym drugi etap szczepień przeciwko koronawirusowi COVID-19 dla zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia tłumaczy podczas wykonywania czynności tłumacza przysięgłego.

Z poważaniem

Zofia Rybińska (-) prezes Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Prziśiętych i Specjalistycznych TEPIS
Andrzej Szynka (-) prezes Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich - STP
Łukasz Mrzygłód (-) prezes Bałtyckiego Stowarzyszenia Tłumaczy - BST
Irmína Daniłowska (-) prezes Lubelskiego Stowarzyszenia Tłumaczy - LST
Agnieszka Nowińska (-) prezes Polskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych - PSTK
Jan A. Bukowski (-) przewodniczący Związku Zawodowego Tłumaczy Prziśiętych w Polsce - ZZTPwP

Do wiadomości:
Pan Zbigniew Ziobro, Minister Sprawiedliwości i Prokurator Generalny
Pan Adam Niedzielski, Minister Zdrowia

KOLEJNA WSPÓLNA INICJATYWA STOWARZYSZEŃ

Warszawa, 22 lutego 2021 r.

Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
tylko w wersji elektronicznej

Szanowny Panie Ministrze,

zwracamy się z prośbą o podjęcie stosownej inicjatywy legislacyjnej dot. przepisów zapewniających ochronę tytułu zawodowego „tłumacz przysięgły” oraz nazwy „kancelaria/biuro tłumacza przysięgłego” poprzez jej zastrzeżenie dla kancelarii/biur i spółek osób posiadających uprawnienia do wykonywania tego zawodu i wpisanych na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości, i w których osoby te wykonują zawód.

Zawód tłumacza przysięgłego jest zawodem regulowanym ustawą o zawodzie tłumacza przysięgłego, z określonym zakresem praw i obowiązków, a także zakresem surowej odpowiedzialności zawodowej, karnej i dyscyplinarnej. Bezprawne używanie tytułu „tłumacz przysięgły” ułatwia zdobycie nienależnego zaufania publicznego. Wprowadzenie zapisu: „Tytuł zawodowy »tłumacz przysięgły« podlega ochronie prawnej”, analogicznego do zapisu np. w Prawie o adwokaturze w odniesieniu do tytułu zawodowego „adwokat”, jest wskazane, aby jedynie osoby uprawnione do występowania w roli, którą wyznaczają zdobyte wykształcenie, uprawnienia i pozycja zawodowa mogły w niej występować.

Z rozczarowaniem stwierdzamy, że mimo wyroku, który zapadł ws. Biura Tłumaczeń Symultanka w 2017 r. nadal dochodzi do niebezpiecznych sytuacji, w których osoby i podmioty niemające wymaganego wykształcenia ani uprawnień świadczą usługi, do których uprawniony jest tylko tłumacz przysięgły.

Znane są nam sytuacje, gdy nazwa „kancelaria tłumacza przysięgłego” czy „biuro tłumacza przysięgłego” jest używana przez osoby, które nie mają tytułu zawodowego TP, bowiem w obecnym stanie prawnym każda osoba może otworzyć w Polsce działalność gospodarczą i nazwać ją biurem czy kancelarią tłumacza przysięgłego. Co więcej, niektóre z tych firm posuwają się do posługiwania znakiem graficznym przypominającym odcisk pieczęci tłumacza przysięgłego.

Jesteśmy zatem świadkami niebezpiecznej sytuacji, w której osoby i podmioty niemające stosownego przygotowania ani wykształcenia czy uprawnień występują w imieniu całego środowiska tłumaczy przysięgłych, nie ponosząc za to odpowiedzialności, a także godzą w przepisy prawa powszechnie obowiązującego, interes wymiaru sprawiedliwości i zasady etyki zawodu tłumacza przysięgłego.

Z poważaniem

Zofia Rybińska (-) prezes Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS
Andrzej Szynka (-) prezes Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich - STP
Łukasz Mrzygłód (-) prezes Bałtyckiego Stowarzyszenia Tłumaczy - BST
Irmina Daniłowska (-) prezes Lubelskiego Stowarzyszenia Tłumaczy - LST
Agnieszka Nowińska (-) prezes Polskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych - PSTK
Jan A. Bukowski (-) przewodniczący Związku Zawodowego Tłumaczy Przysięgłych w Polsce - ZZTPwP

DOSKONALENIE ZAWODOWE

WEBINARIA – WRZESIEŃ 2020 – LUTY 2021

Po wakacyjnej przerwie, wobec utrzymującego się zagrożenia epidemicznego, Kolegium Doskonalenia Zawodowego ze zdwojoną siłą kontynuowało akcje szkoleń online i przygotowało ciekawą i zróżnicowaną ofertę. Zdążyliśmy już oswoić się ze zdalną formą podnoszenia kwalifikacji zawodowych, pokonaliśmy początkowe trudności techniczne, a dla wielu z nas szkolenia online okazały się po prostu wygodne. Pozwalają one doskonalić umiejętności zawodowe w zaciszu domowym, co bywa sporym atutem nie tylko ze względu na pandemię, a przede wszystkim umożliwiają skorzystanie z oferty szkoleniowej tłumaczom z oddalonych od stolicy zakątków Polski, a także zainteresowanym osobom z całej Europy, które coraz liczniej korzystają z naszych propozycji szkoleniowych.

We wrześniu i październiku KDZ, choć bardzo pochłonięte dopinaniem ostatnich spraw konferencyjnych, zorganizowało cykl aż dziesięciu webinarów (pięć bloków po dwa szkolenia) pt. „Inwestycje dla tłumaczy języka angielskiego”. Swoją wiedzę podzieliła się ze słuchaczami dr Agata Kocia z Wydziału Nauk Ekonomicznych UW. Z kolei tłumacze języka ukraińskiego wzięli udział we wrześniowym cyklu webinarów (cztery bloki po trzy szkolenia) z podstaw ukraińskiego prawa karnego dla tłumaczy, które poprowadziła pani Daryna Soldatenko – prawnik, tłumacz przysięgły języka ukraińskiego i rosyjskiego. Również we wrześniu w ofercie KDZ znalazł się cykl trzech webinarów dla tłumaczy języka

angielskiego zatytułowany „Zagadnienia prawa amerykańskiego”. Mecenas Bolesław Matuszewski przeprowadził szkolenie w języku angielskim. Tuż przed Konferencją Jubileuszową KDZ zaprosiło na warsztaty online z Alicją Kopertyńską poświęcone

wystąpieniom publicznym i emisji głosu. Tytuł szkolenia brzmiał: „Głos narzędziem pracy, czyli jak mówić, aby nas słuchano”. W listopadzie tłumacze wszystkich języków mogli skorzystać z bezpłatnego webinarium z zastosowania kwalifikowanego podpisu elektronicznego w pracy tłumacza. Natomiast w grudniu Angliści mieli okazję przeszkolić się z tłumaczeń medycznych w zakresie diagnostyki obrazowej. Szkolenie przeprowadził dr hab. Mariusz Górnicz z Instytutu Komunikacji Specjalistycznej i Interkulturowej UW, specjalizujący się w tłumaczeniach medycznych i naukowych. Cieszący się niesłabnącą sympatią polonista Mateusz Adamczyk, doktorant na Wydziale Polonistyki UW, już po raz czwarty szkolił tłumaczy z

Biuletyn PT TEPIS nr 93

tajników poprawnej polszczyzny. W cyklu sześciu webinarów omówił zagadnienia m.in. poprawności ortograficznej, interpunkcyjnej, leksykalnej i składniowej. Również w grudniu poprowadził inny cykl sześciu webinarów „Język polski dla tłumaczy II” poświęcony problematyce płci w polszczyźnie, niebezpiecznym związkom... frazeologicznym, a także podpowiedział, gdzie najskuteczniej szukać pomocy językowej.

Po świątecznej przerwie, na początku stycznia 2021 roku, odbyło się pierwsze z czterech szkoleń w ramach cyklu WEBINARIA DLA KAŻDEGO: „Cztery pokoje, czyli empatia dla siebie w trudnych czasach”. Pani Magda Niemczuk-Kobosko, certyfikowany coach i mentorka, którą pamiętamy z Konferencji Jubileuszowej, zaproponowała cztery szkolenia z ćwiczenia uważności, świadomości swoich granic i nawyku codziennej regeneracji. Skupiła się na czterech istotnych sferach naszego życia – fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej i duchowej. Pierwsze spotkanie trenerka poświęciła aspektowi fizycznemu („Ciało, czyli jak zadbać o dom duszy” – 09.01.2021), kolejne – naszym emocjom w trudnych pandemicznych czasach („Emocje, czyli jak się nie wkurzać” – 23.01.2021), następne – sferze intelektualnej („Intelekt, czyli jak być ostrym jak brzytwa – 06.02.2021), a ostatnie – duchowości („Duch, czyli jak mieć poczucie sensu” – 20.02.2021). W styczniu również italiści mieli okazję szlifować swoje kompetencje językowe pod okiem radcy prawnego Roberto Privitera, który kontynuował poruszone na Konferencji Jubileuszowej zagadnienia związane z postępowaniem zabezpieczającym w polskim i włoskim systemie prawnym. Pierwszy z dwu warsztatów poświęcony był postępowaniu zabezpieczającemu w prawie cywilnym (23.01.2021), drugi zaś – postępowaniu zabezpieczającemu w prawie karnym. W lutym KDZ zaproponowało webinarium dla tłumaczy wszystkich języków zatytułowane „Tłumacz w postępowaniu karnym”. Szkolenie, które dotyczyło postępowania przygotowawczego i pułapek czyhającym na tłumaczy wykonujących czynności na etapie dochodzenia lub śledztwa, poprowadził Janusz Poznański, tłumacz przysięgły języka rosyjskiego, wykładowca „Metodologii przekładu sądowego” na studiach podyplomowych IPSKT, ILS UW. Ze względu na ogromne zainteresowanie tym szkoleniem, warsztaty odbyły się w dwóch edycjach, 13 i 14 lutego 2021. Na marzec prelegent zapowiedział kolejny warsztat tym razem poświęcony tłumaczeniu rozpraw sądowych w sprawach karnych. Zaprezentowany na nim zostanie film szkoleniowy „Sprawa Kellgrena”. W połowie lutego Zachodniopomorskie Koło TEPIS w Szczecinie zaprosiło na trzydniowy cykl webinarów dla tłumaczy wszystkich języków pt. „Protokół dyplomatyczny i savoir-vivre w pracy tłumacza. Prelegentka Marta Sidorkiewicz, trener biznesu, doktor nauk ekonomicznych i wykładowca protokołu dyplomatycznego i etykiety w biznesie na Uniwersytecie Szczecińskim przez trzy dni z rzędu odkrywała przed nami tajniki protokołu dyplomatycznego i jego zasady (15.02.2021), szkoliła z klasycznych zasad savoir-vivre'u (16.02.2021), a także zasad zachowania tłumacza podczas spotkań oficjalnych i wideokonferencji biznesowych (17.02.2021). Z problematyką tłumaczenia w

prawie autorskim (dla tłumaczy wszystkich języków) zapoznał nas Jakub M. Doliński, doktor nauk prawnych, ekspert z zakresu prawa autorskiego i nieuczciwej konkurencji wpisany na listę biegłych sądowych (18.02.2021 i 25.02.2021). Na przełom lutego i marca KDZ przygotowało szkolenie dla tych tłumaczy języka niemieckiego, którzy w szczególności zajmują się przekładem dokumentów prawniczych oraz dla kandydatów na tłumacza przysięgłego przygotowujących się do egzaminu („Juristische Fachübersetzung – Handelsgesellschaften” – I blok: 27.02.2021 i II blok: 6.03.2021. Prelegentki Katarzyna Dec, LL.M., radca prawny, oraz Agnieszka Poteralska, LL.M. Która ukończyła aplikację radcowską oraz polskie i niemieckie studia prawnicze, przybliżą praktyczne zagadnienia i problemy praktyki prawniczej i tłumaczeniowej w zakresie prawa spółek oraz słownictwo występujące w obrocie prawno-gospodarczym. Dziękujemy wszystkim wykładowcom za chęć dzielenia się imponującą wiedzą, a naszych członków i sympatyków już dziś zapraszamy na kolejne szkolenia w marcu, które zapowiadają się bardzo obiecująco.

Rysunek 2 <http://www.3xrodowisko.pl/webinary.html>

SPRAWOZDANIA KOMISJI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ TŁUMACZY PRZYSIĘGŁYCH
PRZY MINISTRZE SPRAWIEDLIWOŚCI ZA ROK 2018 i 2019

KOMISJA
ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ
TŁUMACZY PRZYSIĘGŁYCH
PRZY MINISTRZE SPRAWIEDLIWOŚCI
Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa
Tel. (22) 52-12-475, fax: (22) 52-12-425

Warszawa, dnia 15 lutego 2019 r.

KOZ/O-1/2019

Pan

Karol DAŁEK

Zastępca Dyrektora

Departamentu Zawodów Prawniczych

Szanowny Panie Dyrektorze

Komisja Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze
Sprawiedliwości, w załączeniu uprzejmie przesyła Sprawozdanie z działalności Komisji za
2018 rok.

Przewodniczący
Komisji Odpowiedzialności Zawodowej
Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości

Maciej Mitera
sędzia

Warszawa, dnia 31 stycznia 2019 r.

KOZ /O-1/2019

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ
TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH za 2018 r.**

Termin złożenia: 31 stycznia 2019 r.

1.	Liczba spraw KOZ zarejestrowanych w 2017 roku, przeniesionych do rozpoznania w 2018 roku:	11
2.	Liczba spraw KOZ, które wpłynęły w 2018 roku:	125
a)	z wniosku Ministra Sprawiedliwości:	92
b)	z wniosku wojewodów:	33
	— Wojewoda Dolnośląski:	0
	— Wojewoda Kujawsko-Pomorski:	1
	— Wojewoda Lubelski:	0
	— Wojewoda Lubuski:	4
	— Wojewoda Łódzki:	3
	— Wojewoda Małopolski:	0
	— Wojewoda Mazowiecki:	0
	— Wojewoda Opolski:	0
	— Wojewoda Podkarpacki:	0
	— Wojewoda Podlaski:	16
	— Wojewoda Pomorski:	5
	— Wojewoda Śląski:	1
	— Wojewoda Świętokrzyski:	3
	— Wojewoda Warmińsko-Mazurski:	0
	— Wojewoda Wielkopolski:	0
	— Wojewoda Zachodnio-Pomorski:	0
3.	Liczba spraw KOZ rozpatrywanych w 2018 roku, w których KOZ wydała orzeczenie w 2018 r.:	34
a)	kara upomnienia:	10
b)	kara nagany:	8
c)	kara pieniężna:	0
d)	zawieszenie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, na okres od 3-miesiąca do roku:	2
e)	pozbawianie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego	0

	f)	uniewinnienie:	3
	g)	umorzenie postępowania:	9
	h)	Zawieszenie postępowania:	2
4.		Liczba prawomocnych orzeczeń KOZ wydanych w 2018 r.:	22
	a)	w sprawach prześlonych z 2017 r.:	8
	b)	w sprawach zarejestrowanych w 2018 r.:	24
5.		Liczba wniosków o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia KOZ:	3
6.		Liczba odwołań od orzeczeń Komisji wydanych w 2018 r.:	1
7.		Liczba spraw, które po orzeczeniu sądu apelacyjnego zostały przekazane do KOZ w 2018 r. do ponownego rozpoznania:	1
8.		Liczba spraw, które przekazano z sądu apelacyjnego do KOZ w 2018 r., w których orzeczeniem sądu apelacyjnego umorzono postępowanie i uchylono uchwałę KOZ:	1
9.		Liczba spraw KOZ niezakończonych w 2018 r. i przeniesionych do rozpoznania na 2019 r.:	100

Zestawienie sporządziła:

Marta Kubalewska, tel. wewn. 645

Warszawa, dnia 28 stycznia 2019 r.

Przewodniczący Komisji:

Warszawa, dnia 2. III, 2020 r.

KOZ /O-3/2020

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ
TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH za 2019 r.**

wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

1.	Liczba spraw KOZ przeniesionych do rozpoznania w 2019 roku:	100
	a) zarejestrowanych w 2017 roku	1
	b) zarejestrowanych w 2018 roku	99
2.	Liczba spraw KOZ, które wpłynęły w 2019 roku:	69
	a) z wniosku Ministra Sprawiedliwości:	54
	b) z wniosku wojewodów:	15
	— Wojewoda Dolnośląski:	0
	— Wojewoda Kujawsko-Pomorski:	0
	— Wojewoda Lubelski:	1
	— Wojewoda Lubuski:	6
	— Wojewoda Łódzki:	1
	— Wojewoda Małopolski:	0
	— Wojewoda Mazowiecki:	0
	— Wojewoda Opolski:	0
	— Wojewoda Podkarpacki:	0
	— Wojewoda Podlaski:	1
	— Wojewoda Pomorski:	1
	— Wojewoda Śląski:	0
	— Wojewoda Świętokrzyski:	5
	— Wojewoda Warmińsko-Mazurski:	0
	— Wojewoda Wielkopolski:	0
	— Wojewoda Zachodnio-Pomorski:	0
3.	Liczba spraw KOZ rozpatrywanych w 2019 roku, w których KOZ wydała orzeczenie w 2019 r.:	101
	a) kara upomnienia:	25
	b) kara nagany:	37
	c) kara pieniężna:	4
	d) zawieszenie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, na okres od 3-miesiący do 1 roku:	13
	e) pozbawianie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego	0

	f)	uniewinnienie:	12
	g)	umorzenie postępowania:	10
	h)	zawieszenie postępowania:	0
3.1	W tym zarejestrowanych w 2017 r.		1
	a)	kara upomnienia (oraz uniewinnienie od części zarzutu):	1
3.2	W tym zarejestrowanych w 2018 r.		82
	a)	kara upomnienia:	23
	b)	kara nagany:	26
	c)	kara pieniężna:	3
	d)	zawieszenie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, na okres od 3-miesiący do 1 roku:	13
	e)	pozbawianie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego	0
	f)	uniewinnienie:	10
	g)	umorzenie postępowania:	7
	h)	zawieszenie postępowania:	0
3.3	W tym zarejestrowanych w 2019 r.		18
	a)	kara upomnienia:	1
	b)	kara nagany:	11
	c)	kara pieniężna:	1
	d)	zawieszenie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, na okres od 3-miesiący do 1 roku:	0
	e)	pozbawianie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego	0
	f)	uniewinnienie:	2
	g)	umorzenie postępowania:	3
	h)	zawieszenie postępowania:	0
4.	Liczba prawomocnych orzeczeń KOZ wydanych w 2019 r.:		97
	a)	w sprawach przeniesionych z 2017 r.	1
	b)	w sprawach przeniesionych z 2018 r.	78
	c)	w sprawach zarejestrowanych w 2019 r.	18
5.	Liczba wniosków wycofanych przez wnioskodawców		2
6.	Liczba prawomocnych zwrotów wniosków – niezpełnione braki formalne wniosku po zwrocie wniosku		1
7.	Liczba wniosków o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia KOZ wydanego w 2019 r.		7
8.	Liczba odwołań od orzeczeń Komisji wydanych w 2019 r.		4
9.	Liczba spraw, które po orzeczeniu sądu apelacyjnego zostały przekazane do KOZ w 2019 r. do ponownego rozpoznania		0
10.	Liczba spraw, które przekazano z sądu apelacyjnego do KOZ w 2019 r., w których orzeczeniem sądu apelacyjnego zmieniono uchwałę KOZ		1

11.	Liczba spraw KOZ, w których KOZ nie została powiadomiona przez właściwy Sąd o zakończeniu i wyniku postępowania odwoławczego	3
12.	Liczba spraw KOZ niezakończonych w 2019 r. i przeniesionych do rozpoznania na 2020 r.:	65
	a) zarejestrowanych w 2018 r.	17
	b) zarejestrowanych w 2019 r.	48
13.	Liczba posiedzeń / rozpraw KOZ:	206
	a) w I półroczu 2019 r.	109
	b) w II półroczu 2019 r.	97

Zestawienie sporządziła:
Marta Kubalewska, tel. wewn. 645
Warszawa, dnia 28 lutego 2020 r.

Przewodniczący
Komisji Odpowiedzialności Zawodowej
Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze
Sprawiedliwości

Marek Miłera
sędzia

Precedensowy wyrok polskiego sądu w sprawie wykorzystania tłumaczeń maszynowych w procesie profesjonalnego przekładu oraz sprawowania nadzoru jakościowego nad procesem tłumaczeniowym przez biuro tłumaczeń autor: Wojciech Wołoszyk

Wykorzystanie „bezpłatnych” aplikacji i usług dostarczanych przez światowych gigantów technologicznych, określanych wspólnym mianem GAFAM lub BIG TECH, przy wykonywaniu czynności zawodowych niezmiennie budzi wiele kontrowersji, sporów i wątpliwości. Z jednej strony wszyscy wiemy, że tak naprawdę nie ma darmowych usług i towarów. W przypadku „gratisów” i „darmowych” produktów trzeba sobie zadać pytanie: „Jeśli nie zapłaciłem za to pieniędzmi, to czym? Jeśli zapłacił ktoś inny, to dlaczego to zrobił i co będzie chciał ode mnie?”.

Zastrzec należy, że powyższe spostrzeżenia dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, a z prawdziwą bezinteresownością i nieodpłatnością możemy spotkać się w przypadku działań filantropijnych i charytatywnych.

Jeśli jednak nie należymy do grupy prawdziwie potrzebujących, a wykorzystujemy dostarczane przez stronę trzecią usługi we własnej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, to powinniśmy się poważnie zastanowić, gdzie jest haczyk. A zawsze jest... Niestety, z niewiadomych powodów, wielu profesjonalistów uparcie odmawia przyjęcia tej prostej prawdy do wiadomości. Tak też bywa w przypadku tłumaczy świadczących usługi przekładu specjalistycznego z wykorzystaniem usługi Google Translate.

Walutą, którą płacimy za „darmowe” rozwiązania i aplikacje, jest nasza prywatność i dane na temat naszych zachowań i preferencji zakupowych. Jeśli godzimy się na to w naszym życiu prywatnym, jest to nasz własny wybór. Jeśli jednak te rozwiązania i aplikacje stosujemy w swojej działalności zawodowej, to walutą stają się dane, treści i prawa własności intelektualnej należące do naszych klientów i osób trzecich. Prawa do dokonywania takiego wyboru w ich imieniu nie posiadamy i takie zachowanie należy rozpatrywać w kategoriach działania bezprawnego i naruszenia umowy.

Problem ten okazał się jednym z kluczowych wątków, które podlegały ocenie przez Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu, Wydział XII Gospodarczy, w sprawie rozpoznawanej pod sygnaturą akt: XII GC 669/17. W postępowaniu tym został wydany w dniu 13 sierpnia 2020 r. przełomowy wyrok, który – wedle najlepszej wiedzy autora niniejszego opracowania, popartej poszukiwaniami w komercyjnych bazach informacji prawnej oraz w bazie orzecznictwa sądów powszechnych prowadzonej przez Ministerstwo Sprawiedliwości – jako pierwszy w polskim porządku prawnym odnosi się do kwestii korzystania z darmowych narzędzi do tłumaczeń maszynowych przez pryzmat zarzutu nienależytego wykonania umowy. Sąd rozpatrywał tę kwestię w kontekście zobowiązania do zachowania poufności i praw własności intelektualnej, właściwej organizacji procesu tłumaczeniowego oraz odpowiedzialności biura tłumaczeń w zakresie sprawowania nadzoru jakościowego nad pracą tłumacza przy jednoczesnym braku uzasadnienia niedotrzymania wymogów jakościowych niską ceną. W orzeczeniu podjęta została również próba zdefiniowania pojęcia „tłumacza zawodowego”.

W niniejszym artykule omówione zostaną najważniejsze tezy z uzasadnienia wyroku. Na wstępie warto jednak krótko przytoczyć stan faktyczny sprawy, aby nakreślić czytelnikom szerszą jej perspektywę.

Postępowanie prowadzone jest z powództwa biura tłumaczeń (dalej jako „BT” lub powód), które wniosło pozew przeciwko swojemu klientowi, dochodząc zapłaty wynagrodzenia za wykonaną przez siebie usługę tłumaczenia publikacji książkowej z języka polskiego na język angielski. Tłumaczenie zostało

zrealizowane w 2013 r. Klient odmówił zapłaty, kwestionując jakość wykonanego przez BT przekładu swojej książki, która była specjalistycznym podręcznikiem programowania mikrokontrolerów w języku C. Ponadto tłumaczenie zostało wykonane z dużym opóźnieniem. Pomimo złożonej reklamacji i kilku prób poprawienia tłumaczenia końcowa jakość przekładu okazała się, w ocenie klienta, na tyle niska („tragiczna”), że złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy i ostatecznie zlecił wykonanie tłumaczenia innemu podmiotowi. Na tym tle powstał spór o zapłatę wynagrodzenia BT.

Warto wskazać, że klient BT miał wpływ na wybór tłumacza dokonującego przekładu w ten sposób, że przedstawiono mu próbki tłumaczeń wykonanych przez kilka różnych osób, spośród których wskazał przekład najbardziej odpowiadający jego oczekiwaniom. Jego autorowi BT powierzyło wykonanie tłumaczenia publikacji. Tłumacz był studentem V roku Informatyki i laureatem ogólnopolskiego konkursu z zakresu języka angielskiego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Tłumacz zeznał w trakcie rozprawy, że 92% tłumaczenia wykonał przy wykorzystaniu darmowego translatora Google, a potem poprawiał to tłumaczenie. Pozostałe 8% przetłumaczył jedynie za pomocą translatora, nie weryfikując rezultatów tego tłumaczenia. Jedną z przyczyn skorzystania z narzędzia GT była chęć nadrobienia opóźnienia w wykonaniu tłumaczenia.

BT i jego klient zawarli umowę na wykonanie tłumaczenia w tzw. wariantcie STANDARD, który zawierał zastrzeżenie o braku zgodności z normą jakościową PN-EN 15038:2006 (poprzedniczka dzisiejszej normy ISO 17100:2015), przy jednoczesnym zapewnieniu, że tłumaczenie zostanie wykonane przez tłumacza zawodowego i poddane redakcji natywnej przez osobę o specjalizacji zgodnej z dziedziną przekładu. Wynikowe tłumaczenie miało nadawać się do zastosowań profesjonalnych.

W sprawie został powołany biegły sądowy. Biegły stwierdził wykonanie usługi niezgodnie z treścią zawartej umowy i z naruszeniem zasad sztuki. Przekład poddany ocenie biegłego zawierał liczne błędy językowe, nieprzetłumaczone fragmenty i rejestr zdecydowanie odbiegający od rejestru wymaganego dla tekstu przeznaczonego do publikacji.

Po rozpoznaniu sprawy SR Poznań-Stare Miasto wydał wyrok oddalający powództwo i obciążający powoda kosztami postępowania. Poniżej przedstawiono najważniejsze ustalenia i argumentację przedstawioną przez Sąd w uzasadnieniu wyroku oraz komentarz autora niniejszego artykułu.

Najważniejsze tezy uzasadnienia wyroku:

- Sąd stwierdził, że tłumaczenie wykonane przez powodowe BT jest wadliwe w takim stopniu, że nie można go uznać za możliwe do wykorzystania dla celów profesjonalnych, co zakładał zakres usługi „standard”.
- Wykonanie tłumaczenia zostało powierzone osobie nieposiadającej odpowiedniego przygotowania i kompetencji zawodowych oraz doświadczenia.
- Redakcja została wykonana w sposób niekompletny i niedbały.
- Dodatkowo zastosowano narzędzie Google Translate, co stanowi rażące naruszenie zasad sztuki i postanowień umowy, a dopuszczenie do jego zastosowania stanowi co najmniej rażący przykład braku nadzoru nad sposobem wykonania tłumaczenia oraz brak zastosowania jakichkolwiek procedur kontroli jakości. Zastosowanie GT prowadzi do naruszenia zobowiązania do zachowania poufności oraz narusza prawa własności intelektualnej przysługujące klientowi lub osobom trzecim do tekstu źródłowego.
- Pozostawienie w tekście poddanym redakcji nieprzetłumaczonych słów, oczywistych błędów językowych i ortograficznych oraz niezrozumiałych fragmentów stanowi o wystąpieniu błędów

krytycznych dyskwalifikujących tłumaczenie z perspektywy wykorzystania go do celów profesjonalnych.

- „Zrozumiałość” tekstu to niezbędne minimum w przypadku tłumaczeń wykonywanych w trybie ekonomicznym w celach informacyjnych na potrzeby własne klienta. W przypadku tłumaczenia, które ma służyć do zastosowań profesjonalnych, sam fakt „zrozumiałości” tekstu, który jednocześnie jest trudny w odbiorze, niekompletnie przetłumaczony i obciążony wieloma usterkami językowymi, nie pozwala na uznanie tłumaczenia za wykonane prawidłowo. W przypadku opcji „standard” tekst wynikowy, po uwzględnieniu wszystkich zastrzeżeń dokonanych przez powodowe BT, winien nadawać się do zastosowań profesjonalnych, którego to kryterium jakościowego tłumaczenie nie spełnia.
- BT nie może powoływać się na umowne ograniczenie odpowiedzialności z tytułu nienależytego wykonania umowy, bowiem wysoki stopień wadliwości dzieła powoduje jego nieprzydatność do założonego celu, co z kolei prowadzi do wniosku, iż mamy do czynienia z niewykonaniem umowy, a nie jej nienależytym wykonaniem.
- Sąd zwrócił dodatkowo uwagę, że cenę, za jaką strona powodowa miała wykonać tłumaczenie, ustaliła ona sama. **W związku z tym twierdzenie, że cena usługi uzasadniała obniżenie jakości wykonanego tłumaczenia, jest bezpodstawne.** BT dobrowolnie zobowiązało się wykonać tłumaczenie odpowiadające wariantowi „standard” i samodzielnie wyceniło wysokość swojego wynagrodzenia, zatem winno wykonać umowę zgodnie z jej treścią.
- Z ustaleń Sądu wynika, że dzieło wykonane przez powodowe BT było bez wątpienia dotknięte wadami istotnymi, tj. takimi, które uniemożliwiają korzystanie z niego zgodnie z przeznaczeniem lub wyraźnie sprzeciwiają się umowie. Tłumaczenie wykonane przez BT było dla pozwanego beзуżyteczne. Potwierdza to dodatkowo fakt, że pozwany był zmuszony powierzyć wykonanie tłumaczenia podmiotowi trzeciemu, który stworzył je od podstaw.
- Konsekwencją stwierdzenia, że dzieło wykonane przez BT dotknięte jest wadami istotnymi, jest uznanie, że roszczenie BT o zapłatę wynagrodzenia nie stało się wymagalne wobec niewykonania umowy, a co za tym idzie, powództwo podlegało oddaleniu.

Umowne ograniczenie odpowiedzialności biura tłumaczeń za nienależyte wykonanie tłumaczenia

Niezwykle ciekawym wątkiem w tej sprawie była ocena przez Sąd skuteczności umownego ograniczenia odpowiedzialności BT w kontekście istotnej wadliwości dzieła. Sąd pokreślił, że zgodnie z postanowieniami swojego regulaminu świadczenia usług, BT nie ponosiło odpowiedzialności za nienależyte wykonanie tłumaczenia w przypadku zlecenia przez zamawiającego wykonania tłumaczenia do druku lub rozpowszechniania w wariantach standard i econo. Jednocześnie Sąd stwierdził, że ograniczenie odpowiedzialności dotyczy wyłącznie przypadków nienależytego wykonania umowy. Biorąc zaś pod uwagę skalę naruszenia obowiązków przez stronę powodową, jej zachowanie należy rozpatrywać w kategoriach niewykonania umowy, a nie jej nienależytego wykonania. Dzieło wykonane przez powódkę było dotknięte wadami istotnymi, w związku z czym nie zostało wydane przez BT zgodnie z jego zobowiązaniem. Klient odmówił odebrania dzieła od BT, do czego był uprawniony. Tym samym nie doszło do nienależytego wykonania zobowiązania przez BT, lecz zobowiązanie to nie zostało wykonane. W konsekwencji ograniczenie odpowiedzialności BT przewidziane w regulaminie świadczenia usług nie znajdowałoby zastosowania.

Przyjmując nawet, że strona powodowa wykonała zobowiązanie, jednak w sposób nienależyty,

należałoby uznać, że wyłączenie jej odpowiedzialności byłoby niedopuszczalne w świetle art. 473 §2 K.c. Zgodnie z treścią tego przepisu nieważne jest zastrzeżenie, że dłużnik nie będzie odpowiedzialny za szkodę, którą może wyrządzić wierzycielowi umyślnie. Wina zaś jest umyślna, jeżeli dłużnik – wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi – działa lub dopuszcza się zaniechania w zamiarze wyrządzenia wierzycielowi szkody, a więc gdy chce, aby ona powstała, albo przewidując możliwość takiego stanu rzeczy, na to się godzi. Biorąc pod uwagę skalę naruszonych przez BT obowiązków, profesjonalny charakter prowadzonej działalności, wiedzę strony powodowej co do przedmiotu umowy i jego przeznaczenia oraz informacje udzielane klientowi przed zawarciem umowy Sąd uznał, że BT przewidywało możliwość wyrządzenia klientowi szkody i na to się godziło. Z korespondencji stron jasno wynikało, że strona powodowa zdawała sobie sprawę, że klient zamierza opublikować przetłumaczoną książkę. Pracownicy BT zapewniali klienta, że tłumaczenie w wariantach standard zostanie wykonane na wysokim poziomie. Z tych względów ograniczenie odpowiedzialności przewidziane w regulaminie Sąd uznał za nieważne na gruncie omawianej sprawy.

W opinii autora artykułu, który jednocześnie pełnił rolę biegłego w opisywanej sprawie, z powyższego można wyprowadzić wniosek, że składanie na etapie oferty nieprawdziwych deklaracji, co do fachowości osób dokonujących przekładu oraz wysokiej jakości jego rezultatu końcowego, w kontekście braku właściwego nadzoru ze strony BT nad procesem tłumaczeniowym, **należy traktować jako umyślne wyrządzenie szkody klientowi.**

Naruszenie zasad sztuki translatorskiej, pojęcie tłumacza zawodowego

Co prawda zawód tłumacza (nieprzysięgłego) nie został uregulowany przez ustawodawcę, jednak nie oznacza to, że każda osoba wykonująca tłumaczenia za wynagrodzeniem może zostać określona mianem tłumacza zawodowego. Brak definicji legalnej nie oznacza całkowitej dowolności w interpretacji danego pojęcia.

W omawianej sprawie Sąd uznał, że do wykonania zlecenia nie został wybrany zawodowy tłumacz, który posiadałby odpowiednie kwalifikacje językowe oraz podstawową znajomość zasad korzystania z technologii językowych. Fakt wykorzystania darmowego narzędzia do tłumaczeń maszynowych – Google Translate – dodatkowo wskazuje na brak właściwych kompetencji oraz nieznaną zasad sztuki przekładu pisemnego objawiające się m.in. w braku znajomości zasad postępowania oraz warunków, na których świadczona jest usługa. Wykorzystanie darmowego narzędzia do tłumaczenia maszynowego może stanowić podstawę do uznania naruszenia praw własności intelektualnej pozwanego przez stronę powodową.

Metodologia pracy tłumacza była sprzeczna z zasadami sztuki translatorskiej, jako metoda niezapewniająca poufności przekazywanych danych i naruszająca prawa własności intelektualnej przysługujące klientowi/autorowi do tekstu źródłowego. Tłumaczenie maszynowe przy użyciu Google Translate nie spełnia warunku „zachowania pełnej poufności” oraz prowadzi do naruszenia praw własności intelektualnej osób trzecich.

W ocenie autora niniejszego opracowania podmiot profesjonalnie świadczący usługi przekładu specjalistycznego winien zdawać sobie sprawę z zagrożeń wynikających z wykorzystania narzędzi, które nie są przeznaczone do zastosowań profesjonalnych i komercyjnych. Zapoznanie się z warunkami świadczenia takiej usługi (w tym przypadku regulamin usługi Google Translate) określonymi przez jej dostawcę winno być uznane za absolutne minimum staranności w tym zakresie. Natomiast wynikające z tych warunków szerokie uprawnienia dostawcy usługi tłumaczenia maszynowego winny prowadzić do zakazu jej stosowania w ramach realizacji tłumaczeń specjalistycznych objętych prawami autorskimi przysługującymi zleceniodawcy.

W ocenie autora niniejszego opracowania podmiot profesjonalnie świadczący usługi przekładu specjalistycznego winien zdawać sobie sprawę z zagrożeń wynikających z wykorzystania narzędzi, które nie są przeznaczone do zastosowań profesjonalnych i komercyjnych. Zapoznanie się z warunkami świadczenia takiej usługi (w tym przypadku regulamin usługi Google Translate) określonymi przez jej dostawcę winno być uznane za absolutne minimum staranności w tym zakresie. Natomiast wynikające z tych warunków szerokie uprawnienia dostawcy usługi tłumaczenia maszynowego winny prowadzić do zakazu jej stosowania w ramach realizacji tłumaczeń specjalistycznych objętych prawami autorskimi przysługującymi zleceniodawcy.

W ocenie autora niniejszego opracowania podmiot profesjonalnie świadczący usługi przekładu specjalistycznego winien zdawać sobie sprawę z zagrożeń wynikających z wykorzystania narzędzi, które nie są przeznaczone do zastosowań profesjonalnych i komercyjnych. Zapoznanie się z warunkami świadczenia takiej usługi (w tym przypadku regulamin usługi Google Translate) określonymi przez jej dostawcę winno być uznane za absolutne minimum staranności w tym zakresie. Natomiast wynikające z tych warunków szerokie uprawnienia dostawcy usługi tłumaczenia maszynowego winny prowadzić do zakazu jej stosowania w ramach realizacji tłumaczeń specjalistycznych objętych prawami autorskimi przysługującymi zleceniodawcy.

W obrocie profesjonalnym w zakresie usług tłumaczenia pisemnego kładzie się ogromny nacisk na wyraźne oznaczenie tłumaczeń wykonanych przy wykorzystaniu narzędzi MT. Wskazuje na to m.in. wyraźne rozróżnienie pomiędzy normami jakościowymi. Norma PN-EN ISO 17100:2015 określająca wymogi proceduralne i jakościowe w zakresie świadczenia usług tłumaczeń pisemnych wyraźnie wyłącza z zakresu stosowania normy wykonywanie tłumaczeń maszynowych z późniejszą ich postedycją. **Tak realizowane tłumaczenia są uznawane za niezgodne z wymogami jakościowymi zawartymi w przedmiotowej normie.** Tłumaczenia maszynowe i postedycja objęte są normą jakościową ISO 18587:2017.

We wstępie do normy ISO 18587:2017 czytamy:

EN: „(...) there is no MT system with an output which can be qualified as equal to the output of human translation and, therefore, the final quality of the translation output still depends on human translators and, for this purpose, their competence in post-editing.”

PL (tłumaczenie własne autora): „(...) nie istnieje system tłumaczenia maszynowego, którego produkt mógłby zostać uznany za równorzędny tłumaczeniu wykonanemu przez człowieka, i dlatego też, końcowa jakość tak wykonanego tłumaczenia nadal uzależniona jest od ludzkich tłumaczy oraz ich kompetencji w zakresie postedykcji.”

Co niezmiernie ważne, norma jakościowa dotycząca tłumaczeń maszynowych wyraźnie rozróżnia role „tłumacza” i „postedytora”. Osoba dokonująca jedynie sprawdzenia rezultatów tłumaczenia maszynowego i wprowadzająca pewne poprawki nie jest, w myśl normy, tłumaczem. Z akt sprawy wynika, że 92% tłumaczenia stanowiło rezultat tłumaczenia maszynowego poddany postedykcji, a 8% to tzw. „surowe” tłumaczenie maszynowe.

Zastosowanie procesu postedykcji wymaga uprzedniego uzgodnienia ze zleceniodawcą.

Wyraźnie należy zaznaczyć, że zastosowanie tłumaczenia maszynowego w profesjonalnym przekładzie nie jest oczywiście całkowicie wyłączone. Wręcz przeciwnie – jest to często stosowana metoda działania w przypadku tłumaczenia tekstów użytkowych o stosunkowo niskim stopniu złożoności i poziomie trudności, nieprzeznaczonych do zastosowań wysokospecjalistycznych, takich jak instrukcje obsługi AGD, opisy produktów w sklepach internetowych, proste teksty handlowe i informacyjne, nieskomplikowane umowy, regulaminy, zarządzenia itp.

W przypadku tekstów o wyższym stopniu komplikacji i wymogach jakościowych tłumaczenie maszynowe stosowane jest wyłącznie pomocniczo, jako forma podpowiedzi, czy też materiał referencyjny.

Należy podkreślić, że w niniejszej sprawie głównym problemem nie był sam fakt zastosowania tłumaczenia maszynowego, tylko wykorzystanie go w sposób skrajnie nieprofesjonalny i niezgodny z powszechnie akceptowanymi zasadami sztuki i dobrymi praktykami branżowymi.

Korzystanie z profesjonalnych narzędzi tłumaczeń maszynowych jest dopuszczalne wyłącznie za wyraźną zgodą zleceniodawcy i jest innym rodzajem usługi od tradycyjnego tłumaczenia pisemnego. W odniesieniu do tłumaczeń maszynowych ma zastosowanie inna norma jakościowa niż do tłumaczeń pisemnych (tłumaczenia pisemne – PN-EN ISO 17100:2015; tłumaczenia maszynowe – ISO 18587:2017). W okresie, w którym wykonywane było tłumaczenie, narzędzie Google Translate wykorzystywało tzw. metodę statystyczną, której wynikiem były tłumaczenia o wyraźnie niższej jakości, niż obecnie stosowane tłumaczenia maszynowe oparte o sieci neuronowe.

W zakresie zarzutu naruszenia zasad sztuki wobec skorzystania z GT należy wyjaśnić, że twierdzenie to znajduje swoje źródło w tym, że korzystanie z usług oferowanych przez Google wiąże się z akceptacją warunków korzystania i polityki prywatności, które budzą uzasadnione wątpliwości w kontekście poufności i naruszenia praw własności intelektualnej. Poniżej przedstawiam analizę skutków korzystania z usług Google w tłumaczeniach profesjonalnych.

Warunki korzystania z usług Google

W „Warunkach korzystania z usług Google”¹ obowiązujących w czasie, w którym wykonywane było tłumaczenie, którego dotyczy omawiany wyrok, wskazuje się, że: *Przesyłając materiały w jakikolwiek sposób do Usług, użytkownik udziela firmie Google (i jej współpracownikom) ważnej na całym świecie licencji na wykorzystywanie, udostępnianie, przechowywanie, reprodukowanie, modyfikowanie, przesyłanie, publikowanie, publiczne prezentowanie i wyświetlanie oraz rozpowszechnianie tych materiałów, a także na tworzenie na ich podstawie dzieł pochodnych (na przykład przez wykonanie tłumaczenia, adaptacji lub innych zmian w celu zapewnienia lepszego działania z Usługami). Użytkownik w ramach tej licencji przyznaje prawa w ograniczonym celu obejmującym utrzymywanie, promocję i udoskonalanie Usług oraz tworzenie nowych. Licencja pozostanie w mocy nawet wówczas, gdy użytkownik przestanie korzystać z Usług (dotyczy to na przykład wpisu o firmie dodanego w serwisie Mapy Google). W niektórych Usługach mogą istnieć sposoby uzyskania dostępu do umieszczonych w nich treści oraz usunięcia ich. Ponadto w pewnych Usługach obowiązują warunki lub ustawienia, które zawężają zakres wykorzystania przez nas treści przesłanych do tych Usług. **Użytkownik musi mieć niezbędne prawa do udzielenia powyższej licencji na wszelkie materiały, które przesyła do Usług.***

W związku z takimi postanowieniami: po pierwsze tłumacz naruszył „Warunki korzystania z usług Google” przesyłając do usługi GT treści, na korzystanie z których w innych celach niż wykonanie tłumaczenia nie posiadał uprawnień. Po drugie, przesyłając do usługi Google treść całej książki udzielił firmie Google ważnej na całym świecie licencji na wykorzystywanie, udostępnianie, przechowywanie, reprodukowanie, modyfikowanie, przesyłanie, publikowanie, publiczne prezentowanie i wyświetlanie oraz rozpowszechnianie treści książki pozwanego. Należy zwrócić również uwagę, że Google wprowadził także regulacje w zakresie korzystania ze swoich usług w firmie: *Jeśli usługi Google są używane na rzecz firmy, firma ta akceptuje niniejsze warunki. Firma zobowiązuje się chronić i zabezpieczać firmę Google, jej podmioty stowarzyszone, kadrę kierowniczą, przedstawicieli i pracowników przed wszelkimi roszczeniami,*

1

„Warunki korzystania z usług Google” według stanu od 1 marca 2012 r. do 11 listopada 2013 r., dostęp:

<https://policies.google.com/terms/archive/20120301?hl=pl&gl=pl>

pozwanymi i działaniami, które wynikają z korzystania z Usług lub naruszenia niniejszych warunków bądź są z nimi związane. Obejmuje to ochronę przed wszelką odpowiedzialnością i wydatkami powstałymi w wyniku roszczeń, strat, szkód, pozwów, wyroków, kosztów postępowania sądowego i opłat za obsługę prawną. W związku z takim postanowieniem, zakładając iż powódka posiadała wiedzę na temat sposobu wykonania usługi, a przynajmniej, iż ponosi pełną odpowiedzialność wobec pozwanego za stosowane przez tłumacza narzędzia, powódka zgodziła się na warunki Google i przyjęła na siebie odpowiedzialność przed roszczeniami wynikającymi z naruszenia regulaminów Google. Z zeznań tłumacza wynikało również, że powódka wiedziała o tym, że tłumaczenia wykonywane są za pomocą Google Translate.

Polityka Prywatności Google

Istotne kwestie związane z wykorzystaniem Google Translate w niniejszej sprawie zawiera także Polityka Prywatności Google². Zgodnie z tym dokumentem: *Aby oferować wszystkim użytkownikom lepsze usługi, zbieramy różnorodne informacje – od informacji podstawowych, takich jak określenie, jakim językiem posługuje się użytkownik, aż po te bardziej złożone, np. ustalenie najbardziej przydatnych reklam czy najbliższych internetowych znajomych. Wszelkie dane zbierane są na dwa sposoby. Pierwszym z nich jest zbieranie informacji podanych przez użytkownika, drugim zaś zbieranie informacji uzyskiwanych podczas korzystania z usług Google. Google może zbierać dane o usługach, z których korzysta użytkownik, oraz sposobie, w jaki to robi (np. wówczas, gdy użytkownik odwiedza witrynę, w której działa program reklamowy, lub wyświetla i klika na udostępniane przez nich reklamy i materiały). Między innymi Google zbiera informacje w dziennikach: *Gdy użytkownik korzysta z usług lub wyświetla treści udostępnione przez Google, możemy automatycznie zbierać określone informacje i zapisywać je w dziennikach serwerów. Wśród tych informacji mogą znajdować się szczegóły dotyczące sposobu korzystania z usługi, np. wyszukiwane hasła, dane z dziennika połączeń telefonicznych, adres IP, dane o działaniu urządzenia, pliki cookie. Dane zbierane za pośrednictwem wszystkich naszych usług służą do udostępniania, utrzymywania, ochrony i udoskonalania tych usług oraz tworzenia nowych, a także do ochrony firmy Google i użytkowników jej produktów. Wykorzystujemy je również, aby zaoferować dostosowane treści – np. w postaci trafniejszych wyników wyszukiwania oraz reklam.**

Zgodnie zatem z własną Polityką Prywatności Google ma prawo zbierać i zapisywać w dziennikach serwerów informacje uzyskiwane podczas korzystania z usług Google przez użytkownika, a w szczególności ma prawo automatycznie zapisywać na swoich serwerach wyszukiwane przez użytkownika hasła. Korzystając z usługi Google Translate tłumacz wprowadził do wyszukiwarki translatora treść niemal całej książki, zezwalając tym samym firmie Google na zapisanie jej treści na swoich serwerach i wykorzystywanie do własnych celów.

Podsumowanie

Kilka dodatkowych spostrzeżeń na tle omawianego wyroku, które mogą okazać się interesujące z punktu widzenia codziennej praktyki branży tłumaczeniowej i lokalizacyjnej:

- Pozostawienie w tekście poddanym redakcji nieprzetłumaczonych słów, oczywistych błędów językowych i ortograficznych oraz niezrozumiałych fragmentów stanowi o wystąpieniu błędów krytycznych dyskwalifikujących tłumaczenie z perspektywy wykorzystania go do celów profesjonalnych.
- BT stało w przedmiotowej sprawie na stanowisku, że pomimo stwierdzenia w odniesieniu do niektórych fragmentów tłumaczenia ich niezręczności stylistycznej lub dosłowności tłumaczenia oraz braku odpowiedniego rejestru dla tłumaczenia specjalistycznego, były one zrozumiałe, co

powinno czynić zadość jakości oferowanej przez BT w ramach usługi standard. „Zrozumiałość” tekstu to niezbędne minimum w przypadku tłumaczeń wykonywanych w trybie ekonomicznym (niska cena, krótki termin realizacji) w celach informacyjnych na potrzeby własne klienta. W takiej sytuacji styl, szyk, dobór słownictwa czy właściwy rejestr mają znaczenie drugo-, albo i trzeciorzędne. W sytuacji tłumaczenia, które ma służyć do zastosowań profesjonalnych, sam fakt „zrozumiałości” tekstu, który jednocześnie jest trudny w odbiorze, niekompletnie przetłumaczony i obciążony wieloma usterkami językowymi, nie pozwala na uznanie tłumaczenia za wykonane prawidłowo.

- Tekst przeznaczony do zastosowań profesjonalnych musi budzić zaufanie u odbiorcy również w warstwie językowej. Dosłowność i zastosowanie potocznych sformułowań budzi wątpliwości u odbiorcy co do poprawności merytorycznej tłumaczenia oraz wyklucza jego dalsze wykorzystanie i cytowanie. Błędy typowo wynikające z niewłaściwego wykorzystania tłumaczenia maszynowego dyskwalifikują tekst w oczach odbiorcy profesjonalnego.
- Odpowiedzialność za wybór tłumacza ponosi biuro, jako bezpośrednia strona umowy ze zleceniodawcą. Ewentualny wybór oparty na preferencjach klienta winien odbywać się spośród osób właściwie zweryfikowanych przez biuro tłumaczeń pod kątem kompetencji translatorskich i gwarantujących odpowiedni poziom tłumaczenia w danej dziedzinie. Tłumacz w omawianej sprawie takich standardów nie spełniał.
- Co do udziału klienta w procesie tłumaczenia publikacji książkowych, to odnosząc się do tej kwestii w sposób ogólny, oderwany od niniejszej sprawy, można stwierdzić, że współpraca pomiędzy klientem/autorem a biurem tłumaczeń/tłumaczem jest wysoce pożądana i wpływa korzystnie na końcowy rezultat procesu tłumaczeniowego. Przy czym nie jest to warunek niezbędny dla prawidłowego wykonania usługi, ale stanowi dobrą praktykę branżową. Współpraca taka może obejmować ustalenie terminologii, wyjaśnienie ewentualnych niejasności tekstu źródłowego, dostarczenie materiałów referencyjnych i wskazanie źródeł dodatkowych, które mogą okazać się przydatne podczas przekładu.
- Niska jakość tekstu źródłowego ma niewątpliwie wpływ na jakość tłumaczenia. Jednak należyta staranność wymagana od profesjonalisty wiąże się z koniecznością zawiadomienia zamawiającego tłumaczenie o tym, że dostarczony przez niego materiał nie nadaje się do prawidłowego wykonania dzieła (art. 634 Kodeksu cywilnego). To biuro tłumaczeń, jako przyjmujący zamówienie, jest w tym stosunku profesjonalistą, który powinien dokonać oceny dostarczonego materiału pod względem przydatności do prawidłowego wykonania dzieła. Zleceniodawca tłumaczenia często nie posiada wiedzy i przygotowania fachowego, aby ocenić w sposób dostateczny czy przekazywany materiał nadaje się do tłumaczenia.
- BT jest zobowiązane do sprawowania bieżącego nadzoru jakościowego i organizacyjnego nad przebiegiem procesu tłumaczeniowego oraz ponosi odpowiedzialność za dobór stosowanych przez tłumacza narzędzi. BT zobowiązane jest do dokonania kontroli jakościowej tłumaczenia przed oddaniem dzieła klientowi. Zamówienie usługi nie obejmującej weryfikacji, a jedynie redakcję natywną, nie uzasadnia w jakimkolwiek stopniu wykonania tłumaczenia nie spełniającego podstawowych branżowych standardów jakościowych.

Omówiony powyżej wyrok nie jest prawomocny. Została wniesiona apelacja i sprawa będzie rozpoznawana w II instancji przez Sąd Okręgowy w Poznaniu. Informacja o ostatecznym rozstrzygnięciu.

PT TEPIS W OBRONIE TŁUMACZKI

Wojewoda chce ukarać tłumaczkę za interpretację prawa

W trakcie kontroli repertorium Wojewoda Kujawsko-Pomorski zarzucił tłumaczce nieprawidłowość polegającą według niego na niezasadnym pobieraniu za tłumaczenie ustne wynagrodzenia powiększonego o 25% ze względu na terminologię specjalistyczną. Wojewoda zalecił tłumaczce, aby w przyszłości nie występowała o wyższą stawkę za tłumaczenie ustne specjalistyczne. W odpowiedzi tłumaczka poinformowała Wojewodę, że nie zamierza zastosować się do zalecenia przedstawionego w wystąpieniu pokontrolnym. Tłumaczka wskazała również, że tłumacz przysięgły otrzymuje wynagrodzenie na podstawie ostatecznego postanowienia organu administracji publicznej bądź prawomocnego orzeczenia sądu zlecającego tłumaczenie. Kwestionując wysokość wynagrodzenia przyznanego tłumaczce Wojewoda de facto podważa orzeczenie uprawnionego organu. W reakcji na odpowiedź tłumaczki Wojewoda przekazał sprawę Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości wskazując, iż „zasadne jest dokonanie oceny wykonywania zadań tłumacza przysięgłego w zakresie sposobu pobierania wynagrodzenia za tłumaczenia ustne zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa, w szczególności z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.”

W niniejszej sprawie stanowisko PT TEPIS jest jednoznaczne:

Wykładnia przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego dopuszcza domaganie się przez tłumacza przysięgłego stawki podwyższonej o 25% za tłumaczenie ustne specjalistyczne – w biuletynie PT TEPIS nr 92 zawarta jest opinia prawna adw. Moniki Antosik-Bandurskiej potwierdzająca możliwość pobierania wynagrodzenia za tłumaczenie ustne podwyższonego o 25%.

PT TEPIS stanowczo przeciwstawia się uzurpowaniu przez wojewodów prawa do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa w zakresie wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych. Do interpretacji tych przepisów nie jest uprawniony ani wojewoda, ani Minister Sprawiedliwości, ani Komisja Odpowiedzialności Zawodowej, ale wyłącznie organ wskazany w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego zlecający tłumaczenie w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy. Decyzja takiego organu może podlegać każdorazowo weryfikacji przez sąd.

Ponieważ sprawa dotyczy kwestii nadzwyczaj istotnej dla całego środowiska tłumaczy przysięgłych, Rada Naczelna PT TEPIS postanowiła wesprzeć tłumaczkę będącą członkiem PT TEPIS poprzez sfinansowanie kosztów obrony przed KOZ przy Ministrze Sprawiedliwości. Prowadzenia sprawy podjął się adw. Paweł Gugąła z kancelarii SG Legal. Na wniosek obrońcy Komisja dokonała reasumpcji postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i zwróciła Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu wniosek o wszczęcie postępowania z żądaniem usunięcia braków formalnych, w szczególności poprzez wskazanie, o co właściwie tłumaczka jest obwiniona.

Za zgodą naszej koleżanki tłumaczki będziemy informować o dalszych losach postępowania i o jego wyniku.

WAŻNE PISMA

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH EULITA
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

Warszawa, dnia 27 sierpnia 2020 r.

RN 15//2020

Szanowny Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny

Ministerstwo Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

Szanowny Panie Ministrze!

POLISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS prosi o informację na temat prac, jeżeli takie są prowadzone, nad strategią modernizacji przestrzeni sprawiedliwości na kolejny okres. Tłumacze przysięgli nie zostali uwzględnieni przez Departament Strategii Ministerstwa Sprawiedliwości w strategii na lata 2014 – 2020, a PT TEPIS pominięte na etapie konsultacji z interesariuszami.

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

Jednocześnie władze PT TEPIS wyrażają zaniepokojenie brakiem prac *Zespołu do przeglądu i oceny funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego*. Pandemia nie może być wytłumaczeniem braku kontynuacji tych prac, ponieważ można przyjąć określone rozwiązania organizacyjne i techniczne, jak w przypadku prac Komisji Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości, w których uczestniczą nasi przedstawiciele.

ASSOCIAZIONE
POLACA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTI
TEPIS

Z poważaniem

Zofia Rybińska
prezes PT TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

PT TEPIS • ul. Emilii Plater 25 lok. 44 • 00-688 Warszawa
www.tepis.org.pl • tel. 514 434 476 • e-mail: tepis@tepis.org.pl
Organizacja pożytku publicznego KRS 77499 • NIP: 525-20-30-523 • REGON: 011133480
Konto bankowe: PKO BP II O/W-ws 46 1020 1020 0000 1502 0117 5983

Warszawa, 25 września 2020 roku

DSF-XIV.0310.78.2020

Pani
Zofia Rybińska
Prezes
Polskiego Towarzystwa Tłumaczy
Przysięgłych i Specjalistycznych
TEPIS z siedzibą w Warszawie

Szanowna Pani Prezes,

w odpowiedzi na Pani pismo z dnia 27 sierpnia 2020 roku (RN 15/2020) dotyczące prac nad strategią modernizacji przestrzeni sprawiedliwości na kolejny okres, uprzejmie informuję, że w chwili obecnej w Departamencie Strategii i Funduszy Europejskich nie są prowadzone prace nad nową strategią modernizacji przestrzeni sprawiedliwości, z uwagi na fakt, że ww. obszar jest aktualnie ujęty w dokumentach strategicznych o charakterze rządowym (m.in. w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 r.). Z uwagi na powyższe decyzja o uwzględnieniu postulatu włączenia tłumaczy przysięgłych jako instytucji pomocniczej organów wymiaru sprawiedliwości, ścigania i administracji publicznej, decyzja o uwzględnieniu obecności Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS w procesie konsultacji, będzie mogła zostać podjęta dopiero w chwili rozpoczęcia prac nad nową strategią.

Jednocześnie uprzejmie wskazuję, iż zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie powołania Zespołu do przeglądu i oceny funkcjonowania ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego pozostaje w mocy. Ze względu na pandemię Covid 19 w ostatnim czasie posiedzenia Zespołu nie były zwoływane; zostaną one wznowione, gdy tylko pozwoli na to sytuacja epidemiologiczna.

Z poważaniem

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich

Aleksandra Rusin-Batko
sędzia

Warszawa, dnia 21 września 2020 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER CYFRYZACJI

Marek Zagórski

DP-I.050.6.2020

wg rozdzielnika

Szanowny Państwo,

odpowiadając na pismo z dnia 29 kwietnia 2020 r. dotyczące problemów z przyjmowaniem i akceptowaniem tłumaczenia poświadczonego podpisem kwalifikowanym przez sądy i organy administracji państwowej, uprzejmie informuję zgodnie z poniższym.

Zgodnie z art. 18 ust. 1a ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326) „*Tłumacz przysięgły może, za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego, poświadczyć tłumaczenie lub odpis pisma w postaci elektronicznej. Poświadczenie odpisu pisma w postaci elektronicznej może być dokonane tylko na podstawie oryginału, tłumaczenia lub odpisu dokumentu w formie pisemnej.*”. Stosownie zaś do art. 18 ust. 1b tej ustawy „*Minister właściwy do spraw gospodarki, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe warunki techniczne i organizacyjne potwierdzania i obsługi danych zamieszczanych w certyfikatach kwalifikowanych wydanych dla tłumaczy przysięgłych, mając na względzie potrzebę identyfikacji tłumaczy przysięgłych oraz kierując się potrzebą zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa podpisu elektronicznego przy wykonywaniu zadań tłumacza przysięgłego.*”

Przytoczone wyżej upoważnienie ustawowe ma charakter fakultatywny. W związku z powyższym, wobec braku wydania aktu wykonawczego należy przyjąć, że upoważnione organy nie uznały za konieczne uregulowanie dodatkowych wymagań względem kwalifikowanych podpisów elektronicznych, jakimi mogą się posługiwać tłumacze przysięgli. W takiej sytuacji zastosowanie ma wyłącznie art. 18 ust. 1a ustawy, który pozwala tłumaczom przysięgłym „poświadczyć tłumaczenie lub odpis pisma w postaci elektronicznej” kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Przepisy te nie stanowią więc przeszkody w stosowaniu kwalifikowanego podpisu elektronicznego przez tłumaczy przysięgłych.

Przeszkodą w uznawaniu tłumaczeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym mogą być przepisy szczególne regulujące postępowanie wspomnianych przez Państwa sądów i organów administracji państwowej. W związku z powyższym, rozwiązanie problemu leży w gestii organów w zakresie właściwości których leżą sprawy dotyczące funkcjonowania wspomnianych przez Państwa sądów i organów administracji państwowej.

Ministerstwo Cyfryzacji
ul. Królewska 27, 00-060 Warszawa

Jednocześnie, w przypadku podjęcia ewentualnych działań legislacyjnych przez właściwe organy deklaruję udzielenie przez Ministerstwo Cyfryzacji niezbędnego wsparcia merytorycznego.

Z poważaniem,

Marek Zagórski
Minister Cyfryzacji

/ podpisano elektronicznie /

Otrzymują:

Pan Łukasz Mrzygłód, Prezes Bałtyckiego Stowarzyszenia Tłumaczy
Pani Irmina Daniłowska, Prezes Lubelskiego Stowarzyszenia Tłumaczy
Pani Zofia Rybińska, Prezes Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych
i Specjalistycznych TEPIS
Pani Agnieszka Nowińska, Prezes Polskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Konferencyjnych
Pani Monika Ordon-Krzak, Prezes Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich
Pan Artur Jan Bukowski, Prezes Związku Zawodowego Tłumaczy Przysięgłych w Polsce

Do wiadomości:

Pani Jadwiga Emilewicz, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju
Pan Zbigniew Ziobro, Minister Sprawiedliwości

Ministerstwo Cyfryzacji
ul. Królewska 27, 00-060 Warszawa

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

RP. 288.2020.EL

Warszawa, 12 października 2020 r.

Pani
Zofia Rybińska
Prezes
Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i
Specjalistycznych TEPIS

Szanowna Pani Prezes,

W Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny został udostępniony *projekt ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, ustawy o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (numer w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD49) wraz z uzasadnieniem oraz oceną skutków regulacji.

Minister Rozwoju przesłał ten projekt do Państwa z prośbą o zajęcie stanowiska.

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców został powołany w roku 2018 na mocy pakietu ustaw nazywanych Konstytucją dla Biznesu. Rzecznik stoi na straży praw mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Posiada uprawnienia do opiniowania projektów aktów prawnych oraz do występowania z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej, o rozstrzygnięcie rozbieżności w wykładni prawa oraz o wydanie objaśnień prawnych. Na wniosek przedsiębiorców Rzecznik podejmuje działania interwencyjne w sprawach indywidualnych, jeżeli wskutek działania lub zaniechania organu administracji publicznej doszło do naruszenia praw przedsiębiorcy. W roku 2019 do biura Rzecznika wpłynęły 692 takie wnioski.

Ponadto przy Rzeczniku działa Rada Przedsiębiorców, która zrzesza organizacje pracodawców i przedsiębiorców, a także organizacje pozarządowe, społeczne oraz zawodowe,

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
ul. Wilcza 46, 00-679 Warszawa

tel.: +48 22 123 70 70, fax: +48 22 123 70 71, e-mail: biuro@rzecznikmsp.gov.pl, www.rzecznikmsp.gov.pl, NIP: 7010832846, REGON: 380779546

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

do których celów statutowych należy ochrona praw przedsiębiorców. Stanowi tym samym organ opiniodawczy i doradczy Rzecznika. Aktualnie Rada zrzesza 244 organizacje. W ramach Rady Przedsiębiorców działają również Zespoły Robocze poświęcone problemom branżowym lub innym, szczególnie istotnym dla przedsiębiorców. Obecnie funkcjonują 32 takie Zespoły. Organizacje członkowskie Rady nie ponoszą z tytułu członkostwa, ani z tytułu udziału w pracach Zespołów Roboczych żadnych opłat.

W związku z powyższym zachęcam Państwa organizację do przystąpienia do Rady Przedsiębiorców przy Rzeczniku MŚP. Wszystkie informacje o zasadach członkostwa i procedurze przystąpienia znaleźć można na stronie Rzecznika pod adresem: <https://rzecznikmsp.gov.pl/instytucja-rzecznika/rada-przedsiębiorcow/>

Ponadto zwracam się z uprzejmą prośbą, aby wyraziła Pani Prezes poparcie dla projektu nowelizacji ustawy o Rzeczniku. Wychodzi on naprzeciw postulatom Rzecznika wielokrotnie zgłaszanym do Ministra Rozwoju. Zmiany zawarte w projekcie dadzą Rzecznikowi m.in. możliwość brania udziału w postępowaniach w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, które są przedmiotem bardzo wielu wniosków składanych przez przedsiębiorców do Rzecznika. Ponadto Rzecznik uzyska prawo dostępu do akt i dokumentów toczących się spraw przedsiębiorców, co podniesie skuteczność interwencji Rzecznika.

z poważaniem,

Mikołaj J. Kruczyński
KOORDYNATOR
Zespołu ds. Działalności Rady Przedsiębiorców
Mikołaj J. Kruczyński

Warszawa, dnia 12 stycznia 2021 r.

RN Prez. 1/21

Pan Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
W a r s z a w a
drogą mailową

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

Szanowny Panie Premierze!

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS zwróciło się pismem (Nr Prez. 4/2020) z dnia 10 marca 2020 roku do Pana jako Prezesa Rady Ministrów o objęcie tłumaczy programem pomocy publicznej w celu zminimalizowania negatywnych skutków pierwszej fali pandemii.

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

Tłumacze nie zostali dotychczas ujęci jako grupa zawodowa w programach pomocy, mimo iż skutki pandemii odczuwają jak wiele grup zawodowych, którym pomoc taka została udzielona.

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

W wyniku zagrożenia zachorowaniem na COVID-19 odwołano nie tylko konferencje czy spotkania biznesowe, ale również zmniejszyła się liczba postępowań sądowych oraz wydarzeń i czynności wymagających obecności tłumacza, w tym przysięgłego, co oznacza znaczną utratę zarobków i środków do życia tłumaczy.

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTICI
TEPIS

W związku z drugą falą pandemii, w tej tak bardzo wyjątkowej sytuacji, zwracamy się do Pana Premiera ponownie z wnioskiem o objęcie tłumaczy programem pomocy publicznej w celu zminimalizowania skutków zaistniałej sytuacji.

Członkowie naszej organizacji wiązali duże nadzieje z działaniami Pana Premiera, a także liczyli na pozytywne skutki Apelu bratniej organizacji, Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Konferencyjnych (PSTK), o dodanie PKD 74.30.Z do tarczy 6.0.

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS zwraca się zatem ponownie o podjęcie szybkich działań i nadal deklaruje gotowość do

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH EULITA
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

wpracowania instrumentów wsparcia dla tłumaczy, a następnie ich skutecznego wdrożenia tak, aby tłumacze mogli przetrwać tę wyjątkowo kryzysową sytuację.

Zachowując zasady wzmożonej ostrożności, niniejsze pismo wysyłamy drogą mailową.

Z poważaniem

Zofia Rybińska
prezes

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTICI
TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

PT TEPIS • ul. Emilii Plater 25 lok. 44 • 00-688 Warszawa
www.tepis.org.pl • tel. 514 434 476 • e-mail: tepis@tepis.org.pl
Organizacja pożytku publicznego KRS 77499 • NIP: 525-20-30-523 • REGON: 011133480
Konto bankowe: PKO BP II O/W-wa 46 1020 1026 0000 1502 0117 5983

Warszawa, dnia 12 stycznia 2021 r.

RN Prez. 2/21

Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
i Prokurator Generalny
W a r s z a w a
drogą mailową

Szanowny Panie Ministrze!

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS zwróciło się do Prezesa Rady Ministrów dnia 10 marca 2020 roku (pismo Nr Prez. 4/2020) o objęcie tłumaczy programem pomocy publicznej w celu zminimalizowania negatywnych skutków pandemii.

Tłumacze, w tym tłumacze przysięgli, nie zostali ujęci jako grupa zawodowa w żadnym z dotychczasowych programów pomocy, mimo iż skutki pandemii odczuwają jak wiele grup zawodowych, którym pomoc taka została udzielona.

W wyniku zagrożenia zachorowaniem na COVID-19 zmniejszyły się kontakty międzynarodowe, a także liczba postępowań sądowych oraz wydarzeń i czynności wymagających obecności tłumacza przysięgłego, co oznacza znaczną utratę zarobków i środków do życia tłumaczy przysięgłych.

W związku z drugą i przewidywaną już kolejną falą pandemii, w tej tak bardzo wyjątkowej sytuacji, prosimy o informację, jakie kroki podejmuje Ministerstwo Sprawiedliwości, aby zminimalizować tłumaczom przysięgłym przedłużające się skutki pandemii.

Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS nieustająco deklaruje gotowość do wypracowania instrumentów wsparcia dla tłumaczy przysięgłych, aby tłumacze przysięgli mogli przetrwać tę wyjątkowo kryzysową sytuację.

Zachowując zasady wzmożonej ostrożności, niniejsze pismo wysyłamy drogą mailową.

Z poważaniem

Zofia Rybińska
prezes

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTI
TEPIS

ASOCIACIÓN
POLACA
DE TRADUCTORES
JURADOS
Y ESPECIALIZADOS
TEPIS

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

RP. 4. 2021. 01

Warszawa dn. 15.01.2021 r.

Pani
Zofia Rybińska
Prezes
Polskie Towarzystwo Tłumaczy
Przysięgłych i Specjalistycznych
TEPIŚ
ul. Emilii Plater 25 lok. 41
00-688 Warszawa

Przełamaniu Pani Prezes,

W odpowiedzi na wniosek Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIŚ z dnia 3.11.2020 r., otrzymany dnia 17.11.2020 r., o członkostwo w Radzie Przedsiębiorców przy Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców uprzejmie informuję, że kierowana przez Panią organizacja została członkiem Rady Przedsiębiorców przy Rzeczniku.

O posiedzeniach Rady będącicie Państwo informowani na bieżąco korespondencją elektroniczną kierowaną na adresy wskazane we wniosku. Tą samą drogą będziemy zwracać się do Państwa o przekazywanie ewentualnych uwag do projektów legislacyjnych podlegających konsultacjom w ramach Rady Przedsiębiorców.

Jednocześnie informuję, że w Radzie funkcjonują Zespoły Robocze, których aktualna lista dostępna jest pod adresem: <https://rzecznikr.sp.gov.pl/instytucja-rzecznika/rada-przedsiębiorców/>

Zapraszam do zapisywania się i aktywności w Zespołach, których tematyka Państwa interesuje. W przypadku chęci dołączenia do Zespołu Roboczego, proszę o zgłoszenie drogą elektroniczną, wraz ze wskazaniem imion, nazwisk i stanowisk osób, które w imieniu organizacji będą uczestniczyć w pracach Zespołu oraz adresów email i numerów telefonów do tych osób.

Więcej aktualnych informacji o pracach Rady Przedsiębiorców przy Rzeczniku oraz Jej Zespołów Roboczych dostępnych jest pod wskazanym wyżej adresem.

Z pozdrowieniami,

KOORDYNATOR
Zespołu ds. Dostępu Rady Przedsiębiorców
Nikolaj J. Kruczyński
Nikolaj J. Kruczyński

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
ul. Żelazna 46, 00-619 Warszawa

tel.: +48 22 25 51 973 fax: +48 22 25 51 977 e-mail: biuro@rzecznikr.sp.gov.pl www.rzeczni.gov.pl/instytucje/ntp/5010832543_RZUCAN_78779546

Ministerstwo Rozwoju,
Pracy i Technologii

Data: 13 lutego 2021
Znak sprawy: DMP-V.400.48.2021.AS

Departament Małych
i Średnich Przedsiębiorstw

Pani Zofia Rybińska
Prezes Polskiego Towarzystwa
Tłumaczy Przysięgłych i
Specjalistycznych

Dotyczy: uwzględnienia kodu PKD 74.30.Z w tzw. tarczy branżowej

Szanowna Pani Prezes,

w nawiązaniu do Pani pisma, które wpłynęło do MRPiT w dniu 24 stycznia br., proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Pragnę zapewnić, że rząd na bieżąco monitoruje sytuację ekonomiczną przedsiębiorców w dobie pandemii COVID-19. Od początku pandemii zostały podjęte prace mające na celu przeciwdziałanie jej negatywnym skutkom gospodarczym i społecznym. Przewidziano szeroki katalog instrumentów wsparcia zawarty w kolejnych ustawach składających się na tzw. tarczę antykryzysową oraz tarczę finansową PFR.

Do tej pory w ramach tarczy antykryzysowej i tarczy finansowej PFR przekazano przedsiębiorcom i pracownikom pomoc o wartości ponad 184 mld złotych. Kwota ta, po uwzględnieniu najnowszych form wsparcia, stanowi już ok. 9% rocznego PKB Polski. Pod tym względem Polska jest jednym z europejskich liderów. Pomoc stanowi bezprecedensowy transfer środków publicznych do przedsiębiorców znajdujących się w trudnej sytuacji. Zatem każda dodatkowa pomoc musi być szczegółowo analizowana pod kątem możliwości budżetowych państwa i mieć pozytywną opinię Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii, Plac Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa
e-mail: kancelaria@mrpit.gov.pl, www.gov.pl/rozwoj-praca-technologie

Przyjęta w dniu 9 grudnia br. przez Sejm ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw ma charakter celowy i wspiera branże najbardziej dotkliwie dotknięte skutkami drugiej fali pandemii. Pomoc kierowana jest przede wszystkim do tych branż, które zostały najbardziej dotkliwie i bezpośrednio dotknięte zakazami lub znacznymi ograniczeniami w wykonywaniu działalności gospodarczej. Wśród kodów PKD objętych instrumentami pomocowymi nie przewidziano kodów właściwych dla tłumaczy - 74.30.Z.

Uprzejmie informuję, że przedsiębiorcy, którzy ponieśli straty w związku z epidemią COVID-19, w dalszym ciągu mogą skorzystać z dostępnych środków wsparcia z Tarczy antykryzysowej. Wśród nich nadal aktywne są, m.in. środki z Pakietu BGK: <https://www.bgk.pl/mikro-male-i-srednie-przedsiębiorstwa/pakiet-pomocy-bgk/>, takie jak dopłaty do oprocentowania kredytów zarówno nowych, jak i już zaciągniętych, czy gwarancje de minimis do 80% kwoty kredytu, a także środki z właściwych urzędów pracy dla przedsiębiorców, którzy dotychczas z nich nie skorzystali.

Ponadto aktualnie z powodu epidemii ZUS nie nalicza opłaty prolongacyjnej związanej z odroczeniem terminu płatności lub rozłożeniem na raty należności z tytułu składek do ZUS. Dzięki uldze można opłacić składki do ZUS w dłuższym czasie bez konieczności ponoszenia dodatkowych opłat. Innym rozwiązaniem jest odstąpienie ZUS od pobierania odsetek za zwłokę dla należności za okres od stycznia 2020 r. Na wniosek przedsiębiorcy ZUS może również umorzyć składki, w przypadku, gdy uzna, że przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji finansowej i rodzinnej.

W związku z epidemią przedsiębiorcy mogą także ubiegać się o ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych. Na podstawie art. 67a Ordynacji podatkowej podatnicy mogą wystąpić do organu podatkowego z wnioskiem o udzielenie indywidualnej ulgi w spłacie podatku w postaci:

- odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty,
- odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetek od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek,
- umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowej, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej

– na wskazanych w przepisach warunkach. Ponadto zostały wprowadzone inne ułatwienia podatkowe dla firm, np. możliwość odliczenia straty za 2020 r. od dochodu za 2019 r.

Przyjęta w dniu 9 grudnia br. przez Sejm ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw ma charakter celowy i wspiera branże najbardziej dotkliwie dotknięte skutkami drugiej fali pandemii. Pomoc kierowana jest przede wszystkim do tych branż, które zostały najbardziej dotkliwie i bezpośrednio dotknięte zakazami lub znacznymi ograniczeniami w wykonywaniu działalności gospodarczej. Wśród kodów PKD objętych instrumentami pomocowymi nie przewidziano kodów właściwych dla tłumaczy - 74.30.Z.

Uprzejmie informuję, że przedsiębiorcy, którzy ponieśli straty w związku z epidemią COVID-19, w dalszym ciągu mogą skorzystać z dostępnych środków wsparcia z Tarczy antykryzysowej. Wśród nich nadal aktywne są, m.in. środki z Pakietu BGK: <https://www.bgk.pl/mikro-male-i-srednie-przedsiębiorstwa/pakiet-pomocy-bgk/>, takie jak dopłaty do oprocentowania kredytów zarówno nowych, jak i już zaciągniętych, czy gwarancje de minimis do 80% kwoty kredytu, a także środki z właściwych urzędów pracy dla przedsiębiorców, którzy dotychczas z nich nie skorzystali.

Ponadto aktualnie z powodu epidemii ZUS nie nalicza opłaty prolongacyjnej związanej z odroczeniem terminu płatności lub rozłożeniem na raty należności z tytułu składek do ZUS. Dzięki uldze można opłacić składki do ZUS w dłuższym czasie bez konieczności ponoszenia dodatkowych opłat. Innym rozwiązaniem jest odstąpienie ZUS od pobierania odsetek za zwłokę dla należności za okres od stycznia 2020 r. Na wniosek przedsiębiorcy ZUS może również umorzyć składki, w przypadku, gdy uzna, że przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji finansowej i rodzinnej.

W związku z epidemią przedsiębiorcy mogą także ubiegać się o ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych. Na podstawie art. 67a Ordynacji podatkowej podatnicy mogą wystąpić do organu podatkowego z wnioskiem o udzielenie indywidualnej ulgi w spłacie podatku w postaci:

- odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty,
- odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetek od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek,
- umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowej, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej

– na wskazanych w przepisach warunkach. Ponadto zostały wprowadzone inne ułatwienia podatkowe dla firm, np. możliwość odliczenia straty za 2020 r. od dochodu za 2019 r.

Zachęcamy do śledzenia aktualności na stronie Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii: <https://www.gov.pl/web/rozwój-praca-technologia/wiadomosci> .

Z poważaniem
Zbigniew Wojciechowski
zastępca dyrektora departamentu

[podpisano elektronicznie]

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

BPRM.5026.2.19.2021.TI

**ZAPOWIEDŹ XI WALNEGO
ZGROMADZENIA CZŁONKÓW PT TEPIS**

**POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH
I SPECJALISTYCZNYCH TEPIS**

**ZAWIADOMIENIE
O XI WALNYM ZGROMADZENIU
CZŁONKÓW POLSKIEGO TOWARZYSTWA
TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
TEPIS**

Na podstawie § 18.4 Statutu PT TEPIS
Rada Naczelna PT TEPIS
i uchwały RN nr 91/X/21 z dnia 5 stycznia 2021
niniejszym zawiadamia, że

**XI WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW
POLSKIEGO TOWARZYSTWA TŁUMACZY
PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH TEPIS**

odbędzie się w piątek 5 marca 2021 r. w godz. 17:00
ONLINE, na platformie ClickMeeting.

Porządek obrad Walnego Zgromadzenia przewiduje sprawozdania z działalności władz Towarzystwa, głosowanie nad absolutorium dla ustępujących władz, wybory prezesa i władz XI kadencji, zmiany Statutu i uchwały w sprawach zgłoszonych pod obrady

Na stronie www.TEPIS.org.pl
do 10 lutego br. podane będą do wglądu pozycje:

- Regulamin obrad XI Walnego Zgromadzenia Członków PT TEPIS
- Statut PT TEPIS
- Sprawozdanie z działalności PT TEPIS w latach 2017 - 2021

**POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH
I SPECJALISTYCZNYCH TEPIS**

**PORZĄDEK OBRAD
XI WALNEGO ZGROMADZENIA CZŁONKÓW
POLSKIEGO TOWARZYSTWA TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
TEPIS**

5 marca 2021 r. godz. 17.00

Obrady w formie zdalnej na platformie ClickMeeting

1. Otwarcie obrad Walnego Zgromadzenia
2. Wybór przewodniczącego obrad Walnego Zgromadzenia
3. Stwierdzenie prawomocności obrad
4. Wybór protokolanta
5. Przyjęcie porządku obrad Walnego Zgromadzenia
6. Przyjęcie regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia
7. Wybór osoby przedstawiającej wnioski
8. Wybór osoby przedstawiającej kandydatury do władz
9. Sprawozdanie prezesa z działalności PT TEPIS w 2017-2021
10. Sprawozdanie Sądu Koleżeńskiego za okres 2017-2021
11. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za okres 2017-2021
12. Głosowanie nad absolutorium dla władz X kadencji władz
13. Przedstawienie zgłoszonych kandydatur na prezesa PT TEPIS
14. Zgłoszenie kandydatów na prezesa PT TEPIS i zamknięcie listy
15. Wybory prezesa PT TEPIS
16. Ogłoszenie wyniku wyboru Prezesa PT TEPIS
17. Przedstawienie zgłoszonych kandydatów do władz: Rady Naczelnej,
Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego
18. Zgłoszenie kandydatów do władz PT TEPIS i zamknięcie listy
19. Wystąpienie nowo wybranego prezesa PT TEPIS
20. Wybór władz PT TEPIS
21. Ogłoszenie wyboru władz PT TEPIS
22. Przedstawienie zgłoszonych wniosków i głosowanie nad nimi
23. Zamknięcie obrad Walnego Zgromadzenia

POŻEGNANIA

ŻEGNAMY PANIĄ HELENĘ OSTYK-NARBUTT

Dotarła do nas smutna wiadomość, że w dniu 10 grudnia 2020 r. odeszła nasza Droga Nestorka, Pani Helena Ostyk-Narbutt, tłumaczka przysięgła języka angielskiego. Za niecały miesiąc, 2 marca, skończyłaby 101 lat.

Pani Helena pozostanie w naszej pamięci jako aktywny członek ekspert PT TEPIS. Tłumaczeniu poświęciła całe swoje niezwykle barwne życie, o czym pisaliśmy w Biuletynie PT TEPIS nr 87. Zawód tłumacza przysięgłego wykonywała przez 70 lat. Odznaczona została Odznaką za Zasługi dla PT TEPIS oraz, w uznaniu Jej osiągnięć, na wniosek PT TEPIS, Złotym Krzyżem Zasługi w 2010 roku.

ŻEGNAMY PANIĄ BARBARĘ GÓRECKĄ

Ze smutkiem zawiadamiamy, że w dniu 2 stycznia 2021 roku zmarła Pani Barbara Górecka, tłumacz przysięgły języka rosyjskiego, wieloletni członek zwyczajny PT TEPIS, wykładowca na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, współautorka książki „Wzory dokumentów w działalności gospodarczej w postępowaniu sądowym” wydanej w 2002 roku przez wydawnictwo PT TEPIS.

W imieniu naszej społeczności Rodziny i Najbliższym składamy wyrazy szczerego współczucia.

www.google.pl_ostatnie_pożegnanie

SPRAWY CZŁONKOWSKIE

ORIENTACYJNE WOLNORYNKOWE CENY ZA TŁUMACZENIE SPECJALISTYCZNE

Stawki za tłumaczenie pisemne określone w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia tłumacza przysięgłego stanowią ważny punkt odniesienia dla cen wolnorynkowych za poświadczone i niepoświadczone tłumaczenie specjalistyczne. Znaczne obniżenie lub bezzasadne zawyżenie tych cen może być naruszeniem zasad etyki zawodowej w myśl § 12 Kodeksu tłumacza przysięgłego, jeżeli ceny te nie uwzględniają stopnia trudności i zakresu tłumaczenia oraz własnych kwalifikacji i pozycji zawodowej tłumacza.

Stawki za tłumaczenie ustne w wysokości określonej w ww. rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości stosuje się do tłumaczenia wykonywanego na rzecz sądów, prokuratur, Policji i organów administracji państwowej. Wolnorynkowa cena za dzień pracy (8 godzin) tłumaczenia konferencyjnego wynosi przeciętnie około 1500,00 zł.

GRATULUJEMY TYTUŁU NOWEMU CZŁONKOWI EKSPERTOWI, KTÓRYM ZOSTAŁA USTANOWIONA:

Katarzyna WITCZYŃSKA (de)

GRATULUJEMY TYTUŁU NOWYM CZŁONKOM ZWYCZAJNYM, KTÓRYMI ZOSTALI USTANOWIENI:

Marika ADAMCZYK-ŻYLIŃSKA (en)	Małgorzata OŻGA-ULLA (fr)
Agnieszka ADAMCZAK-WASCHOW (de)	Gabriela PAGIEŁA (cz)
Jerzy BIELERZEWSKI (de)	Agata PAŃCZEK (en)
Anna BIELSKA (en)	Aleksandra PIASECKA (en)
Alicja BRZEZIŃSKA (de)	Liliana SADOWSKA (de)
Sabina BURSY (de)	Kamila SIMMS (en)
Paulina DEPCZYŃSKA (de)	Aneta SKORUPA-WULCZYŃSKA (en, de)
Małgorzata FILEC (en)	Grażyna SOKOŁOWSKA (en)
Magdalena FOWLER (en)	Małgorzata STUDZIŃSKA (de)
Monika GOŁASKA (de, en, pt)	Danuta SZMIGIEL (de)
Jan GRZYWACZ (de)	Jolanta SZYPER (en)
Justyna HEBLEWSKA-TELEGA (en, it)	Sylvia ŚWIERŻEWSKA (ru)
Gabriela JELITTO-PIECHULIK (de)	Dorota TWARDO (es)
Paulina KORCZYŃSKA-FAJER (en)	Adriana WACEWICZ-CHOROSZ (en)
Agata Joanna KORNACKA (es)	Elżbieta WALUK-JAGUSZEWSKA (en)
Joanna MAJSK-ĆWIKŁOWSKA (hu)	Natalia WASILENKO (ru)
Karina MAŁYSZKO (de)	Dorota WINTER (en)
Anna MAZUR (fr)	Magdalena WŁODARCZYK (en)
Iwona MISZCZYK (en)	Beata ZAJDEL-WAŻNY (en)
Anna MRÓZ (de)	Agnieszka ZASTAWNA-TEMPLIN (tr)
Justyna NIKODEMSKA-LUZAK (en)	Karolina ZATORSKA (en)

WITAMY NOWYCH CZŁONKÓW NADZWYCZAJNYCH

Michał BEBERKA (en)	Magdalena MAZUR-DREWALSKA (de)
Agata BIERNACKA (de, en)	Dzianis MIKHANCHYK (ru, be)
Małgorzata DZIKOWSKA (en)	Anita PANEK (de)
Marta GIL-KRUCZAŁA (en, it)	Katarzyna STRĘBSKA-LISZEWSKA (en)
Anna GRENDECKA (en, no)	Katarzyna SZPAK (it)
Piotr HARGOT (en)	Alicja ZDUNEK (de)
Inna JANICKA (ru, it)	Michalina ZGÓDKA-BILOUS (uk)
Anna KOŁACZEK (ru)	Malwina ŻYŁA-GÓRALCZYK (ru)
Przemysław KUSIK (en)	Marlena ŻOŁĘDZKA (ru)

SKRÓTY (wg polskiej normy PN/ISO 639-1, kody bibliograficzne): sq - albański, en - angielski, af - afrikaans, ar - arabski, bn - bengalski, be - białoruski, bs - bośniacki, bg - bułgarski, zh - chiński, hr - chorwacki, cs - czeski, da - duński, fi - fiński, fr - francuski, iw - hebrajski, gr - grecki, ka - gruziński, hi - hindi, id - indonezyjski, es - hiszpański, hl - holenderski, ja - japoński, ca - kataloński, ko - koreański, lt - litewski, la - łaciński, lv - łotewski, mk - macedoński, mn - mongolski, mo - mołdawski, nl - niderlandzki, hy - ormiański, de - niemiecki, no - norweski, el - nowogrecki, hy - ormiański, pa - pendzabski, fa - perski, pl - polski, pt - portugalski, ru - rosyjski, ro - rumuński, sr - serbski, sk - słowacki, sl - słoweński, sv - szwedzki, tr - turecki, uk - ukraiński, hu - węgierski, vi - wietnamski, it - włoski.

SKŁADKA CZŁONKOWSKA PT TEPIS

Składka członkowska wynosi 240,00 zł (przy wpłacie do 30 kwietnia 2021 - 200,00 zł)

Wpisowe Członka Nadzwyczajnego (w tym legitymacja) – 30,00 zł,

Wpisowe Członka Zwyczajnego (w tym legitymacja) – 30,00 zł.

Wpisowe Członka Eksperta (w tym legitymacja) – 50,00 zł.

Wpłaty prosimy przekazywać na konto PT TEPIS:

46 1020 1026 0000 1502 0117 5983, PKO BP II O/Warszawa

LICZBA CZŁONKÓW PT TEPIS

wynosi obecnie 813; w tym 293 Członków Zwyczajnych i 40 Członków Ekspertów

***Skarbnik Towarzystwa TEPIS dziękuje za terminowe wpłacanie składek
umożliwiających działalność tej organizacji pożytku publicznego***

Redakcja: Rada Naczelna PT TEPIS

Sekretarz Redakcji: Ewa Łuczyńska-Gut

Biuletyn TEPIS, ul. Emilii Plater 25 lok. 44, 00-688 Warszawy